

Asociace českých a moravskoslezských muzeí a galerií

Ze zasedání Senátu AMG

Zasedání Senátu AMG se konalo 4. května 1999 v kinosále Národního technického muzea v Praze. Senátu se účastnilo 39 členů z 56, z toho 13 s hlasem rozhodujícím. Omluvilo se 11 členů.

Jednání senátu řídil člen exekutivy dr. Jan Dolák. Prvním bodem programu bylo **projednání a schválení Výroční zprávy AMG za rok 1998**. Text výroční zprávy byl členům Senátu zaslán s předstihem, diskutovalo se již o některých jejích detailech. Bylo konstatováno, že se v roce 1998 nesešla česká ani moravskoslezská komora, ačkoliv to ukládají stanovy AMG. Možná, že je to signál k diskusi o jejich existenci a případné změně struktury AMG na Sněmu v roce 2000. Výroční zpráva byla jednohlasně schválena (byla publikována na webovských stránkách AMG).

Předseda AMG dr. František Šebek **přednesl zprávu o činnosti exekutivy a sekretariátu** za období uplynulé od posledního zasedání Senátu AMG. Činnost sekretariátu byla značně ztížena nepředpokládanou situací, neboť pronajimatel kancelářských prostor nebyl ochoten za stávajících podmínek dále prodloužit nájemní smlouvu. Výrazně zvýšený nájem nemohla AMG vzhledem ke svým finančním prostředkům akceptovat. Sekretariát se tak dostal do situace, kdy neměl náhradní prostor. Díky ochotě a kolegiálnímu přístupu vedení Národního technického muzea se však tyto problémy zcela uspokojujivě vyřešily. I když v současnosti sekretariát pracuje v provizoriu (tato situace bude trvat až do počátku října), našli jsme zde důstojné prostředí pro naši další činnost.

Exekutiva v minulém období dále řešila otázky týkající se projektu MATRA a diskutovala se o některých vládních materiálech, které jsme do-

stali (reforma státní správy, připomínky k druhé verzi hlavních linií kulturní politiky státu a celá řada dalších věcí). Byla podána žádost o grant na MK ČR.

Finanční závěrka za prvé čtvrtletí nebyla Senátu předložena vzhledem k tomu, že se situace příliš nezměnila od minulého zasedání. V době jednání vedení AMG ještě nevědělo, jak vysoký bude příspěvek MK ČR, a v pohybu byly i další částky rozpočtu – vzhledem ke stěhování sekretariátu byla téměř vyčerpána plánovaná částka na služby a byl předpoklad sníženého čerpání v jiných položkách. Návrh na změnu rozpočtu bude předložen Senátu na jeho příštím jednání.

Aktuální informaci o **návru reformy veřejné správy a připomínek AMG k materiálu Hlavní linie kulturní politiky ČR** přednesl dr. František Šebek.

K materiálu *Hlavní linie kulturní politiky* byl na MK ČR svolán seminář 18. února t.r. Setkání bylo poznamenané tím, že novou verzi materiálu dostali účastníci při prezenci a byli tak nuceni na ni reagovat bez přípravy. Diskuse byla zaznamenávána. Pokud jde o akceptování připomínek AMG k první verzi materiálu, je možno konstatovat, že téměř všechny byly zapracovány. Nebyly respektovány pouze připomínky stran spojování otázek budoucnosti muzeologického vzdělávání, připomínky týkající se památkové péče v záležitosti archeologických výzkumů a evidence movitých kulturních památek, nicméně tyto poznámky nebyly zásadního charakteru. Ze zásadních připomínek nebyl zohledněn názor AMG v kapitole autorského zákona a organizace autorského dozoru (OSA), ale zde nebyl odmítnut pouze náš názor, ale také jiných profesních sdružení, a celá tato záležitost zůstala beze změny.

Pro snazší orientaci...

Výstavní kalendář	od str. 3
Z činnosti kolegií a komisí	od str. 5
Zprávy, aktuality, informace	od str. 8
Semináře a konference	od str. 20
Nové stálé expozice	str. 25
Pozvánka na výstavu	od str. 25
Muzejním knihovnám	od str. 34
Volná místa	str. 36

Informace sekretariátu AMG

Sekretariát AMG oznamuje, že od 1. dubna 1999 sídlí na nové adrese:

Kostelní 42
170 00 Praha 7

**budova
Národního technického muzea**

tel./fax: 02/203 99 201

e-mail:
amg@vol.cz
amg@cz-museums.cz

Změny v letošním Adresáři muzeí a galerií

Po půl roce od aktualizace databáze muzeí a galerií v ČR se „nashromáždilo“ převelké množství změn. V mnoha muzeích byl zaveden e-mail, jinde si zařídil Telecom a změnila se tam čísla. V následujícím přehledu vám předkládáme alespoň to málo, které se nám podařilo zachytit z vašich přihlášek na konferenci o legislativě letos v červnu.

**Jindřichův Hradec –
Okresní muzeum**
e-mail: muzeum@esnet.cz
tel.: 0331/363661

Cheb - Státní galerie výtvarného umění
fax: 0166/422163
e-mail: Galerie-Cheb@pcd.cz

Boskovice – Muzeum Boskovicka
e-mail: museum@mas.cz

Cheb – Chebské muzeum
e-mail: muzeumch@ch.cesnet.cz

Dvůr Králové – Městské muzeum
tel.: 0437/623800

**Semily -
Muzeum a Pojizerská galerie**
tel.: 0431/622528

Prachatice – Prachatické muzeum
e-mail: muzeum@prachatice.cz

**České Budějovice –
Jihočeské muzeum**
tel. ředitel: 038/6356447
fax: 038/6356447

Domažlice – Muzeum Chodska
telefon ředitelky: 0189/7259552

Rakovník – Okresní muzeum
telefon: 0313/516226
fax: 0313/516230

**Plzeň –
Západočeské muzeum v Plzni**
e-mail: Zpcm@jidias.anet.cz

Plzeň – Pivovarské muzeum
e-mail: muzeum@pilsner-urquell.cz

**Benešov – Muzeum umění a
informačního designu**
správný název má být pouze
„Muzeum umění“
e-mail: desmuz@czn.cz

**Šumperk – Okresní vlastivědné
muzeum**
e-mail: ovmsumperk@iol.cz

Praha – Zdravotnické muzeum
změna názvu – Zdravotnické muzeum
Národní lékařské knihovny
e-mail: curinova@nlk.anet.cz

**Hradec Králové –
Galerie moderního umění**
e-mail: gmuhk@hk.czcom.cz

Bruntál – Muzeum v Bruntále
fax: 0646/718558
e-mail: muzeumbruntal@iol.cz

Praha – Hrdličkovo muzeum člověka
fax: 02/21953214

Šlapanice – Muzeum Šlapanice
tel: 05/44228654
fax: 05/44228029

Rokycany – Muzeum Dr. B. Horáka
fax: 0181/723548
e-mail: muzeumro@ro.cesnet.cz

**Jihlava – Muzeum Vysočiny
v Jihlavě**
fax: 066/20828

V oblasti, kterou v materiálu zpracovával odbor pro národnostní menšiny a folklór, jsme připomínali dokumentaci řemesel, která by měla být záležitostí regionálních muzeí – nemůže být uspokojivě zajištěna pouze vybudováním centrálních depozitářů etnografického muzea a preferencí dotací Ústavu lidového umění ve Strážnici. V konečném zpracování bylo akceptováno naše zdůvodnění významu dokumentace, nicméně namísto námi navrhovaného systému grantových podpor bylo v materiálu konstatováno, že na důležitost této činnosti budou upozorněni přednostové okresních úřadů. Připomínku jsme opět uplatnili i v druhém kole.

Vadu materiálu vidíme i v tom, že jsou deklarovány základní problémy, ale není zvýrazněna jejich priorita nebo posloupnost jejich řešení. Takto znělo i stanovisko Unie zaměstnavatelských svazů (UZS).

K problematice *reformy státní správy* – prostřednictvím UZS jsme obdrželi k připomínkám materiál, který vypracovalo Ministerstvo vnitra ČR (MV). Byl to poměrně obsáhlý materiál, který měl jít do vlády, a k němuž jsme vypracovali zásadně negativní stanovisko. Materiál obsahoval několik variant řešení problému, přičemž MV dávalo přednost té variantě, kdy vedle vyšších územních samosprávních celků jako samosprávních orgánů, bude vyčleněna samostatná krajská státní správa. Dle našeho názoru by se administrativa neúměrným způsobem rozšířila a narostla. Žádné speciální otázky týkající se muzeí a budoucích zřizovatelských pravomocí zatím řešeny nejsou, pouze z předloženého textu vyplývá, že se nepředpokládá ponechání zřizovatelské pravomoci okresním úřadům. K materiálu zpracovala exekutiva AMG připomínky. Momentální stav je takový, že návrh reformy veřejné správy byl ve vládě projednán a vzat na vědomí – jinými slovy nebyl ani schválen ani zamítnut. Podle našich informací panuje v této otázce velký nesoulad mezi parlamentem a vládou, resp. MV. To nadále velmi intenzivně prosazuje existenci krajských úřadů jako orgánů státní správy vedle samosprávy, jakousi obnovu někdejších KNV, při zachování okresních úřadů. Zdá se, že toto stanovisko nachází podporu i v řadách vedení MK; zásadní odpor k tomu je v parlamentu, konkrétně ve výboru, který se speciálně zabývá reformou státní správy a samosprávy. Zde se připravuje alternativní verze koncepce - stanovisko tohoto výboru napříč politickými stranami a zásadně se odchylující od ministerského názoru. Podle parlamentní představy, která zásadně odmítá existenci krajské

státní správy a la KNV, jsou preferovány vyšší územní správní celky jako samosprávní orgány s jistou přenesenou pravomocí nezbytnou k výkonu státní správy. Kromě formování těchto vyšších územně správních celků by měly postupně zanikat okresní úřady a jejich kompetence přecházet na vybraná města. Takto vypadá současný stav - vláda stále pracuje na dalších variantách, dalších modelech, a parlament dělá totéž z poslanceké iniciativy.

Materiál, který členové Senátu dostali s pozvánkou, tzn. představu odboru muzeí a galerií MK o tom, jak by měla vypadat struktura muzeí a jejich přechod na VÚSC, nebyl, zdá se, akceptován již v rámci MK ČR. Asociace muzeí a galerií by se neměla nechat ukolébat tím, že se zatím problematika zřizovatelských pravomocí neřeší. Mělo by se začít diskutovat o tom, že vzhledem k současné situaci je možná nutno korigovat usnesení členů AMG o nezbytnosti usilovat o zachování zřizovatelských pravomocí okresních úřadů vůči okresním muzeím a zda by se neměla vytvořit nová koncepce vztahu okresní muzea versus VÚSC. Stejný problém může nastat i s muzei a galeriemi, které v současnosti zřizuje MK ČR.

Dále byl Senát AMG informován o **vývoji projektu MATRA**. 22. března se v Národním muzeu v Praze setkali zástupci exekutivy AMG, Rady státních galerií, Open Society Fund Praha, ICOM, MK ČR, Holandské asociace muzeí (NVM) s Odbornou komisí muzejního managementu AMG, kde se diskutovalo o dalším pokračování tohoto projektu. Vedení AMG zde předložilo zásadní připomínky k zatímtnímu průběhu tohoto projektu. Výsledkem tohoto jednání je tématický posun projektu k problematice managementu sbírek a změna způsobu přístupnosti pořádaných seminářů – k tématům bude uspořádáno kromě workshopu pro 10-15 osob uspořádáno vždy i jednodenní sympozium pro účastníky z širších řad muzejní odborné veřejnosti.

Exekutiva AMG byla pozvána k návštěvě a pracovnímu jednání v Holandsku. Exekutiva je však toho názoru, že by se tohoto setkání měli zúčastnit i někteří členové Senátu, kteří by pro práci orgánů AMG, jež reprezentují nalezli ve struktuře NVM odpovídajícího partnera. Do české delegace budou pozváni i zástupci Rady státních galerií, která je naším partnerem v projektu MATRA.

Ing. Vlastimil Vykydal přednesl **zprávu revizního kolegia AMG o hospodaření AMG v roce 1998**. Revizní kolegium se sešlo

3. 5. 1999. Kontrola byla provedena ve třech oblastech, a to – čerpání rozpočtu, inventarizace majetku a kontrola výběru a zaúčtování členských příspěvků. V oblasti nákladů byla provedena namátková kontrola u deseti položek a způsobu jejich zaúčtování – nebyly zjištěny nedostatky v uložení dokladů účetní evidence. Na základě doporučení revizní komise z loňského roku jsou osobami oprávněnými ke schválení likvidace účetních dokladů tajemnice nebo předseda. Při kontrole čerpání rozpočtu, tzn. plánovaných a skutečných nákladů, nebyly zjištěny rozdíly tak výrazné, aby následovalo doporučení úpravy rozpočtu v roce 1999.

Byla provedena fyzická kontrola inventarizace majetku AMG. Revizní komise uložila tajemnici provést fyzickou likvidaci zničeného a nepoužitelného stavebnicového systému ROLLPA a poškozeného CD se softwarem. Pro zpřehlednění evidence majetku AMG byla zavedena nová inventární kniha.

Členské příspěvky zaplacené v roce 1998 byly řádně zaúčtovány. K 31. prosinci 1999 dlužilo 22 řádných členů celkem 87.325,- Kč. K datu revize zůstalo 9 neplatičů v celkové částce 29.200,- Kč. Pokud nebude jejich dluh uhrazen do 30. června 1999, bude postupováno podle Stanov AMG. Stejně bude postupováno v případě 13 individuálních členů. Zpráva revizního kolegia byla Senátem jednohlasně schválena.

Členům Senátu byla k rozhodnutí předložena **záležitost Mezinárodního dne muzeí (MDM)**. AMG byla přizvána k akci – tiskové konferenci a shromáždění k příležitosti MDM – kterou organizoval Český výbor ICOM. AMG se měla (kromě fyzické účasti jejích představitelů a členů na akci) podílet částkou 10.000,- Kč. Rozpočet AMG však při schvalování v Senátu s touto částkou nepočítal. Exekutiva byla toho názoru, že částka 10.000,- je vzhledem k výši příspěvků i finančním možnostem AMG na činnost jednotlivým komisím a členům AMG ne-

úměrně vysoká a navrhovala příspěvěk pouze částkou 3.000,- Kč a zbytek z požadovaných deseti tis. Kč uhradit, pouze pokud se podaří najít sponzora této akce. Z pléna však padl protinávrh – podílet se na akci požadovanou částkou 10.000,-. Hlasováno bylo o protinávru (hlasovali pouze členové s hlasem rozhodujícím – 7 pro, 2 proti, 3 se zdrželi). O tuto částku bude snížen plánovaný zůstatek AMG v roce 1999.

O problematice MDM se dále rozvinula široká diskuse. Bylo konstatováno, že zde chybí koordinace v rámci celého muzejnictví – není jasné, kdy mají muzea uspořádat den otevřených dveří, pokud 18. květen připadá na pracovní den. Přítomní s dohodli, že den otevřených dveří bude vždy následující sobota po 18. květnu. Zároveň však ale někteří členové Senátu vyjádřili pochybnosti, zda tato obligátní akce k oslavám a upozornění veřejnosti na problematiku muzejnictví stačí – naše aktivita by se měla spíše zaměřit na alternativní programy pro veřejnost, rozšíření nabídky zpřístupnění sbírek a popularizaci vlastní muzejní práce.

Dále byly Senátem projednány **přihlášky do AMG**. Byli přijati tito noví řádní členové – Regionální muzeum a galerie Křivoklátska ve Lhotě (1 hlas proti, 4 se zdrželi), Městské muzeum v Žacléři (jednohlasně), Ústřední archiv a muzeum církve československé husitské v Praze 6 (8 členů se zdrželo). Senát projednal a schválil přihlášku individuálního člena AMG Ing. Karla Vacka (webmaster AMG).

Z pléna byla exekutiva AMG požádána, aby se zasadila na MK ČR o **možnost zaslání aktualizovaného soupisu konzervátorskorestaurátorských licencí okresním úřadům**. Seznam je k dispozici pouze k nahlédnutí v Praze na MK ČR s odůvodněním, že je vnitřní záležitostí státní správy. Okresní úřady však jsou také součástí státní správy a muzea jimi zřizovaná by díky možnosti pracovat se seznamem v místě jejich působení ušetřila náklady a čas spojený s cestováním. -fa-

Čeští muzejníci sobě?!?

Vážené kolegyně a vážení kolegové, jak jistě víte, jedním z úkolů usnesení V. Sněmu Asociace muzeí a galerií, který se konal na konci roku 1997 v Jindřichově Hradci, bylo usilovat o vznik příručky pro správu sbírek muzeí a galerií určené odborným pracovníkům muzeí a galerií. Kromě nich by jistě taková publikace byla vodítkem i pro nové muzejní pracovníky, studenty i správce nově založe-

ných muzejních institucí - 15% ze současného množství muzeí a muzeí umění-galerií v České republice bylo založeno po roce 1990 – ať už vzniklo rozdělením některých muzeí a galerií, založením municipálními orgány či z iniciativy soukromé osoby.

Českému muzejnictví chybí v současné době publikace typu vademeca muzejní práce, která by shrnovala přítomný stav rozvoje oboru,

Vsetín –

Okresní vlastivědné muzeum Vsetín
e-mail: muzeum@vs.inex.cz
pobočka muzea ve Valašském Meziříčí
e-mail: muzeum@vm.inext.cz

**Kamenický Šenov –
Sklářské muzeum**
fax: 0424/91500

**Mariánská Týnice –
Muzeum a galerie
severního Plzeňska**
e-mail: mtynice@iol.cz

Čáslav – Městské muzeum
fax: 0322/312207

Netvořice – Městské muzeum
tel: 0301/789814

**Třebechovice pod Orebem –
Třebechovické muzeum betlémů**
e-mail: mutrebechovice@hk.ipex.cz

**Olomouc –
Vlastivědné muzeum v Olomouci**
e-mail: muzeumol@risc.upol.cz
<http://risc.upol.cz/~muzeumol>
Dále je změna otevírací doby v hlavní budově muzea:
Otevírací doba:
otevřeno celoročně
zavírací den dle období
X.-III. St-Ne 10-16
IV.-IX. Út-Ne 10-18

**Změna adresy předsedy Odborné
komise lidového stavitelství AMG**
PhDr. Lubomír Procházka, CSc.
Okresní muzeum Příbram -
Hornické muzeum
nám. Hynka Kličky 293
261 02 Příbram
tel.: 0306/26307

Výstavní kalendář

Aš

Muzeum Aš

*XVI. setkání přátel Společnosti pro
výzkum kamenných křížů*
25.9.1999 - 26.9.1999

Bechyně

Oddělení keramiky AJG

*Od tradice k novým formám - Mezinárodní
symposia keramiky Bechyně
1966 - 1998*
1.5.1999 - 3.10.1999
Bohumil Dobiáš ml.
(k 70. narozeninám) - keramika
25.6.1999 - 5.9.1999

Hry s porcelánem Šárky Radové
25.6.1999 - 5.9.1999
115 let Střední průmyslové školy keramické v Bechyni
27.6.1999 - 5.9.1999

Bělá pod Bezdězem

Muzeum v Bělé pod Bezdězem

Město a lidé
květen-září 1999
Obrazy a sochy Jaroslava Bartoše a Zdeňka Vodičky
srpen 1999
Indiáni Severní Ameriky
září 1999

Benátky nad Jizerou

Muzeum Benátky nad Jizerou

650 let Benátek nad Jizerou
16.6.1999 - 31.10.1999

Benešov

Muzeum umění

Kresby a pastely Karla Malicha - výstava z cyklu Osobností soudobé české malby -
24.6.1999 - 12.8.1999
Grafika Miloše Jiráka
31.8.1999 - 2.10.1999
Grafický design Josky Skalníka
8.10.1999 - 20.11.1999

Beroun

Muzeum Českého krasu v Berouně

Městské muzeum v Žebráku
Příroda Berounska
28.4.1999 - 26.9.1999

Blovice

Okresní muzeum Plzeň - jih

Mexické masky
1.6.1999 - 31.8.1999
Květiny na fotografii Miroslava Čadka
9.9.1999 - 8.10.1999

Boskovice

Muzeum Boskovicka

Střípky v muzeu
září-listopad 1999

Brandýs nad Labem

Okresní muzeum Praha - východ

Lov na Brandýském panství
15.6.1999 - 31.8.1999
"Víte co umíme?"
15.6.1999 - 31.8.1999

Brno

Moravská galerie Brno

Místodržitelství palác

Rozšíření stálé expozice Staré umění
1999

My... 1948 - 1989

24.6.1999 - 12.9.1999

89/98 Petr Daniel

15.7.1999 - 29.8.1999

Místodržitelství a Pražákův palác

Od gotiky k renesanci - Výtvarná kultura Moravy a Slezska 1400-1550

září 1999-leden 2000

Pražákův palác

Znamení doby - Plakát východní Evropy 1948-1998

24.6.1999 - 12.9.1999

Jindřich Štreit - Zabavené fotografie

24.6.1999 - 29.8.1999

jeho teorie i praxe. Připomeňme obdobné publikace Ladislava Lábka (Nástin praktické museologie pro krajská muzea vlastivědná, Praha 1927), J. F. Svobody (Zásady českého muzejnictví, Praha 1949) či Jiřího Neustupného (Otázky dnešního muzejnictví, Praha 1950).

Po dvou letech různých pokusů došla exekutiva AMG k návrhu struktury publikace s pracovním názvem „Vademecum muzejního pracovníka“. Výsledek vám nyní předkládáme k diskusi. Každá kapitola by měla být velice stručná, je chápána jako úvod do problematiky a podnět k dalšímu studiu (rozsahem cca 20-30 normostran). Součástí kapitol budou rozsáhlé bibliografie české i zahraniční literatury. Perspektivně – dle

potřeby – se v budoucnu bude pracovat na dalších publikacích, které jednotlivá témata rozvinou do větší šíře.

Prosíme Vás tedy o připomínky k navrhované struktuře a zároveň ve vašich řadách hledáme autory a garanty jednotlivých kapitol. Koordinací prací na Vademecu byla pověřena tajemnice AMG Dagmar Fialová.

Pokud máte zájem podílet se na vzniku publikace, která bude sloužit současně a jistě i několika dalším generacím muzejních pracovníků, kontaktujte do 30. listopadu 1999 Sekretariát AMG na adrese Kostelní 42, 170 00 Praha 7, tel.: 02/203 99 201, e-mail: amg@vol.cz. Přivítáme jakýkoliv Váš názor.

PhDr. Pavel Ciprian
Dagmar Fialová

Navrhovaná struktura

publikace Vademecum muzejního pracovníka

Úvod (fenomén muzejnictví v lidské kultuře a stručná historie muzejnictví v českých zemích)

1. Úloha muzea. Jeho místo, poslání a odpovědnost.

- Muzeum a společnost (muzeum a kulturní dědictví, postavení muzea vůči ostatním výchovným a kulturním institucím, vztah muzea a vědních oborů)
- Muzeum jako instituce (postavení muzea v českém právním řádu, právní formy muzejních institucí, zřizovatelé, statut muzea, personál - úloha, vzdělání, zkušenosti, schopnosti, etika, střet zájmů, praktická personalistika – právní normy a další související předpisy)
- Muzejní management (definice poslání muzea, marketing, fundraising, vnitřní public relations)
- Vnitřní chod muzea (organizační struktura muzea, architektura a vybavení muzea, organizační aspekty muzejních činností - výstav, expozic, programů pro veřejnost)
- Muzeum a bezpečnost (zaměstnanci, bariéry, značení, depozitární režim, ochrana budovy, bezpečnostní monitoring prostředí, poplašný systém a dozor, přírodní katastrofy a rizika)

2. Muzejní sbírky (správa a evidence, konzervace, primární znelectví)

- Management sbírek (sbírkotvorný program muzea, akviziční politika, správa a evidence sbírek, strategie zápůjček a výpůjček, režim ochrany dat a archivace, režim nakládání se sbírkami, PC technika a sbírky)
- Muzejní konzervace - management (prevence, konzervování, restaurování - definice pojmů; monitoring mikro- a makroklimatu muzea, degradující faktory, způsoby ukládání sbírek)
- Muzejní konzervace - rozbor degradujících faktorů (identifikace problémů, kontrola makro- a mikro- prostředí: teplota a vlhkost, prašnost a znečištění, světlo, organismy, reaktivita materiálů, přístroje)
- Druhy muzejních sbírek (systematizace přírodovědných sbírek; společenskovední sbírky - determinace, deskripce, datace)

3. Interpretace a komunikace muzejních sbírek

- Sbírký v expozici a ve výstavě (definice terminologie – expozice, výstavy a vystavování, metodika přípravy expozic a výstav – libreto, scénář, architektonická studie, výtvarný návrh, výtvarné a prostorové řešení; adjustace a ochrana sbírkových předmětů)
- Interpretace sbírek (návštěvníci muzea, motivace, výchovné prostředí muzea, základy psychologie a pedagogiky aplikované na muzejní prostředí, texty v muzeu, demonstrace, animace, interaktivita, facilitátor)
- Programy pro veřejnost: přednáška, přednáškový cyklus; publikační a vydavatelská činnost)
- Muzea a Internet
- Public relations (jak informovat veřejnost o vlastních aktivitách, spolky a kluby přátel, komunikace s médii)

4. Profesionalita a etické roviny muzeijní práce

- Profesionalita a muzea (muzeologie a muzeografie, národní a mezinárodní profesní sdružení)
- Systém muzeijního vzdělávání v České republice (ISSOM, studium muzeologie na vysokých školách, vzdělávání konzervátorů-restaurátorů a preparátorů, studium na středních a vysokých školách; profily jednotlivých typů vzdělání a jejich poskytovatelů)
- Etické kodexy

5. Přílohy

- Formuláře - Terminologický slovník – Souborné bibliografie

Z činnosti kolegií a komisí AMG

Seminář botanické oborové komise AMG v Mošovcích

Společný seminář botanické oborové komise AMG a botaniků muzeí Slovenské republiky se konal na Slovensku v Mošovcích u Turčianských Teplic ve dnech 7. – 10. června 1999. Na uspořádání semináře se podílelo Slovenské národní muzeum – Přírodovědné muzeum, Bratislava; Muzeum Andreja Kmeťa, Martin; Národní muzejné centrum, Bratislava; Zváz muzeí na Slovensku, Bánská Bystrica a Botanická oborová komise AMG, Praha. Program a organizaci průběhu semináře zajišťovaly RNDr. Marta Vozárová z PM SNM Bratislava a Mgr. Katarína Škoviřová z Múzea Andreja Kmeťa SNM, kterým patří upřímné poděkování všech účastníků semináře.

Semináře se zúčastnilo 26 pracovníků z 21 muzeí ČR, 13 pracovníků z 9 muzeí SR a hosté.

V pondělí 7. června byl plánován během dopoledne příjezd účastníků, jejich prezentace a ubytování. Odpoledne byla pěší exkurze do okolí Mošovců na lokality kóty Vlčanová – Kurací vršok s ukázkami xerothermní vegetace Turčianské kotliny na vápencovém podkladě, z nichž mnohé mají centrum rozšíření ve Velké Fatře. Dále byla navštívena lokalita Rybníky se zbytky slatinných porostů na aluviu potoka Rybník s výskytem vzácného druhu *Schoenus ferrugineus*, který zde má poslední větší lokalitu v Turčianské kotlině. Ve večerním programu zazněly přednášky RNDr. Jany Uhlířové a Mgr. Kataríny Škoviřové „Přírodní, floristické a vegetační poměry Turčianské kotliny a Velké Fatry“ a příspěvek RNDr. Vlastimila Tlustáka, CSc. „Záchranné práce na lokalitě Kaltwasser v Turčeku“.

V úterý 8. června dopoledne se uskutečnilo vlastní jednání semináře podle předem stanoveného programu. Seminář zahájila RNDr. Marta Vozárová a přivítala botaniky z muzeí ČR a SR a přítomné hosty. Účastníky semináře pozdravil a přivítal také ředitel Múzea A. Kmeťa v Martině Mgr. Richard Lacko

s přáním úspěšného jednání a hezkých zážitků při terénních exkurzích. Poté nás ředitel CHKO Velká Fatra Ing. Ján Bohuš seznámil se současným stavem, legislativou, problémy a perspektivami této velké CHKO. Dalším bodem byl příspěvek RNDr. Jany Uhlířové „Možnosti aktivní účasti muzejních přírodovědců na řešení aktuálních problémů přírodních věd“. Předseda botanické komise AMG RNDr. Ivan Růžička pak přednesl zprávu o činnosti AMG v roce 1998, seznámil přítomné s rámcovým plánem činnosti a rozpočtem AMG na rok 1999, podal informace z posledních jednání senátu AMG a přiblížil aktuální problémy českého muzejnictví především v oblasti legislativy a přípravy transformace RoPo. Tyto informace doplnil člen senátu AMG RNDr. Vlastimil Tlusták, CSc. Dále vystoupil ředitel NMC v Bratislavě Milan Rybecký, CSc., který informoval účastníky o aktuálních otázkách muzejní práce na Slovensku. Pracovníky z českých muzeí zaujala především jeho informace o tom, že na Slovensku již mají nový zákon o muzeích! K tomuto vystoupení i k předchozí zprávě o současné problematice českých muzeí se rozvínila bohatá diskuse. Z vystoupení zástupců českých muzeí vyplynula naléhavá potřeba legislativně zajistit podmínky pro budoucí práci v českých muzeích, spojenou se zabezpečením a ochranou sbírkových fondů, které jsou v přírodovědných oborech převážně získávány vlastními sběry muzejních přírodovědců.

Program jednání semináře doplnil příspěvek Ing. Milana Veličky „Průzkum a herbářová dokumentace dřevin na SV Moravě“. Potom RNDr. Vlastimil Tlusták, CSc., Mgr. Zdeněk Vermousek a Mgr. David Cigánek z Vlastivědného muzea v Olomouci demonstrovali použití programu DEMUS na tomto pracovišti a zkušenosti s ním. Byly diskutovány připomínky k tomuto programu a zodpovídány dotazy.

Atrium Pražákova paláce

Olga Karlíková
červenec-srpen

Síla osudu - Markéta Othová
do 1.8.1999

*Otvory II. - D. Chatrný, A. Kučerová,
V. Krůček, P. Opočenský, J. Šibor*
12.8.1999 - 12.9.1999

Michal Ranný
září 1999

nádvoří Pražákova paláce

Otvory I. - Č. Suška, P. Opočenský, J. Šibor, T. Medek, D. Medek
do 12.9.1999

Moravské zemské muzeum

Biskupský dvůr, Muzejní 1, Brno
Středověk

9.3.1999 - 29.9.1999

Dietrichsteinský palác, Zelný trh 8, Brno

Zkamenělé moře

8.12.1998 - 14.8.1999

Barrande (200. výročí narození)

12.5.1999 - 31.12.1999

*Missing Links Alive - HOMO, HOMO...
HOMO?*

20.5.1999 - 30.9.1999

100. výročí vzniku VUT

20.10.1999 - 31.12.1999

Etnografický ústav MZM, Koblížná 1, Brno

Sauna, terva, vodka

14.9.1999 - 29.10.1999

Mramorové sály, Muzejní 1, Brno

Meč - symbol moci, cí a odvahy

21.4.1999 - 30.10.1999

Pavilon Anthropos, Pisárecký park, Brno

Hledání domova - Rodas amaro than,

Romové - tradice a současnost

29.4.1999 - 31.8.1999

Muzeum města Brna

Plukovník pandurů - baron František

Trenck

20.5.1999 - 31.10.1999

Měnišská brána

Stolování a hodování v renesanci

17.6.1999 - 29.8.1999

Výroční výstava k jubileu brněnského

studia Českého rozhlasu

16.9.1999 - 31.10.1999

Muzeum romské kultury

Moravské zemské muzeum, Pavilon Anthropolos, Brno

Rodas amaro than - Hledání domova

29.4.1999 - 30.11.1999

*Moravské zemské muzeum, Zelný trh,
Brno*

Přednáškový cyklus

"Kdo jsou Romové?"

každé 3. úterý v měsíci, 16-18 hod.

Technické muzeum v Brně

Regionální muzeum v Jilovém o Prahy

Kamera zobrazuje svět - putovní výstava fotografických přístrojů

5.6.1999 - 17.10.1999

Bruntál

Muzeum v Bruntále

Kapka Toušková, Emílie Hostašová -

kouzlo vitráží a grafiky

24.6.1999 - 19.8.1999

*Oldřich Balán - šperky a obrazy z dra-
hých kamenů*

6.8.1999 - 29.8.1999

30 let CHKOJ

19.8.1999 - 26.9.1999

Bruntál v proměnách staletí

2.9.1999 - 17.10.1999

Fotografie - Jindřich Štreit

14.10.1999 - 21.11.1999

Břeclav

Městské muzeum a galerie

160. výročí příjezdu prvního vlaku
do Břeclavi

červen-srpen 1999

Umělci Vysočiny - obrazy, plastika

17.6.1999 - do srpna 1999

Borneo - perla tropické Asie

10.8.1999 - 24.10.1999

80. výročí založení břeclavského
gymnázia

září-říjen 1999

O. Kudlík a Kostrhůn (obrazy, kresby,
plastika)

říjen 1999

Březnice

Městské kulturní středisko (Galerie

Ludvíka Kuby a Městské muzeum)

*Zámek Březnice - Hudební sál v Galerii L.
Kuby*

Alois Moravec - obrazy

1.5.1999 - 3.10.1999

Zámek Březnice - Kaplanka

"JÁ + DUŠE" Magdaléna Kolářová

3.7.1999 - 1.8.1999

Textilní práce ing. Miroslavy Jandové

7.8.1999 - 29.8.1999

Keramika ZUŠ Rožmitál

pod Třemšínem

4.9.1999 - 26.9.1999

Zámek Březnice - Výstavní sál

Loutková rodinná divadla ze sbírek

· MLK Chrudim

15.5.1999 - 1.8.1999

Výstava Vítězslavy Klimtové

7.8.1999 - 3.10.1999

Bučovice

Muzeum Bučovice

Dýmky

červen-srpen 1999

Vltaviny

září-říjen 1999

Čáslav

Městské muzeum

Znovuotevření muzejní budovy

po 115 letech

16.9.1999

Výstavní síň, Čermákova 132, Čáslav

Textil Evy Jandkové

16.8.1999 - 29.8.1999

Obrazy Jitky Jelínkové

6.9.1999 - 19.9.1999

Obrazy Kamily Ženaté

4.10.1999 - 24.10.1999

Čelákovice

Městské muzeum v Čelákovících

Jan Zach (Čelákovice 1699 - Ellwangen

1773) - život, dílo a jeho doba

10.7.1999 - 3.10.1999

Česká Lípa

Okresní vlastivědné muzeum

Absolventské práce - sklo - SUPŠS Ka-

menický Šenov

4.6.1999 - 29.8.1999

Odpoledne byla autobusová exkurze na mokřadní lokality Turčianské kotliny. Navštívena byla NPR „Kláštorské lúky“ a menší lokality poblíž želez. trati nedaleko obce Kláštor pod Znievom. Vyvrcholením byla lokalita vápenitého slatinného močálu s inkrustacemi vysráženého uhličitanu vápenatého vyhlášená jako NPR „Rakšanské rašelinisko“, kde jsou chráněny fragmenty reliktní flóry slatinných rašeliníšť. Kromě jiných zástupců slatinné vegetace je tato lokalita významná především nejbohatším výskytem druhu *Drosera anglica* na Slovensku.

Večerní program obsahoval příspěvky, které se týkaly prezentační činnosti muzeí. RNDr. Olga Removčíková hovořila o výstavě léčivých rostlin v Oravském muzeu, RNDr. Marta Vozárová a RNDr. Ivona Kautmanová nás seznámily s velmi úspěšnou výstavou „Chceme žít bez drog“. Pokračovala prezentace programu DEMUS a byly také předvedeny ukázky možností a výhod používání digitální fotodokumentace v terénu pracovníky Vlastivědného muzea v Olomouci.

Ve středu 9. června byla celodenní exkurze do Velké Fatry s dovozem a odvozem autobusem z obce Blatnice. Peší exkurzní trasa vedla z Blatnice do Blatnické doliny,

na kótu Ostrá – 1256 m a Koňským dolem do Gaderské doliny a zpět do Blatnice. Večer bylo společenské posezení, při kterém pokračovala diskuse k projednávaným tématům a exkurzím a seminář byl oficiálně ukončen.

Ve čtvrtek 10. června byla pro zájemce dopolední exkurze do Velké Fatry s odvozem autobusem do obce Blatnice, vedená RNDr. Janou Uhlířovou, do Gaderské doliny na svahové reliktní bory na jižním úbočí kóty Pekárová s teplomilnou vegetací. Odpoledne následoval odjezd účastníků semináře.

Závěrem semináře bylo usneseno, že příští seminář v roce 2000 se bude konat v Příbrami a jeho přípravou bude pověřeno Okresní muzeum Příbram, jmenovitě RNDr. Rudolf Hlaváček. Bližší informace o tomto semináři a přesný termín jeho konání budou včas uveřejněny ve Věstníku AMG. Na další léta byla pro konání botanických seminářů předběžně navržena tato místa: v roce 2001 připraví seminář Regionální muzeum Mikulov a v roce 2002 by měl být seminář opět na Slovensku v Oravském muzeu P. O. Hviezdoslava v Oravském Podzámku.

RNDr. Ivan Růžička
předseda botanické komise AMG

XXVII. seminář archeologů z muzeí a institucí památkové péče ČR

Oborová komise muzejních archeologů ČR při AMG uspořádala v tradičním jarním termínu (25. – 26. května 1999) v Městském muzeu a galerii v Břeclavi XXVII. seminář archeologů z muzeí a institucí památkové péče pod názvem „Způsoby evidence archeologického materiálu v muzeích a nemuzejních institucích a jejich kompatibilita“. Smyslem tohoto tématu je sjednocení nebo přizpůsobení evidenčních forem nemuzejních institucí tak, aby se ušetřila zbytečná dvojitá práce a aby byla použita forma vhodná pro muzejní evidenci.

Jednání semináře (s rekordní účastí 88 osob), které proběhlo dne 25. 5. v sále hotelu Grand v Břeclavi po uvítání účastníků starostou města Mgr. J. Ondrušem a po zprávě o činnosti oborové komise v roce 1998 – 9, podané předsedou oborové komise dr. K. Sklenářem, DrSc., bylo však operativně zaměřeno k problematice archeologické části věcného záměru zákona o ochraně kulturních památek a památkové péči, jejíž prodiskutování se právě v těchto dnech stalo aktuálním. (Připomínky vzešlé z bohaté a podnětné diskuse byly sumarizovány

předsedou komise 27. 5. a ještě téhož dne postoupeny AMG k začlenění do celkového souboru připomínek pro MK ČR.) Teprve dalším bodem bylo původní hlavní téma: o formách evidence stručně informovali kromě muzejníků i přízvaní pracovníci Archeologických ústavů AV ČR v Praze (Mgr. M. Tomášek) a Brně (PhDr. B. Kavánová), Pražského ústavu památkové péče (PhDr. Z. Dragoun) a bývalý ÚPP Olomouc, nyní Vlastivědné muzeum v Olomouci (PhDr. J. Peška, Mgr. M. Procházková). Diskuse byla bohužel jen krátká, ale za nevhodnější způsob evidenční spolupráce muzeí a nemuzejních institucí byl označen ten, při němž se nemuzejní instituce již před počátkem evidence nalezly ze svého terénního výzkumu dohodne s příslušným muzeem, jemuž pak materiál předá; muzeum jí sdělí číselný rozsah a formální náležitosti svých inventurních čísel, jimiž je materiál při zpracování opatřen a pod nimiž je pak bez dalších komplikací po předání uložen do muzejní sbírky. PhDr. Bedřich Štauber (Okresní muzeum, Louny) předložil vyhodnocení dotazníku, připraveného oborovou

komisí v zájmu shromáždění informací o personálním obsazení a věcném vybavení archeologických muzejních pracovišť v Čechách a na Moravě a rozdaného na semináři v Klatovech 1998; odezva byla bohužel poměrně slabá a získané informace mají tak pouze orientační hodnotu; komise bude nicméně tyto otázky dále sledovat.

Závěr jednání patřil přednášce PhDr. E. Klanicové (ředitelce muzea v Břeclavi) a PhDr. O. Šedovi (Regionální muzeum, Mikulov) o archeologických nálezech a výzkumech v regionu a prohlídce expozic břec-lavského muzea s výstavou o využití drahých kamenů v pravěku a raném středověku.

Exkurze po archeologických lokalitách v okolí Břeclavi 26. května začala prohlídkou nového kostela v Břeclavi s románskými pozůstatky v suterénu a s výstavkou o archeologickém výzkumu. Odtud směřovala do Podivína (románský portál – výklad dr. J. Unger), Dolních Věstonic (nová expozice muzea – dr. J. Svoboda, profil na paleolitické lokalitě – dr. M. Oliva, dr. O. Šedo, velkomoravské hradiště Vysoká zahrada se základy kostelíka – dr. J. Unger), dále na středověké zříceniny Siroťčího Hradu nad Klentnicí (zde bylo schváleno usnesení semináře; výklad dr. J. Unger), do Mikulova s prohlídkou Ditrichštejnské hrobky

(Mgr. D. Brichtová, řed. muzea v Mikulově) a jeskyní ve vrchu Turoudu, chystaných ke zpřístupnění členy České speleologické společnosti. Závěr dne patřil večernímu zasedání na Pohansku s prohlídkou tamního velkomoravského hradiska a expozice jeho výzkumu ve zdejší zámku.

Ve výše zmíněném usnesení účastníci schválili dosavadní činnost komise a konstatovali splnění úkolů z předchozího semináře v Klatovech 1998, požádali předsednictvo komise o zpracování připomínek k věcnému záměru památkového zákona a jejich postoupení AMG (obecně pak další podporu zájmů muzejních archeologických pracovišť v přípravě příslušných zákonných norem), jako výsledek diskuse k hlavnímu tématu semináře konstatovali prioritu výše uvedeného řešení spolupráce mezi muzei a nemuzejními institucemi a pověřili představitele komise jednak rozmnožením a rozesláním aktualizovaného adresáře pracovišť a pracovníků, jednak výběrem námětu, místa a termínu konání XXVIII. semináře; pokud jde o místo, přijala komise předběžnou nabídku na konání tohoto semináře v roce 2000 v Severočeském muzeu v Liberci.

zapsal dr. Karel Sklenář
předseda oborové komise archeologů
AMG

Zasedání kolegia muzeí jihovýchodních Čech

Okresní muzeum v Pelhřimově přivítalo 12. května t.r. kolegium muzeí jihovýchodních Čech AMG. V úvodu dr. Dolák a P. Pech informovali přítomné o jednání senátu AMG ze 4. května 1999 v NTM Praha. Podrobněji byly rozebrány aktuální informace o stavu návrhů reformy veřejné správy a rovněž připomínky AMG k materiálu Hlavní linie kulturní politiky ČR. Dr. Dolák dále přítomné informoval o stavu projektu MATRA.

Zprávy z jednotlivých členských muzeí kolegia:

Pacov – sbírkový fond muzea je ve vlastnictví města Pacov. V současné době se projednává možnost zřízení Nadace Jana a Hany Autengruberových (ředitelce muzea bylo doporučeno obrátit se písemně na exekutivu AMG se žádostí o právní radu ohledně podmínek zřizování nadace, příp. požádat o podobnou radu také IPOS REGIS).

Kamenice nad Lipou – budovu zámku v Kamenici získalo do vlastnictví Uměleckoprůmyslové muzeum Praha. V současné době probíhají jednání o přidělení prostor v zámku zdejšímu muzeu. S přestěhováním se počítá cca v roce 2001. Kamenické mu-

zeum by tak získalo odpovídající expoziční a výstavní prostory.

Humpolec – dnem 1. ledna 2000 má být zřízena nová organizace „zastřešující“ kulturu ve městě. V praxi to znamená ztrátu právní subjektivity pro knihovnu, kulturní středisko a také pro muzeum. Přesnější organizační struktura je dosud v jednání.

Jindřichův Hradec – letošní příspěvek na činnost muzea je 6,2 mil. Kč. Muzeum zpřístupnilo novou expozici barokní lékárny. V současné době probíhá rekonstrukce jedné z budov Jarošovských kasáren, kam by měla být přemístěna Městská knihovna a uvolnila by tak pro provoz muzea budovu minoritského kláštera.

Pelhřimov – v současné době probíhá rekonstrukce budovy bývalé městské šatlavny, kde budou umístěny kanceláře a další zázemí muzea, čímž se uvolní další prostory pro rozšíření stálých expozic. Muzeum uvažuje o zřízení expozice galerijního typu (realizace je závislá na možnosti finančního příspěvku ze strany města).

zapsal Petr Pech
OM Pelhřimov

Skló a světlo 1999 - SUPŠS Kamenický Šenov

5.6.1999 - 29.8.1999

Průmyslová veduta Antonína Ulbrichta

12.9.1999 - 17.10.1999

Koncert ke sv. Ludmile

září 1999

Česká Skalice

Textilní muzeum TIBA

Českoskalická paleta

16.5.1999 - 15.9.1999

Výtvarná dílna

5.9.1999 - 3.10.1999

Maloskalická tvrz

Výstava jirín

27.8.1999 - 29.8.1999

ve spolupráci s Muzeem B. Němcové

Les blízky přírodě - fotografie

Ing. Jiřího Vaňka

květen - prosinec 1999

Josef Lisák - PŘÍRODA

27.6.1999 - 29.8.1999

Česká Třebová

Galerie Ještěř

Pavel Horák - malíř a kreslíř

2.7.1999 - 28.8.1999

České Budějovice

Jihočeské muzeum

Optické a astronomické přístroje

23.2.1999 - 31.12.1999

Českokrumlovsko ve světle archeologických nálezů

20.3.1999 - 31.8.1999

Josef Bartuška a linie

11.5.1999 - 31.8.1999

Život našich předků

31.5.1999 - 31.8.1999

Nejstarší Českobudějovické fotoateliéry od pol. 19. století do počátku 20. století

24.6.1999 - 31.12.1999

Indiáni Latinské Ameriky

1.7.1999 - 17.10.1999

Guido Boggiani, fotograf

3.7.1999 - 12.9.1999

Tradiční výstava hub

20.9.1999 - 23.9.1999

Vzhůru do hospody - pivovary a hostince v proměnách času

16.10.1999 - do února 2000

Wortnerův dům AJG

Obrazy měsíce

celoročně 1999

Česká krajina 20. století

24.7.1999 - 19.9.1999

Jaroslav Kolha - obrazy, kresby

23.9.1999 - 21.11.1999

Český Brod

Podlipanské muzeum

Léto

1.7.1999 - 30.8.1999

Zoukova síň

Historický cín

17.4.1999 - 31.12.1999

Český Krumlov

Egon Schiele Cetrum

Andy Warhol, Eva + Jan Švankmajerovi, Joseph Gallus Rittenberg

12.6.1999 - 26.9.1999

Okresní muzeum

Šumava na starých pohlednicích
do 30.9.1999

Dřevěné hračky
29.5.1999 - 3.10.1999
Stejně obrazy, stejná slova / Gleiche Bilder, gleiche Worte
3.7.1999 - 31.8.1999
Studentské práce SUPŠ sv. Anežky v Č. Krumlově

9.9.1999 - 26.9.1999
Práce žáků grafické školy v Linci (Rakousko)
2.10.1999 - 31.10.1999

Český Těšín
Muzeum Těšínska

Dolní Lomná
Salašnictví na Těšínském Slezsku
září 1999

Dačice

Městské muzeum a galerie
Historie a současnost českého loutkového divadla

8.6.1999 - 31.8.1999
Divadelní soubor Tyl Dačice - 115 let trvání

8.6.1999 - do konce roku 1999
Jana, Jiří a Martin Boudovi - obrazy, grafika

4.9.1999 - 10.10.1999
Stalo se v Dačicích
16.10.1999 - 21.11.1999

Děčín

Okresní muzeum
Lužické a Žitavské hory - fotografie Siegfrieda Weisse
srpen 1999

Museum loutek Milana Knížáka
květen-srpen 1999
Koptské tkaniny
únor-srpen 1999

Veduty Českosaského Švýcarska
10.3.1999 - do srpna 1999
Kolébka sklárny Chřibská
19.5.1999 - srpen 1999
Jan Petříček - obrazy z let 1963 - 1999
7.7.1999 - srpen 1999

Dobrošov

Pevnost Dobrošov, národní kulturní památka
Naše armáda 1918-1938 v miniaturách sběratele Lubora Šušlíka
duben-říjen 1999

Domažlice

Galerie Bratří Špillarů
Jana Šlechtová, keramika
září-říjen 1999
Karel Špillar - obrazy
10.6.1999 - do srpna 1999

Dvůr Králové nad Labem

Městské muzeum
Z dílny textilních tiskařů
14.6.1999 - 29.8.1999
Jaroslav a Iva Černých (výstava plastik - kov, keramika)
13.9.1999 - 1.10.1999
Tradice kronikářství v okrese Trutnov s přihlédnutím ke tradici Královédvorská
18.10.1999 - 30.10.1999

Zprávy, aktuality, informace

Zemřel Mgr. Zdeněk Brachtl ředitel Vlastivědného muzea Jesenicka

Vlastivědné muzeum Jesenicka s lítostí oznamuje úmrtí Mgr. Zdeňka Brachtla, ředitele VMJ – člověka znalého historie Jesenicka, zapáleného archeologa, který této činnosti věnoval většinu pracovního i volného času. Ve znalostech historie Jesenicka, v oboru archeologie, v úsilí nalézt a zpracovat vše, co se dochovalo ze středověku v zemních vrstvách, je Mgr. Zdeněk Brachtl nenahraditelný. Jeho činnost zahrnovala také mnoho odborných vlasti-

vědných článků, příspěvků, informací do všech médií, časopisů, novin. Hodně času a pozornosti věnoval Zdeněk Brachtl studentům a všem, kteří potřebovali odbornou pomoc v oblasti historie a archeologie. Přítomnost Mgr. Zdeňka Brachtla zůstane v muzeu zachována v předmětech, které sesbíral, popsal a zařadil do depozitáře muzea.

Dobroslava Nováková
zástupce ředitele VMJ

Muzea mezi reálným a virtuálním světem

Diskuse o budoucí pozici muzejnictví ve společnosti se pohybují mezi krajními možnostmi: obdivovatelé informačního boom, kteří vidí už jen na Internetu seberealizační možnosti a reálný svět odsunují někam na okraj společenského dění, se neshodnou s vyznačiči tradičních hodnot, kteří se cítí spojeni víc s odkazem kulturního dědictví po minulých generacích než se vším tím novým, co se na ně hrne v záplavě reklamního humbuku jako nový způsob života pro budoucnost. Člověk bude přijímat čím dál víc informací o okolním světě a to v bohatém rejstříku, v němž tradiční verbální komunikace ztrácí dominantní pozici ve prospěch obrazové komunikace, která dodává člověku až do domu miliony podnětů pro rozvíjení duševního potenciálu. Vševládná média jako faktor ovlivňující způsob myšlení a citění člověka mění jej tak zásadně, že se zdá, že podněty a dojmy z reálného světa ustoupí virtuální smrti racionálních informací, jež hrozí změnit člověka na odlidštěný chladně myslící počítač.

Komunikační vývoj po světové válce postupoval – v porovnání s érou předchozí – tak rychle, že si to ani neuvědomujeme: před válkou dostával člověk na vesnici či na malém městě, kde ani rozhlas nebyl běžný a čtenářů ilustrovaných časopisů bylo poskrovnu, tak málo verbálních a obrazových informací zprostředkovaných, že v jeho životě měly roz-

hodující význam podněty získané v přímém kontaktu s přírodou, městem či vesnicí, hlavně pak s lidmi, s nimiž žil v intenzivním a častém kontaktu. Dostával za rok méně informací zprostředkovaných, než má dnes člověk k dispozici za den! Způsob života byl orientován na kontakt s reálnými podněty, zatímco dnes se poměr podnětů autentických a zprostředkovaných úplně obrátil: žijeme ve virtuálním světě informací, jež nás hrozí zavalit takovým množstvím racionálních informací, že je nestačíme kreativně přijímat. Až se zdá, že vidíme okolní svět i své životní prostředí – v užším i širším smyslu – v té umělé podobě, jakou nám servírují masmédiá. Neuvědomujeme si, že ten virtuální obraz světa okolo nás nedává adekvátní pohled na svět a život v něm, protože média vybírají z miliónu událostí jen několik atraktivních stereotypů: serví-

rují nám aféry a vraždy, katastrofy a pohromy, neštěstí a zločiny: média vůbec nezajímá, že naprostá většina lidí žije klidně a poctivě, nekrade ani nepodvádí, ale pracuje a snaží si život obohatit mnoha podněty místního rázu, že vedle promile nemocných a duševně postižených lidí žije a aktivně funguje 99 % obyvatel: ty však média neberou v úvahu, protože na tom běžném, stereotypně se opakujícím, není pro ně nic senzačního, co by mohla využít. Vůbec se naše prostředí mění tak, že autentických věcí přírodních i ručně vytvořených ubývá ve prospěch kopií, atrap, plastových napodobenin původních materiálů, takže možnost setkávat se s autentickými projevy a věcmi se ztrácí, ustupuje, dostává se na okraj zájmu, protože vševládná móda dřívější projevy vytlačuje ze zorného pole současného člověka. Všechno bude umělé, přirozených věcí bude málo!

V takovém složitém a rychle se měnícím dění je pozice muzeí ohrožena, neboť jejich pracovním a vyjadřovacím prostředkem jsou autentické výtvořiny přírody a člověka, které jsou nejen zdrojem poznání ve smyslu racionálních informací, nahraditelných z masmédií, ale především emotivních dojmů, jejichž působnost je právě díky té autentičnosti nezastupitelná v dané kvalitě účinnosti na lidské vědomí. Přestože člověk zná obraz Mony Lisové z tisíců dokonalejších reprodukcí (knižních a televizních), přesto mnoho opravdových zájemců váží cestu do Paříže, aby v přímém kontaktu se vzácným originálem prožili dobrodružství poznání, které v té kvalitě a intenzitě jinak člověk docílit nemůže! Tento názorný příklad volím jako důkaz toho, že

možnosti muzeí nemusí být eliminovány obrovskou nabídkou virtuálně zprostředkovaných informací, jež dávají informace o tom, jak obraz vypadá, ale nemohou tlumočit ten emotivní náboj, který je v autentickém díle obsažen. A netýká se to jen vrcholných děl uměleckých, protože ten emotivní náboj je obsažen i v obyčejných výtvořech denní potřeby, jež byly vytvářeny s dokonalým zvládnutím tvaru, materiálu a výzdo- by vzhledem k funkci, jíž měly hrát. A také během své funkční existence určitou historickou roli hrály a také mohou o tom podávat svědectví přímé, vycházející z jejich autenticity, jež se nedá nahradit sebe odbornějším povídáním o tom. Na otázku, zda bude člověk v příštím desetiletí, obklopený mnoha aparátů jako dodavatelé zprostředkovaných informací a programů – o některých se mluví jako o kanálech – takže může být až zahlcen, protože percepční potenciál člověka je nutně omezený a nedá se ani tréninkem podstatně zvětšovat, bude vůbec potřebovat ještě podněty a dojmy z reálné skutečnosti, odpovím kladně: neuspokojí ho umělý svět, naprogramovaný pod tlakem reklam a zisků z masmédií jednostranně, a bude nutně potřebovat vnímat a prožívat aspoň část dojmů a podnětů ze skutečných, autentických věcí, v našem případě výtvořů přírody a člověka, jimiž může muzeum ovlivňovat duchovní atmosféru prostředí a doby s akcentem na autentické duchovní hodnoty, jejichž potřeba nezanimá i při sebevětším rozvoji komunikačních aparátů a kanálů. V tom vidím možnost muzea uplatnit autentické svědectví jako část reálného světa!

Josef Beneš

Sedávej panenko v koutě, budeš-li hodná (ne) najdou tě aneb Proč si nevážíme sami sebe?

Řekne-li se někde mezi muzejníky, že by bylo dobré pozdvihnout prapor muzejnictví, zvýšit jeho prestiž ve veřejnosti, přiblížit lidem jeho význam, všichni souhlasí. Vzpomene-li se, že nejen široká veřejnost, ale ani třeba poslanci či senátoři nemají o muzejnictví příliš vědomostí, znovu všichni souhlasí. Pokračuje-li diskuse dál, vzápětí je slyšet, že „by to chtělo peníze na propagaci a reklamu“, že „nejdou prostředky na popularizaci muzejní práce“. Proč se ale nedělá alespoň to, co je prakticky zadarmo? Listoval jsem nedávno prvním číslem slovenského časopisu *Múzeum* z letošního roku. Strany 45 - 48 jsou věnovány životním jubileím čtyř slovenských muzejníků. S fotografiemi a rekapitulací práce jubilantů. Tak, jak to

bývá zvykem v civilizované společnosti a v oboru, který si váží práce svých odborníků. Význam takových článků totiž přesahuje rámec oboru. Je známo, že nejčtenější články v tisku vůbec jsou články o lidech. Jsme totiž sebestřední, nejvíce ze všeho nás zajímají osudy nás samých. Základní povědomost o teorii relativity máme jenom díky článkům o Albertu Einsteinovi, jinak by většina z nás neměla o existenci té divné teorie ani tušení. Díky článkům o Joachimovi Barrandovi ví alespoň někdo, že na území dnešní Prahy bylo kdysi moře. Anebo - chcete-li - jen málokdo by ještě dnes něco věděl o I. světové válce, ale naštěstí mnozí znají osudy vojáka Josefa Švejka. Přes lidské příběhy, přes ony dnes módní „stories“,

Frýdek-Místek

Muzeum Beskyd

Železniční modely

25.4.1999 - 12.9.1999

Nej... ze sbírek Muzea Beskyd

24.6.1999 - 19.9.1999

Pohledy za horizont - výstava Lenky

Kovalové

1.10.1999 - 21.11.1999

Historické psací stroje

17.10.1999 - 28.3.2000

Frýdlant

Městské muzeum Frýdlant

Krásy Jizerských hor

červenec-srpen 1999

Havířov

Památník Životické tragédie

Tvorba Františka Swidera

srpen-prosinec 1999

Výstavní síň Musaion

Co jsou mokřady?

září-listopad 1999

Havlíčkův Brod

Galerie výtvarného umění

Současná česká ilustrační tvorba

(7. ročník)

15.10.1999 - 28.11.1999

Klášteřínský kostel sv. Rodiny

Den otevřených dveří

září 1999

Okresní vlastivědné muzeum

Od medu k perníku - výroba a zpracování medu

červen-srpen 1999

Den otevřených dveří

září 1999

R. Dvořák - Plastiky

září-říjen 1999

Houby

říjen 1999

Hlinsko v Čechách

Městské muzeum a galerie

40. Výtvarné Hlinecko

26.6.1999 - 31.8.1999

František Štorek - sochy, Jaroslava

Pešicová - obrazy a tapiserie

25.9.1999 - 31.10.1999

Soubor lidových staveb Vysočina

Krajčářská sobota aneb ZUS Žamberk

na Vysočině

od 5.6.1999

Herdule a paličky

5.6.1999 - 31.10.1999

Pojďte s námi hospodařit

14.8.1999 - 15.8.1999

Posvícení

od 11.9.1999

Soubor lidových staveb Vysočina -

Betlém

Sítování - tradice a současnost

19.6.1999 - 29.8.1999

Obrázky ze starého Hlinecka

7.9.1999 - 14.11.1999

Hluboká nad Vltavou

Alšova jihočeská galerie

Jiří Trnka (1912-1969)

3.7.1999 - 31.10.1999

vybrané čtvrtky od 20.00 hodin

43. Hudební léto Hluboká

10.6.1999 - 9.9.1999

Hodonín

Galerie výtvarného umění

Mladé setkání '99
září-listopad 1999

Masarykovo muzeum v Hodoníně

Z historie nožířské výroby
10.6.1999 - 1.8.1999

Jana Kubínová - textil, hračky
9.8.1999 - 5.9.1999

České animované pohádky
13.9.1999 - 7.11.1999

Horažďovice

Městské muzeum

Rybářství

1.6.1999 - 30.9.1999

Zámecké hudební léto - 5. ročník 1999

2.7.1999 - 27.8.1999

každý pátek v 19.00 hod.

Theodor Sellner - umělecké sklo

24.7.1999 - 30.9.1999

Galerie Ve věži

Božetěch Sporka - obrazy

24.7.1999 - 20.8.1999

Alena Šlapáková - litografie

21.8.1999 - 30.9.1999

Velký zámecký sál

Zámecké hudební léto 1999 - V. ročník

2.7.1999 - 10.9.1999

každý pátek v 19.00 hodin

Horní Bříza

Muzeum Horní Bříza

1. Hornobřížský keramický trh - den otevřených dveří

od 27.6.1999

Horní Planá

Rodný domek Adalberta Stiftera

Pohlednice ze Stifterovy domoviny

duben-říjen 1999

Most mezi lidmi - Zvonková

/ Glöckenberg

duben-říjen 1999

Poslední host - Johannes Urzidil

13.6.1999 - do října 1999

Plana, Plan, Ober Plan, Horní Planá -

650 let městských práv

10.7.1999 - do října 1999

Hořice

Městské muzeum

Josef Václav Scheybal - Kresby z národopisných výzkumů

24.6.1999 - 19.9.1999

Hradec Králové

České farmaceutické muzeum

Galerie na mostě

Vánoční keramika

19.7.1999 - 30.8.1999

Muzeum východních Čech

Muzeum je uzavřeno

z důvodů rekonstrukce.

Šimkovy sady v Hradci Králové

Setkání skupin historického šermu

září 1999

Humpolec

Muzeum dr. Aleše Hrdličky

Výstava dětí s tematikou Člověk (k antropologickému kongresu). Sdružení

výtvarníků ČR.

září 1999

Marta Svárovská - obrazy

srpen 1999

se nám otvírají komnaty, které by jinak zůstaly pro většinu z nás navždy uzavřené. Uzavřenou komnatou je pro většinu lidí i muzejnictví. Maně si vybaví snad jen vzpomínku na dům na náměstí a dávnou školní návštěvu.

Chceme-li tuhle naši komnatu pootevřít, mělo by být samozřejmostí to také zkoušet přes osudy protagonistů našeho oboru, připomínané třeba při jejich životních jubileích. V oborech, které si váží svých odborníků, tomu tak je. V muzejnictví v českomoravské kotlině se s ničím podobným nesetkáváme. Asi se bojíme, že by nás někdo nařkl z nostalgických vzpomínek na adorační články k tzv. pubalovinám. (Pro mladší kolegy - Václav Pubal byl dlouholetým ředitelem někdejšího Ústředního muzeologického kabinetu Národního muzea v Praze, odborovým předákem, propagátorem práce obecních kronikářů a povinně uctívanou osobností českého muzejnictví šedesátých až osmdesátých let).

Dolistoval jsem časopisem Muzeum a vzal jsem si k ruce seznam ředitelů dvaceti muzeí, které zřizuje Ministerstvo kultury, abych zjistil, že jen v letech 1996 - 9 oslavilo hned dvanáct ředitelů kulatá životní jubilea hodná připomenutí (Pavel Šafr, PhDr. Petr Šuleř, PhDr. Pavel Popelka, Ing. Antonín Hájek, PhDr. Jan Munk, PhDr. Eva

Wolfová, PhDr. Dušan Špička, Mgr. Alois Čvančara, PhDr. Jaromír Kalus, Ing. Vlastimil Vykydal, PhDr. František Šebek, PhDr. František Frýda, Ing. Ivo Janoušek a doc. RNDr. Milan Stloukal)! Vesměs jde o osobnosti, věhlasné odborníky, úspěšné ředitele. Pak jsem pátral v muzejních i nemuzejních tiskovinách, a i když jsem možná něco přehlédl - NIC. Přitom jen tyto jmenovaní reprezentují skutečně kus historie českého muzejnictví druhé poloviny 20. století. Mnozí z nich zasvětili muzejnictví doslova celý svůj profesní život. Je za nimi práce odborná, publikační, popularizační a „budovatelská“ - jejich zásluhou doslova rostou ze země nová muzea. Kolik je jim podobných, jejichž data narození v této chvíli neznám?! Co všechno by se mohla veřejnost dozvědět prostřednictvím přiblížení jejich životních osudů?! Jaký přínos by to byl pro zaznamenání historie českého muzejnictví! Nic z toho se nestalo. Dostali odměnu, pár přátel jim připilo na zdraví. Nevyužitá příležitost, neucta k práci kolegů, neucta k vlastnímu oboru, lhostejnost! I to je, bohužel, část obrazu českého muzejnictví konce století. Smutná, ale pravdivá. Na některé věci, byť důležité, nějak nemáme čas. Ke škodě nás všech a muzejnictví zvláště!

Jiří Žalman

Víte, co je NEMO?

NEMO (Network of European Museum Organisations) je organizace vytvořená profesními muzejními svazy v rámci Evropské unie. Jejím cílem je vytvoření nezávislé nadnárodní muzejní sítě, partnerské organizace vládním a administrativním orgánům EU, upevnění a rozvoj spolupráce mezi národními organizacemi muzeí v rámci Evropy.

NEMO spatřuje svou úlohu v šíření povědomí o iniciativách Evropské unie v muzejní sféře, hodlá působit vůči EU jako poradní orgán ve věci muzejnictví a práce v oblasti evropského kulturního dědictví. NEMO bude hájit možnost přístupu muzeí k iniciativám EU. Dále se chce zasazovat o spolupráci při výchově a vzdělávání muzejních pracovníků, výměně výstav, stáží atd.

Členská základna NEMO je tvořena všemi organizacemi muzeí ze zemí EU. Každá země volí nebo deleguje své dva zástupce. Vedení tvoří předseda a dva místopředsedové, jejich funkční období trvá dva roky. Poté se jeden místopředseda stává předsedou a je kooptován další místopředseda - tento systém předpokládá, že se v předsednictví vystří-

dají postupně všechny státy. Současným předsedou je pan Mark Taylor, ředitel asociace muzeí Velké Británie

Ostatní evropské muzejní svazy jsou přijímány jako asociovaní členové bez hlasovacího práva. Muzejní organizace států přijatých do EU se automaticky stávají členy NEMO.

NEMO samo získává prostředky na svou činnost, vydaje spojené s činností jeho sekretariátu hradí předsedající země. Velikost sekretariátu je dána zemí, která hradí jeho náklady. NEMO vydává zpravodaj s názvem Museums Europe, který vychází dvakrát ročně (budeme jej pravidelně zasílat členům Senátu AMG). Nedávno otevřelo NEMO vlastní webové stránky na adrese <http://www.ne-mo.org>. Zde můžete nalézt informace o NEMO, aktuality z EU ve vztahu ke kulturnímu dědictví a kontakty na členskou asociaci ve všech zemích Evropy.

NEMO se schází minimálně jednou ročně, letošní setkání proběhne na konci listopadu ve Vídni. Poprvé se jí zúčastní také Česká republika - Asociaci muzeí a galerií zde bude zastupovat její 1. místopředseda dr. Pavel Ciprian.

- fa -

Konec Muzea tělesné výchovy a sportu aneb Agónie jedné legendy?

„Na pesimistech je pozitivní víra, že je všechno možné.“ - T. Mann

Počátkem května 1998, v noci z neděle na pondělí, umístil dosud neznámý pachatel na čtrnácti místech hořlavinu a málem tak vymazal Michnovský palác z mapy Prahy. Vyřizování účtů dvou firem skončilo pro expozici jednoho ze tří nejstarších sportovních muzeí na světě, oddělenou pouze sádrokartonovými deskami, nejen poškozením desítek expozitů, ale především uzavřením expozice na dobu více jak jednoho roku. Od roku 1989 šlo o třetí tak velkou „odstávku“ sportovního muzea. Dne 15. června t. r. byla expozice znovu otevřena v poněkud pozměněné podobě, prostě jak dovolovaly finanční prostředky Národního muzea a ty - jak známo - nedovolují téměř nic.

Neuplynul ani měsíc a majitel objektu - Česká obec sokolská, tělovýchovná organizace, jejíž materiály Muzeum tělesné výchovy a sportu opatrovalo více jak 50 let, v podmínkách personálních i materiálních někdy na hranici únosnosti, sdělil, že tuto expozici bude třeba „zkrátit“, protože sál, kde je dokumentována počáteční historie renesančních sportů, má sloužit příjmům ČOS z rautů pro diplomatický sbor. Jde o třetí „delimitaci“ jediné kompletní expozice muzea za posledních pět let... Pokud se někomu zdá absurdní, že tak činí organizace, která svou vzdělávací činností, kulturním poznáváním (vezměme si jen Karáskovu galerii, metodickou a vydavatelskou činnost), získala nehybnou zásluhu o československou státnost, pak se naskytá otázka, jak dalece je tato organizace totožná s ČOS doby demokratické první republiky? Jistě, Sokol dneška je prostě jiný, nemá jakoukoliv šanci dostat se na výsluní, protože jeho metody (ne u všech a vždycky) jsou postaveny na bázích neodpovídajících potřebám doby. Lze jen obdivovat, jak se mladší členové vedení ČOS snaží nejen v Tyršově domě, ale i v regionech, jít jinými cestami. Narážejí však na stále stejné stěny. Pružnost dalších tělovýchovných organizací je větší, lepší a pro moderního člověka přijatelnější.

Muzeum tělesné výchovy, jako oddělení Národního muzea, odvádí ročně práci pro ČOS za desítky tisíc korun. V letech 1990 - 1992 to byly částky kolem 250.000 korun „práce zdarma“. ČOS získává od státu (v roce 1998 to přiznává) 108 mil. Kč, má 14% podíl na ziscích Sazky

(sic!) a nájmy v Tyršově domě jsou na hranici únosnosti i pro takové firmy, jako byl např. British Petrol. Je pochopitelné, že Národní muzeum v této konkurenci neobstojí a ani nemůže. Je to prostě ona klasická stránka toho, čemu říkáme „tržní ekonomika“.

Ředitel ekonomiky ČOS je velmi vstřícný člověk a manažer první kategorie. Má slabost pro tělovýchovu a sport, ale ne pro sportovní muzejnictví. Cílem tlaku na NM a tak po tažmo na muzeum tělesné výchovy a sportu je, jak bylo sděleno „...dostat je odtud pokud možno rychle pryč.“ V zahraničí vzniká (a to nejen v Evropě, ale především v tzv. třetím světě) ročně řada nových muzeí, mnohdy v zemích, které zápasí s takovým nedostatkem prostředků, že je až neuvěřitelné, co prostředků na výstavbu podobných zařízení věnují.

Muzeum tělesné výchovy a sportu vzniklo v roce 1953 jako státní muzeum při Státním výboru pro tělesnou výchovu a sport. Později přešlo pod Ministerstvo kultury a školství Československé republiky a v roce 1972 se stalo součástí Národního muzea v Praze jako jeho oddělení. Soustřeďuje obrovské množství materiálu a informací, které jsou v převážné míře uloženy v novém deponitáři Historického muzea v Terezíně a pro potřeby badatelů pak doplňují výstavní a badatelský servis v Tyršově domě. Rozsah činnosti pro veřejnost je obrovský a to zejména v případě zahraničních badatelů, kterých prošly za poslední roky muzeem desítky. Ediční činnost oddělení probíhá v oblasti dějin olympijského hnutí, dějin tělovýchovných organizací i jednotlivých druhů sportu. I když pro řadu kolegů z Národního muzea je to muzeum „kotrmelců“ nebo „hopsologie“, zůstává prostě nezměnitelným faktem, že toto oddělení dokumentuje fenomén 19. a 20. století - tělovýchovu a sport, svými omezenými, zato však vždy úspěšnými, prostředky. Třicetitisícová knihovna s časopiseckými řadami, fotoarchiv se 130 000 fotografiemi a diapositivami, plakátová báze s 8 000 jednotkami, filmový archiv, archiv zvukových záznamů, obrovská báze trojrozměrných materiálů (obrazů Aíše, Mánesa, Ženíška, Muchy, plastiky Myslbeka atd.), to vše mělo určité vyústění ve stále expozici. V roce 1990 to bylo 8 sálů s videostudiem a promítací a přednáškovou místností. V roce 1994 5 sálů bez všeho, dnes 3 sály a zítra?

Jarka a Paul Seifertovi, SRN - obrazy
říjen 1999

Cheb

**Čebské muzeum -
expoziční budova**
Výstavní sál

Secese jako životní styl
květen-listopad 1999

Chomutov

Okresní muzeum

Výstava žáků soukromého gymnázia
říjen-prosinec 1999

Perštejn a okolí
září-říjen 1999

Ochrana přírody v okrese Chomutov
10.6.1999 - 11.9.1999

Herbert Kísza - výběr z díla

10.6.1999 - 11.9.1999

Kostel sv. Kateřiny

12.6.1999 - 11.9.1999

Chomutovsko na starých pohlednicích
23.9.1999 - do ledna 2000

Chrast u Chrudimě

Městské muzeum

60. výročí persekuce Chrástské židovské obce v letech 1939 - 1945
1.7.1999 - 29.8.1999

Chrudim

Kabinet ex libris

Grafičci pro SSPE (1918 - 1998)
9.10.1999 - 31.12.1999

Chrudim, Nová výstavní síň

Petr Dillinger - 100. výročí narození
21.7.1999 - 24.10.1999

Lomnice nad Popelkou, Městské muzeum

VIII. Trienále českého ex libris
září-listopad 1999

**Slezské zemské muzeum v Opavě,
Památník P. Bezruč**

Koně v ex libris Emila Kotrby
září-listopad 1999

**Výstavní sály Okresního muzea
v Chrudimě**

IX. Trienále českého ex libris
9.10.1999 - 14.11.1999

Muzeum loutkářských kultur

*Tomáš Štolba, Renata Štolbová -
loutky a obrazy*

1.3.1999 - do února 2000

*Loutkové divadlo Radost Brno - 50 let s
Radostí*

1.4.1999 - do února 2000

Petr Matásek - portrét výtvarníka

1.4.1999 - do února 2000

Hovory v Paříži
říjen 1999

Galerie muzea - Břetislavova 75

Martin a Renata Lhotákoví - hračky
10.6.1999 - 5.9.1999

Josef Tejkl - obrazy

9.9.1999 - 17.10.1999

Betlémy III. ze sbírky Františka Valeny
28.10.1999 - 9.1.2000

Okresní muzeum

Čína neznámá

30.6.1999 - 29.8.1999

Kreslený humor

2.9.1999 - 26.9.1999

Kouzelný svět z lípy

8.9.1999 - 3.10.1999

Výstava hub

30.9.1999 - 2.10.1999

IX. Trienále českého ex libris Chrudim
9.10.1999 - 15.11.1999
Seč, Juniorcentrum
Celostátní seminář konzervátorů, restaurátorů a preparátorů
27.9.1999 - 30.9.1999

Ivančice

Muzeum Ivančice

Alfons Mucha - fotografie
9.7.1999 - 3.10.1999

Jablonec nad Nisou

Galerie Belveder

Vladimír Svoboda - Obrazy
červenec-srpen 1999

Kubíkoví - Tvorba dvou generací
září-prosinec 1999

Muzeum skla a bižuterie

Schránky vůní
září-říjen 1999

Skleněné objekty - šperky - design:
Stanislava Grebeníčková, Ivana
Houserová, Markéta Šílená
17.6.1999 - 5.9.1999

Galerie Belveder

Výstava soutěžních návrhů Dolní
náměstí Jablonec n. N.
24.6.1999 - 30.8.1999

Jaroměř

Železniční muzeum Výtopna

Jaroměř

140 let Pardubicko-liberecké dráhy
28.8.1999 - 29.8.1999

Javorník

Městské muzeum

Javorník, Jeseník

Mezinárodní hudební festival Karla
Ditterse z Dittersdorfu
září 1999

Jesenice

Muzeum Jesenice

Krása drahých kamenů
do 12.9.1999

Eva Červenková - keramika
do 12.9.1999

Jeseník

Vlastivědné muzeum Jesenicka

30 let Chráněné krajinné oblasti

Jeseníky

11.5.1999 - 30.9.1999

Perly Jesenicka

21.7.1999 - 9.10.1999

Jeseník-lázně, rodný dům V. Priessnitz
V. Priessnitz a lázně Gräfenburg -

expoze
říjen 1999

Jičín

Okresní muzeum a galerie

Schlikové na Jičínsku

19.6.1999 - 22.8.1999

Jihlava

Expoziční budova Muzea Vysočiny

Drahé kameny Moravy a Slezska
24.6.1999 - 19.9.1999

Výstava hub

29.9.1999 - 3.10.1999

Výstava koček

9.10.1999

Muzejní abecedárium (H-L)

21.10.1999 - 28.11.1999

Výstavní činnost muzea je v současné době limitována nedostatkem prostředků, jde se cestou autorských foto výstav i výstav uměleckých i monotematických výstav chystaných zdarma pracovníky oddělení. Není to práce, je to muzejní živoření. Na tom nic nezmění pořádání monstrózních výstav, které jsou sponzorsky zajištěny např. Olympijským výborem, Tenisovým svazem, nebo dalšími složkami ČeSTV. Vlastní výstavní program Národního muzea je natolik napnutý, že „hopsologické akce“ jsou až v pátém sledu. Apelování na MŠMT, které se zabývá, nebo spíše mělo zabývat otázkami dokumentace TVS končí konstatováním „jste složka MK ČR“, a dialogy s vedoucími pracovníky MK ČR jsou sice slibné, ale výsledky jsou prostě kdesi v nedohlednu.

Muzea, která vznikala v evropských zemích dlouho po českém muzeu, jsou dnes po finanční a personální stránce plně zajištěna. Např. Estonci, které jsme doslova vyučovali, si dnes mohou dovolit mezinárodní konference na nejvyšší úrovni. Poláci, kteří spolu s námi drželi praporek evropské dokumentaristiky,

nám dávno utekli a nově zřizovaná muzea třetího světa dostávají luxusní residence. Apelování na další tělovýchovné složky v podpoře sportovního a tělovýchovného muzejnictví končí většinou na nedostatku materiálu, finančních prostředků i snahy. Největší tělovýchovná organizace v ČR, podílející se na SAZCE s námi sice „soucítí, ale nemůže nic dělat“.

Vznikla tak paradoxní situace. Tato země, která jde v plné slovní výzbroji „do Evropy“, nestačí držet krok ani v této, tak jednoduché oblasti dokumentaristiky a prezentace sbírek. Jiné země, se všemi svými daleko složitějšími problémy, to prostě řeší umí. Jaká je vlastně ta Evropa, jaký význam přikládá tato vláda výzvám UNESCO k dokumentaci i stejným výzvám Mezinárodního olympijského výboru?

Nepřipomíná to onu tak známou fotografii pochodujícího zástupu sletových cvičenců v roce 1994, kdy Václavskému náměstí a tomuto průvodu vévodí nápis na transparentu Národního muzea k výstavě „Návrat dinosaurů“?

Petr A. Roček

Muzeum tělesné výchovy a sportu

Galerie v České Lípě

Otázka budování galerie v České Lípě se stala mezi odbornou veřejností natolik diskutovanou a známou, že se na první pohled zdá, že o ní není třeba dále mluvit. Ale jaká je informovanost samotných obyvatel města a širokého okolí? Proč vlastně právě teď muzeum usiluje o její vytvoření, čím může své potenciální návštěvníky zaujmout, nebude to příliš nákladná záležitost v době, kdy česká ekonomika stagnuje, nezaměstnanosti přibývá a peníze chybí téměř všude?

Myšlenkou vytvoření českolipské galerie se pracovníci muzea zabývají už několik let. Již v roce 1994 byl na Ministerstvo kultury ČR předložen projekt, který předpokládal postupné zrestaurování velké části uměleckých děl, jež mají být vystaveny v budoucí galerii. Během následujících čtyř let ministerstvo poskytlo českolipskému muzeu ročně 20 až 40 tisíc Kč na provedení restaurátorských prací, čímž byla mnohá cenná díla zachráněna před zničením. S některými z nich se už návštěvníci muzea mohli setkat, protože jsou prozatím vystaveny v jeho stálé expozi.

Nová etapa budování českolipské galerie začala v roce 1998 rozhodnutím o dostavění nové budovy Státního okresního archivu v České Lípě, který doposud sídlil v prostorách muzea. V květnu tohoto roku se

tak díky přestěhování archivu do svého nového působiště uvolnily prostory, které lze nyní využít pro galerijní účely. Město Česká Lípa tak konečně získá vlastní galerii, jejíž působení pozitivně ovlivní kulturní vzdělanost nejen našeho města, ale i celého okresu.

Činnost galerie by měla probíhat ve dvou základních rovinách. Jejím jádrem bude stálá expozice, která by svým návštěvníkům měla představit a přiblížit v chronologickém sledu nejlepší umělecká díla regionálních autorů, která byla až na výjimky dosud uložena v muzejních depozitářích. Objeví se zde tvorba takových umělců jako byli Eduard Steffen, Wilhelm Reichelt, Maxmilián Zeschitz, Josef Beckel apod. Vedle toho pak budou probíhat krátkodobé výstavy zaměřující se detailně na řadu různých konkrétních témat. Touto formou budou veřejnosti představována i díla současných umělců regionu a zajímavé putovní výstavy nejen od nás, ale i ze zahraničí. Rádi bychom oslovili také mladou generaci, pro niž bude v rámci školní výuky možný odborný výklad vystavených děl. Jednou měsíčně proběhne v prostorách galerie setkání se všemi zájemci o komentáře k uměleckým dílům. Chtěli bychom, aby se galerie stala součástí každodenního života obyvatel České Lípy i jejího okolí, aby se zde lidé cítili dobře a nad vy-

stavenými uměleckými díly mohli přemýšlet a medítovat.

Abychom byli schopni celý projekt realizovat, musí muzeum nejdříve upravit nově získané prostory bývalé jídelny augustiniánského kláštera, původně sídla Státního okresního archivu. Ty jsou momentálně ve velmi špatném technickém stavu, a proto vyžadují stavební úpravy a provedení nové elektroinstalace. Okresní úřad, zřizovatel českolipského muzea, vyčlenil ze svého rozpočtu pro galerii na rok 1999 zhruba 200 000 Kč. Tyto prostředky budou využity na výše zmíněné základní úpravy daného prostoru. Tím bude ovšem připravena galerie ke zpřístupnění jen z části. Nezbytně nutné je také její vymalování, vytvoření panelů, zajištění vhodné klimatizace objektu a položení koberců, k jejichž použití je muzeum nuceno díky opětovnému

nedostatku financí místo opravy původní kamenné podlahy, či položení dřevěných parket. Patrně jednou z největších položek, kterou bude muset muzeum investovat do galerie, je její osvětlení. Vzhledem k tomu, že zde budou vystavena cenná umělecká díla, je nutné zabezpečit jejich správné nasvícení, které cíleně vyzdvihne požadovaný detail, či celý obraz a přitom předmět ochrání před UV zářením a teplem, které by mohly umělecké dílo poškodit.

Podle předběžných odhadů by tedy galerie na svoje zpřístupnění potřebovala zhruba 2,5 mil. Kč. Je nutné si uvědomit, že se nejedná o krátkodobou záležitost a že galerie bude pro kulturní rozvoj našeho města a širokého okolí věcí nadmíru potřebnou a užitečnou.

Mgr. Markéta Vejrostová, pracovnice
OVM Česká Lípa

Městské muzeum Žacléř novým členem AMG

Jedním z nových členů AMG je od května letošního roku Městské muzeum v Žacléři. Město Žacléř leží jen několik kilometrů severně od Trutnova a je jakousi východní branou Krkonoš - Rýchor.

Jméno Žacléř se původně označovalo pouze hrad, o kterém je první zmínka z roku 1334. Kolonizační osada pod hradem vznikla ve 2. polovině 13. století a v písemných pramenech z roku 1352 nese jméno Bornfloss. Svoji polohou na obchodní stezce vedoucí do Vratislavi zaujímal Žacléř v minulosti strategické místo. Mezi významné návštěvníky patřili Friedrich II., král pruský a Josef II., císař rakouský.

V Žacléři bylo zřízeno muzeum již v roce 1930, to však bylo po 2. světové válce zrušeno. Nově vybudované muzeum bylo otevřeno 7. května 1999 a sídlí v budově č. p. 10 na Rýchorském náměstí. Budova je od roku 1998 chráněnou památkou. Byla postavena v roce 1912 pro sídlo okresního a městského úřadu a okresního soudu s vězením.

Stálá expozice je rozdělena do čtyř oddělení. První část zachycuje vývoj dějin od roku 1945 a průmyslovou výrobu – porcelánku, přádelnu, sklárnu a likérku.

Další část expozice je věnována osobnostem Žacléřska, např. J. A. Komenskému, který v tomto kraji opouštěl vlast; básníkům Franzi Grundmannovi a Josefu Jaroschovi; sochaři Emilu Schwantnerovi; slavnému pilotu Karlu Illnerovi a lékaři MUDr. Janu Havlíčkovi.

K roku 1570 se datuje nález černého uhlí. Jeho dolování přibližuje hornická expozice.

Život, práci a řemesla předšlých generací s grafikami rytce Ericha Fuchse přibližuje čtvrtá místnost.

Expozice je doprovázena starými fotografiemi a dokumenty.

Adresa Městského muzea:

Rýchorské náměstí 10,
542 01 Žacléř,
tel.: 0439/876660, fax: 0439/878512
e-mail: zaclermu@mbox.vol.cz,
http://www.krkonose-net.cz/zacler

2. ročník přehlídky videotvorby muzeí České republiky MUSAIONFILM 1999

Ve dnech 9. - 11. června 1999 proběhl v Malém sále Domu kultury v Uherském Brodě 2. ročník přehlídky videotvorby muzeí České republiky MUSAIONFILM 1999, kterou uspořádalo Muzeum J. A. Komenského v Uherském Brodě ve spolupráci s Asociací českých a moravskoslezských muzeí a galerií a Domem kultury Uherský Brod.

Čtenáře Věstníku jistě nepřekvapí informace o MUSAIONfilmu, je-

hož 1. ročník proběhl v loňském roce. Dočetli se o tom v čísle 2/1998 na straně 7. Hlavním pořadatelem bylo Muzeum Jana Amose Komenského v Uherském Brodě, které požádalo o spolupráci Asociaci českých a moravskoslezských muzeí a galerií stejně jako Ministerstvo kultury ČR. Akce nalezla příznivou odezvu v řadách účastníků a tak pořadatelům nezbylo, než se pokusit zorganizovat podobným způsobem celou akci ještě

Jílové u Prahy

Regionální muzeum

Sběratelská výstava - modely aut a motocyklů

15.4.1999 - 5.9.1999

Dolní Posázaví na obrazech

Šárky Kubíčkové

1.6.1999 - 30.8.1999

Kamera zobrazuje svět - výstava

Technického muzea v Brně

4.6.1999 - 17.10.1999

Tři klenoty jihovýchodní Asie: Angkor -

Borobudur - Pagan,

fotografie Zdeňka Thomy

5.6.1999 - 10.10.1999

1000 let Ostrovského kláštera u Davle

19.6.1999 - 10.10.1999

Z darů muzeu v roce 1998

11.9.1999 - 24.11.1999

Obrazy, kresby a kreslený humor

Karla Mrázka

16.10.1999 - 21.11.1999

Modrotisk - krása našich babiček

23.10.1999 - 31.12.1999

Jindřichův Hradec

Okresní muzeum

Měšťanská a lidová kultura

2. pol. 1999

Obrazy z cest po Asii - kresby

akad. malíře Antonína Málka

5.6.1999 - 8.8.1999

Karel Ditters z Dittersdorfu

27.6.1999 - do srpna 1999

Doteky himalájského větru - fotografie

cestovatele Zdeňka Thomy

od 19.8.1999

Madony a všichni svatí do dřeva

a krajky zakletí

od 28.8.1999

Kamenice nad Lipou

Vlastivědné muzeum

Jiří Dufek - obrazy

4.8.1999 - 31.8.1999

Naďa Šormová

8.9.1999 - 1.10.1999

Lubomír Motyčák - fotografie

6.10.1999 - 22.10.1999

Kamenický Šenov

Sklářské muzeum

II. Mezinárodní symposium rytého skla

13.9.1999 - 19.9.1999

Kašperské Hory

Galerie Muzea Šumavy

Středověké sklo

květen-říjen 1999

Muzeum Šumavy Kašperské Hory

Prehistorie regionu Šumava - Bavorský

les - Muehlviertel

květen-říjen 1999

Obojživelníci České republiky

18.5.1999 - 31.10.1999

Šumava Josefa Váchala

11.6.1999 - 31.10.1999

Klatovy

Galerie Klatovy-Klenová - Galerie

U bílého jednorozce v Klatovech

Mojmír Prellík - sochy, fotografie

1.8.1999 - 5.9.1999

(Pokračování na stránce 15)

(Pokračování ze stránky 13)

jednou. A to se letos povedlo. Zde je tedy několik odstavců zpětně k celé přehlídce, coby její shrnutí a vlastně definitivní uzavření jejího druhého ročníku.

Každý z nás, kdo jsme se Musaionfilmu 1999 zúčastnili, má jistě na celou akci vlastní osobité vzpomínky. Snad mu tyto řádky připomenou něco z nich či alespoň pár drobností, na které již zapomněl a které by si rád připomenul. Pro ty, co na Musaionfilmu 1999 nebyli, to bude průřez jeho průběhem a snad i nepřímá pozvánka na případný ročník příští. Na úvod několik nutných orientačních dat:

Muzea, která se zúčastnila projekcí vlastním příspěvkem:

(uveden vždy úplný název instituce a pak zkratka, která bude v textu dále používána)

Muzeum Chodská Domažlice (MCHD); Muzeum J. A. Komenského Uh. Brod (MJAKUB); Městské muzeum Čáslav (MMČ); Masarykovo muzeum Hodonín (MMH); Městské muzeum Velká Bíteš (MMVB); Muzeum romské kultury Brno (MRKB); Muzeum Těšínska Český Těšín (MTČT); Muzeum Vyškovska Vyškov (MVV); Národní technické muzeum Praha (NTMP); Ostravské muzeum Ostrava (OMO); Technické muzeum Brno (TMB); Východočeské muzeum Pardubice (VMP); Západomoravské muzeum Třebíč (ZMT).

Nutno dodat, že během dvou dnů hlavních projekcí (středa a čtvrtek) bylo promítnuto 27 snímků v průměrné délce trvání 15 minut. Těžiště projekcí a i Musaionfilmu vůbec připadlo na čtvrtek, kdy byly promítnuty 4 projekční bloky (ve středečním odpolední pouze 2). V rámci zahájení Musaionfilmu proběhl ve středu „Společenský večer s kulturním programem“, který měl ve výsledku dvě části: vystoupení folklorního souboru Dolina ze Starého Města v pořadí „Písně a tance z východní Moravy“ v atriu muzea a po programu byli účastníci pozváni na slavnostní raut ve Sloupovém sále, během něhož hrála k poslechu i ke zpěvu cimbálová muzika výše uvedeného souboru. Již ve čtvrtek dopoledne se ujal slova první ze tří lektorů letošní přehlídky filmový dramaturg Jan Gogola - ředitel Vyšší odborné školy filmové ve Zlíně. Představil dva studentské snímky (viz níže) a krátce pohovořil o aktivitách a způsobech práce této zlínské filmové školy. Čtvrteční projekce pak ukončili zbývající dva lektori: režisér Zdeněk Flídr (ZF film Praha) a písničkář a scénárista Vladimír Merta. O obou bude rovněž zmínka na příslušném místě. Páteční dopoledne pak celou přehlídku uzavřelo blokem vybraných snímků z Videoté-

ky Musaionfilmu (tentokrát šlo vlastně o snímky z loňské přehlídky). Projekce byly doplněny vzájemnými diskusemi a úvodním i závěrečným slovem ředitele MJAKUB PhDr. Pavla Popelky, CSc, iniciátora Musaionfilmu.

Podívejme se nyní blíže na jednotlivé projekční bloky:

Muzea se představují

Při vytváření a skladbě programových bloků se ukázalo, že na základě dodaných videosnímků lze stejně jako v minulém roce celou přehlídku otevřít stejným blokem. Představilo se Západomoravské muzeum v Třebíči snímkem „IV. Veletrh muzeí ČR“ (akce si takto symbolicky „podaly ruce“), Technické muzeum Brno snímkem „Tři roky kontrastů“ o obnově tohoto muzea, Východočeské muzeum Pardubice uvedlo stejnojmenný snímek, který pojednával též o dlouholeté rekonstrukci renesančního zámku, v němž muzeum sídlí (Film Brevis, režie Petr Kudela). Městské muzeum Čáslav přivezlo snímek o své činnosti vytvořený ojedinelou metodou počítačové animace a byl tak všem účastníkům předveden „film“, který byl „natočen“ bez kamery (naskenované fotografie muzea doplněné texty). „Videokronika Národního technického muzea Praha“ byla sestřihem aktivit této instituce z několika posledních let (Multimediální studio NTM). Snímek „100 let MJAKUB“ Muzea J. A. Komenského pojednával o významném jubileu pořadatelské instituce. Blok uzavíral snímek „Zastavení v čase“ Muzea Těšínska v Českém Těšíně o vzniku Technického muzea v Petřvaldě a jeho expozicích. V prvním bloku bylo promítnuto 7 snímků.

Místa, lidé, události

Tento blok byl spojením částí 2. bloku („Města, místa, památky“) a 6. bloku („Osobnosti“) z minulého ročníku. Přinášel tak 3 dokumenty podobného zaměření. Jako první byl promítnut snímek Muzea Vyškovska z Vyškova „Alois Musil“. Tento snímek pro svou sdělnost a obsahovou hodnotu získal velké sympatie většiny účastníků. Zajímavým faktem bylo, že toho dosáhl velmi prostou cestou. Ve snímku sice nebyl reálný záber v exteriéru, ale byly nasnímány pouze archivní materiály (fotografie, listiny). Jasný komentář pak završil dokument, který nebyl ani popisný (přemíra faktů, v lepším případě pro vědecké účely) ba ani umělecký (přemíra poetiky zastírající sdělnost a jasnost původní myšlenky). Snímek ukazoval správný směr, kterým by se měl vydat muzejní videodokument v pravém slova smyslu (natočený

muzejníky v muzejních podmínkách a určený zájemcům o muzejní problematiku). „Jeskyně“ byl název druhého snímku tohoto bloku. Pracovníci Městského muzea z Velké Bíteše v něm zdokumentovali reportážním způsobem událost objevu a prozkoumání krápníkové jeskyně v Lažánkách. Městské muzeum Čáslav předvedlo svůj druhý snímek „Čáslav - domov měšťana“ vytvořený již výše uvedenou metodou, ale s větším odborným zaměřením.

Města a památky

Snímek „Architektura v Čáslavi“ Městského muzea Čáslav uvedl třetí blok projekcí (čtvrtek 10. června), který byl vlastně jistým ekvivalentem 2. bloku z minulého roku („Města, místa, památky“). Dokument o vysoké peci v Šindelové - „Hut v Šindelové“ z r. 1818 předvedlo Národní technické muzeum Praha. Následoval snímek „Historie a památky města Vyškova“ Muzea Vyškovska z Vyškova. Blok uzavíral dokument, zabývající se historickým vývojem a současností městské památkové rezervace v Pardubicích „Pernštejnské Pardubice“ Východočeského muzea Pardubice.

Národopis, zvyky, obyčeje, slavnosti

Ústav lidové kultury v nedaleké Strážnici prezentoval na 2. ročníku Musaionfilmu svůj jedinečný projekt „Lidové tance“. Jde o řadu videokazet, které by teoreticky neměly chybět v žádném muzeu (nebo alespoň některé), neboť zachycují vybrané tradiční lidové tance nejvýznamnějších národopisných regionů Čech, Moravy a Slezska tak jak je předvádějí současní nejlepší interpreti (celý program zachycuje asi 1000 tanců). Videodokumentace má také částečně didaktický charakter. „Vyškovská lidová keramika“ je název dokumentu, který pojednával o historii a typech keramické výroby uvedeného regionu. Muzeum J. A. Komenského představilo své další dva snímky: „Služebníci masopustní basy“ a „Slet čarodějnic“. Oba rozdílným způsobem zobrazovaly zvláštní „oslavování“ tradičních obyčejů v soudobých podmínkách. Blok Národopis, zvyky, obyčeje, slavnosti navázal na blok č. 3 z roku 1998 Příroda, roční období, slavnosti.

Lektor Musaionfilmu 1999: Jan Gogola

Vyšší odborná škola filmová ve Zlíně získala na Musaionfilmu svůj prostor díky svému řediteli Janu Gogolovi. Z tvorby studentů ukázal dva dokumentární snímky, které přistupo-

valy ke svému tématu se vtipem a profesionální zdatností. Paradokument o jedné nemocnici na severu Moravy, kde se nedostává zdravotnického personálu a pacienti si musí brát ke svému lůžku rodinné příslušníky se ukázal lišácký až ve svém závěru, kdy už každý pochopil o jak velkou filmařskou mystifikaci běží. To, že lze udělat dokument jako obrovskou fikci je možná slibným impulsem pro úsměvné pojetí těch muzejních dokumentů, kde to námět alespoň trochu dovoluje.

Technika

Novým blokem na Musaionfilmu se stal tematicky uzavřený okruh dokumentů zaměřujících se na technickou podstatu či zvláštnost zobrazovaného. "První natáčecí den se Sony" Technického muzea v Brně přibližoval účastníkům Musaionfilmu další možnost využití digitální techniky (digitální kamera) při tvorbě videodokumentů (viz též NTM Praha - střih na PC, MM Čáslav - přepis PC grafiky na video). Další snímek "Rušička" Národního technického muzea Praha pojednával o zaniklém pracovišti rušení rozhlasového vysílání stanice Svobodná Evropa v Pohodlí u Lito-myšle. Snímek stejné instituce "Výroba umělého korundu" byl vlastně dokumentací dnes již neexistující výroby umělého korundu v závodu Carborundum v Benátkách nad Jizerou. Poslední snímek tohoto bloku "Splněný sen" Muzea Těšínska Český Těšín ukazoval unikátní model tramvaje a 18 let práce tvůrce tohoto modelu. Šlo o jeden z nejzajímavějších snímků Musaionfilmu, který byl uceleným dokumentem i po formální stránce. Dokazoval, že videosnímek, který vlastně zobrazuje věc, v tomto případě model historické tramvaje, může být nejpoutavěji vyprávěn právě prostřednictvím člověka. Šlo totiž také o zachycení vyprávění vdovy po autorovi, která vzpomínala na to, jak model vznikl a přibližovala tak celou problematiku velmi osobním způsobem.

Um a řemesla

Předchůdcem tohoto bloku byl v r. 1998 blok Objevy, dovednosti, tradice. Telepace Ostrava společně s Ostravským muzeem společně natočili video "Okolo houslí". Je o houslaři, houslích a výstavě houslí. Oživila jej anketa mezi lidmi, výpovědi houslaře, kurátorky výstavy. Šlo také o návod jak udělat snímek o výstavě poutavějším způsobem. Západomoravské muzeum Třebíč přivezlo snímek "Stará řemesla: sedlářství" - jde vlastně o součást projektu autorky Magdalény Vlkové Stará řemesla (viz stejnojmenná publikace). "Manželé

Kováříkovi" byl snímek, který na umělecké práci akademických výtvarníků manželů Kovářkových z Raťškovic zobrazoval výrobu keramiky japonskou technikou "raku" a lití bronzu technikou ztraceného vosku. Muzeum romské kultury se představilo dokumentem "Tradiční romská řemesla v Bulharsku", který natočilo při sběrné dokumentační cestě do této země. Zachycuje krásu starého řemesla a zručnost lidí, kteří jsou schopni vytvořit řemeslné výrobky v primitivních podmínkách. Muzeum Chodska Domažlice zaslalo snímek "Košíkářství", který byl velmi podrobnou dokumentací výroby proutěného koše v rukou zkušeného řemeslníka.

Lektor Musaionfilmu 1999: Zdeněk Flídr

Snímky Zdeňka Flídra daly pohlédnout na profesionální práci zkušeného filmaře, který však má v některých momentech s muzejníky přece jen něco společného: historický námět. V prvním snímku o Leoši Janáčkově šel autor po stopách skladatele jak historických, tak i současných (vliv sběratelské Janáčkovy činnosti na folklorní hnutí). V dalším dokumentu o pašijových hrách v Hořicích zobrazil a přiblížil největší pašijové hry u nás, které jsou mimo jiné úzce svázané s počátky kinematografie v našich zemích.

Lektor Musaionfilmu 1999: Vladimír Merta

Písničkář a scénárista Vladimír Merta přijel do Uherského Brodu s televizním dokumentem o malé židovské komunitě u nás a snímkem o tělesně postižené ženě. Ve svém výkladu se zaměřil na základy filmařského ztvárnění, smyslu zachytit zobrazovanou situaci se svým okolím, které jej spoluvytváří a o všímavosti filmaře. Zdůraznil, že možnost točit hodnotné nekomerční snímky se otevírá více muzejníkům, než profesionálním filmařům, kteří jsou často omezení produkčními tlaky.

Musaionfilm 1999 - 2. ročník přehlídky videotvorby muzeí České republiky vyvrcholil hudebně-poetickým recitálem Jany Lewitové a Vladimíra Merty ve sloupovém barokním sále muzea "Písně noci a osamocení - Sefardské inspirace".

Videotéka Musaionfilmu

V pátek 11. června (poslední den přehlídky) bylo věnováno dopoledne Videotéce Musaionfilmu, která z r. 1998 čítala na 18 videokazet (19 videodokumentů). Videotéka Musaionfilmu má však již po 2. ročníku 45 videodokumentů na 40 video-

kazetách (je možno je shlédnout na velkoplošném videu v Muzeu J. A. Komenského v Uherském Brodě). Páteční dopoledne bylo určitým novým prvkem Musaionfilmu. Promítly se snímky "Potopa" (NTM Praha), "Sklářská pec" (ZM Plzeň). Videotéku doplnil i dvoudílný televizní dokument přítomného režiséra Zdeňka Flídra (ZF Film Praha) "Demarkační čára" o osvobození části republiky americkou armádou v r. 1945.

2. ročník přehlídky videotvorby muzeí ČR MUSAIONFILM 1999 skončil v pátek 11. června 1999 krátce před polednem.

- Asc -

(Pokračování ze stránky 13)

Pavel Holeka - koláže

1.8.1999 - 5.9.1999

Ivan Sobotka - obrazy

1.8.1999 - 5.9.1999

Okresní muzeum

Nosiče zvuku

22.6.1999 - 12.9.1999

Tady žili Židé

21.9.1999 - 22.10.1999

Klenová

Galerie Klatovy - Klenová

Hrad Klenová

Čestmír Suška - sochy

srpen - listopad 1999

Jiří Beránek - objekty

30.5.1999 - 30.11.1999

Sýpka Klenová

Josef Pleskot - AP atelier

4.7.1999 - 15.8.1999

Ing. arch. Bohumil Blažek - akvarely,

kresby, fotografie

4.7.1999 - 15.8.1999

Michal Singer - obrazy - retrospektiva

28.8.1999 - 31.10.1999

Anna Zemánková - obrazy, Yolanda

Tabanera - objekty, akvarely

30.9.1999 - 31.10.1999

Víla manželů Kotrbových

Julie Svobodová - obrazy, ilustrace

1.8.1999 - 19.9.1999

Okem a všemi smysly

26.9.1999 - 30.11.1999

Zámek Klenová

Michal Blažek - sochy

19.9.1999 - 30.11.1999

Věroslav Škrabánek - Retrospektiva

18.7.1999 - 12.9.1999

Kolín

Regionální muzeum v Kolíně

Brandlova 27, Kolín I.

Jana Slámová - tapisérie,

Jaroslav Alt ml. - obrazy

5.8.1999 - 31.8.1999

Malíř Jiří Keller - portréty, akty, zátiší

září 1999

Snová krajina a zátiší - obrazy kutno-

horské malířky paní Nováčkové

září 1999

Portréty 19. století ze sbírek RMK, his-

torické zbraně a zbroj

říjen 1999

Brandlova 35, Kolín I.

Nové archeologické výzkumy

na Kolínsku
4.5.1999 - 30.8.1999

Kosmonosy

Altamira - archeologický skanzen

Ukázky prehistorických řemesel
září 1999

Kouřim

Muzeum Kouřimska

C. K. privilegovaný sbor ostrostřelců
v Kouřimi

18.6.1999 - 31.12.1999

Jitka Sladká - Budínská: porcelán

9.7.1999 - 1.8.1999

Portrét 19. století

6.8.1999 - 5.9.1999

Muzeum lidových staveb v Kouřimi

Výstava z cyklu "Detaily lidového stavitelství v barevné fotografii"

17.7.1999 - 29.8.1999

Den lidových řemesel

28.8.1999

Výstava z cyklu "Dokumentární kresba lidové architektury"

4.9.1999 - 31.10.1999

Staročeské posvícení

18.9.1999

Králíky

Městské muzeum

(nejen) Ženy (nejen) barevné
Jiřího Šlitra

29.6.1999 - 28.8.1999

Kralupy nad Vltavou

Městské muzeum

Výběr z dokumentárních fotografií

Bohumila Vavrouška

(k 60. výročí úmrtí)

červen-srpen 1999

Historie jednoho údolí

21.9.1999 - 21.11.1999

Kravaře

Zámecké muzeum

Švýcarští fotografové představují Tibet
a Japonsko

duben-říjen 1999

Obecní a městské znaky Hlučinska

květen-říjen 1999

Kristiánov

Památník sklářů Jizerských hor

Sklářská pouť

září 1999

Kroměříž

Muzeum Kroměřížska

Galerie v podloubí

Vojtěch Adamec - sochy a kresby

září-říjen 1999

Indiáni včera i dnes

září-říjen 1999

Světla, stíny, odlesky

20.6.1999 - 1.8.1999

Umění je stav duše II.

12.8.1999 - 19.9.1999

Malá galerie

Stolečku, prostři se!

10.6.1999 - 9.8.1999

Kutná Hora

Okresní muzeum

Scénografie

září 1999

Uměleckoprůmyslové museum v Praze pátrá po díle Ladislava Sutnara

Uměleckoprůmyslové museum v Praze je nositelem výzkumného grantu Grantové agentury ČR „Ladislav Sutnar – výzkum a dokumentace díla“. Ačkoliv se jedná o jednoho z nejvýznamnějších představitelů české předválečné kultury a amerického poválečného designu, jeho tvorba nebyla dosud souhrnně zpracována.

V roce 1999 je úkolem výzkumného týmu zmapovat dílo Ladislava Sutnara obsažené v českých a zahraničních sbírkách. Prostřednictvím Věstníku Asociace muzeí a galerií se obracíme na své kolegy, aby nám laskavě poslali informace

o zastoupení díla Ladislava Sutnara v muzejních a galerijních sbírkách. Zajímají nás veškeré údaje týkající se jak rozsáhlé designérské tvorby L. Sutnara (sklo, porcelán, kov, hračky, kniha a užitá grafika, výstavnictví atd.), tak i jeho tvorby malířské. Důležité jsou i všechny archivní dokumenty vztahující se k životu a dílu L. Sutnara. Informace zašlete laskavě dr. Ivě Janákové.

Kontakt:

Iva Janáková, hlavní kurátor UPM
ul. 17. listopadu 2, 110 01 Praha 1
e-mail: upmprints@anet.cz
tel.: 02/510 93 267, 510 93 242.

Malované střelecké terče ze sbírek Muzea města Ústí nad Labem zahájily řadu výstav v Německu

V sobotu 29. května 1999 ve 14.00 hodin byla na barokním zámečku v Deutsch Paulsdorf nedaleko Zhořelce zahájena výstava malovaných střeleckých terčů ze sbírek Muzea města Ústí nad Labem. Výstavu pořádá na německé straně Schlesisch – Oberlausitzer Museumsverband a berlínská agentura Fach & Werk. Za pořádající instituce zahajoval výstavu ředitel Schlesisch – Oberlausitzer Museumsverband Hans Jürgen Donner, za saskou politickou reprezentaci vládní prezident Dr. Weidelenner. Záštitu nad výstavou převzali střelecké společnosti, které zastupoval prezident Sächsischer Schützenbund e. V. Prof. Dr. Erich Bauer a předseda Förderverein deutsche Schützentradiation e. V. Rüdiger Hill. Město Ústí nad Labem bylo zastoupeno ředitelem Muzea města

Ústí nad Labem Mgr. Tomášem Wiesnerem. Ve svých projevech zúčastnění zdůraznili důležitost navazování vzájemných kulturních styků mezi Českem a Německem.

Přítomní mohli také ocenit předvedené umění skupiny hornistů nebo klasické ostrostřelecké kapely. Vlastní výstavu zahájila čestná salva místních ostrostřelců z nedalekého Reichenbachu. Večer se pak u příležitosti zpřístupnění výstavy na zámku v Deutsch Paulsdorf konala v zámecké zahradě slavnost pro širokou veřejnost.

Vlastní výstava se skládá ze čtyřiceti malovaných střeleckých terčů a několika dalších exponátů, z nichž jsou především atraktivní pušky terčovnice z 19. století nebo prapor z roku 1828 s vyobrazením znaku města Ústí nad Labem a s vyobrazením sv. Václava, patrona města Ústí nad Labem.

Muzeum města Ústí nad Labem vlastní ve svých sbírkách celkem 89 malovaných střeleckých terčů. Asi deset je z činnosti střeleckého spolku v Trmicích, ostatní jsou z Ústí nad Labem. Kvantitou i kvalitou je tato kolekce jednou z nejvýznamnějších obdobných sbírek v Čechách. Časově patří do 19. a na počátek 20. století.

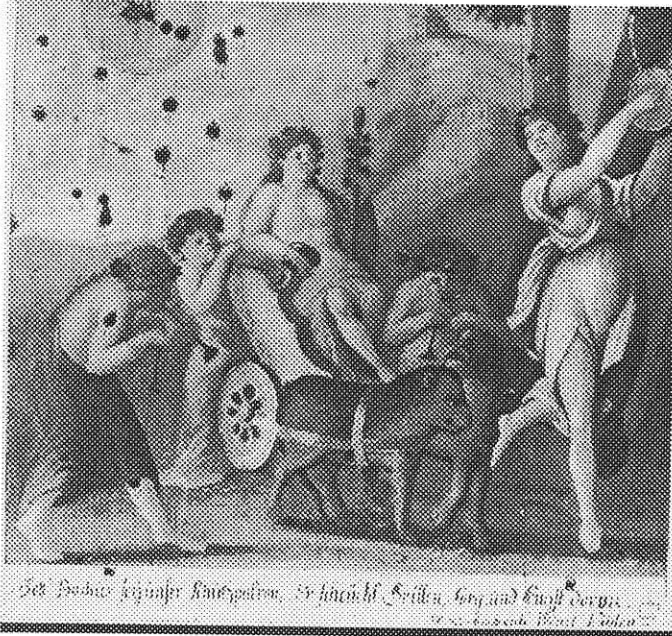
Díle nejstaršího známého inventáře, vedeného od roku 1708, mělo Bratrstvo ústeckých střelců v majetku v roce 1755 deset stříbrných

Lov na leoparda (1851)

pohárů a insignií a celkem 101 malovaných střeleckých terčů. Nejstarší byl z roku 1541. V lednu roku 1756 byly ale veškeré předměty prodány, aby ústečtí střelci získali finanční prostředky na nákup nemovitostí. Tyto nejstarší střelecké terče se tedy nedochovaly, stejně jako přibližně dvě stovky terčů, které byly zničeny během náletů v r. 1945. Malované střelecké terče byly zhotovovány ze

Bakchův průvod (1806)

dvou důvodů. Jedním byla každoroční jubilejní slavnost krále střelců, kdy jednou z povinností nového krále bylo nechat zhotovit pro příští rok malovaný terč. Pro tuto příležitost byly náměty omezeny slavnostním charakterem této spolkové slavnosti. Vedle toho se pořádaly zábavné střelecké slavnosti, na které byly malovány terče s motivy žánrovými.

Z výše uvedeného vyplývá veliká různorodost motivů. Z prvních desetiletí 19. století jsou zde náměty biblické (Abraham obětuje Izáka) nebo antické (Tři Grácie, Bakchus ap.). Časté jsou také motivy krajiny severozápadních Čech nebo města Ústí nad Labem. Zde se vyskytují jak náměty statické (hrad Střekov), tak motivy významných událostí, jako byla například povodeň na Labi v roce 1845.

Mezi slavnostní motivy zajisté patřily scény ze spolkového života, například terč sjednocení ústeckých střelců z roku 1806 nebo svěcení praporu z roku 1828. K častým motivům střeleckých terčů v Čechách byla jízda prvního parníku Bohemia na Labi v roce 1841.

Hojné byly také historické nebo vlastenecké motivy. Ty byly ovlivněny především soudobou populární literaturou. V Ústí nad Labem se dochovaly dva terče s motivy starých českých pověstí - Horymír z Neumětel a Bivoj s kancem, které byly namalovány dle populárních grafik Antonína Machka. Objevují se také motivy s postavami Otty z Wittelsbachu nebo Karla V. Španělského. Literární a hudební kultura má své obrazy ve výjevech s motivem Viléma Tella nebo Čarostřelce. V souvislosti s napoleonskými válkami se často objevuje portrét Andrease Hofera, vůdce tyrol-

ským povstalců proti Napoleonovi. Aktuální politické události mají svoji ilustraci na terčích inspirovaných tragickým osudem poražených polských povstání.

K malovaným střeleckým terčům spíše zábavného charakteru mohly patřit motivy různých loveckých scén z domácího prostředí nebo z exotické ciziny. Sem lze také zařadit exotické krajiny a scény, jako je například výbuch sopky Mont Gibelio. Zcela určitě sem patří terče se žánrovými motivy s nádechem erotiky, jako jsou například „Rušitelé klídu“ nebo „Guten Morgen Fritze!“.

Uměleckou kvalitou patří většina terčů spíše do oblasti naivního umění. Jejich nedocenitelná hodnota je především pro kulturní historii každodenního života města v 19. století. U starších terčů většinou neznáme bezpečně jméno autora, ale pouze objednatel. V případě Ústí nad Labem lze předpokládat, že autorem řady terčů byl ústecký malíř a městský radní Ignatz Pieschel. V šedesátých letech se mezi autory malovaných terčů prosadil kvalitní ústecký malíř Ernst Gustav Doerell. Terče z počátku 20. století jsou dílem Heinricha Wagnera nebo Josefa Reinera. Tyto poslední terče jsou dokladem již pouze reprezentační funkce malovaných terčů, které od sedmdesátých let 19. století nesloužily za střelecký cíl.

U příležitosti pořádání této výstavy vydala zmiňovaná agentura Fach & Werk nástěnný kalendář s barevnými reprodukcemi třinácti ústeckých malovaných střeleckých terčů. Vyrobila ho firma CDL Design z Ústí nad Labem. Výstava bude uvedena na zámku v Deutsch Paulsdorf putovat po několika dalších místech v německých spolkových

zemích Sasko, Durynsko a Bavorsko. Zpět domů se výstava vrátí do konce dubna 2000. Pojistná hodnota výstavy je cca 95. 000,-DM.

Výstava malovaných střeleckých terčů z Muzea města Ústí nad Labem je jedním z příspěvků k letošním oslavám 750. výročí od první písemné zmínky o Ústí nad Labem jako královském městě. Zároveň je dokladem úspěšné spolupráce, kterou v posledních letech rozvíjí Muzeum města Ústí nad Labem s německými partnery.

Václav Houfek

(Pokračování ze stránky 16)

Obrazy a grafiky rodiny Hejdových
1.7.1999 - 22.8.1999

Středověký stříbrný důl
Barokní církevní řády v Kutné Hoře
1.7.1999 - 15.9.1999

Obrazy a kresby Luboše Tylpta
(student ateliéru Načeradského v Brně)
21.9.1999 - 31.10.1999

Tylův dům

Stříbro v lidovém šperku Těšínska
3.7.1999 - 21.8.1999

Moderní umění Číny
1.9.1999 - 2.10.1999

Výstava scénografie DAMU
8.10.1999 - 30.10.1999

Kyjov

Vlastivědné muzeum Kyjov

Josef Klvaňa - národopisný sběratel,
Výstava v rámci Slovákého roku 1999
12.7.1999 - 3.9.1999

Plakáty Slovákých roků v Kyjově
12.8.1999 - 16.8.1999

Pohádky ze Zlína
13.9.1999 - 5.11.1999

zámek Buchlovice
Střelecké terče
28.5.1999 - 30.9.1999

Lanškroun

Městské muzeum

Karel Franta

6.6.1999 - 29.8.1999

Práce žáků keramického kroužku
6.6.1999 - 29.8.1999

Jindřich Praveček - hudební skladatel
a dirigent (90. výročí narození)
6.6.1999 - 29.8.1999

Tvorba Jaroslava Chebena
a Františka Teichmanna

4.9.1999 - 17.10.1999

50 let odborného učňovského školství
v Lanškrouně

4.9.1999 - 17.10.1999

Obrazy - Dariusz Milinski
22.10.1999 - 14.11.1999

Výstava ke dnům polské kultury
v Lanškrouně

22.10.1999 - 14.11.1999

V prostorách školy na ul. Dobrovského
70. let ZŠ na ul. Dobrovského
4.9.1999 - 17.10.1999

Lázně Bělohrad

Památník K. V. Raise

Fričovo muzeum v Raisových sadech
Výstava obrazů Oskara Teimera

1.5.1999 - 30.9.1999

Letohrad

**Městská knihovna a muzeum
v Letohradě, odd. Městské muzeum
pro Kyšperk a Letohrad**

Obrazy Habsburků ve sbírkách východočeských muzeí
červenec-srpen 1999

Liběchov

NM - Náprstkovo muzeum - zámek

Liběchov

Marie Poláčková - grafika
14.8.1999 - 31.12.1999

Liberec

Oblastní galerie

Německé malířství 19. století ze sbírek

Oblastní galerie v Liberci

24.6.1999 - 26.9.1999

Česká kresba 20. století ze sbírek

Oblastní galerie v Liberci - 6. část

(šedesátá léta)

24.6.1999 - 26.9.1999

Severočeské muzeum

Malý výstavní sál

Miroslav Barták - Omalovánky pro děti

i pro dospělé

29.7.1999 - 5.9.1999

Zelená krása mechorostů

16.9.1999 - 7.11.1999

Rajská zahrádka

Petr Vlček - Plastiky a objekty

24.6.1999 - 29.8.1999

Iva Ouhřabková - Mezi nebem a zemí

9.9.1999 - 24.10.1999

Velký výstavní sál

Hasiči na Liberecku

17.6.1999 - 8.8.1999

Liberecké portály

24.8.1999 - 10.10.1999

Spříznění volbou

21.10.1999 - 28.11.1999

Litomyšl

Muzeum antického sochařství

a architektury

Antické lampy - sezónní výstava

květen-říjen 1999

Lomnice nad Popelkou

Městské muzeum a galerie

VIII. Trienále českého ex libris

září 1999

Obrazy a grafika - akademický malíř

Oldřich Oplť

říjen 1999

Výběr z díla - Antonín Chmelík

srpen 1999

Louny

Okresní muzeum

Dům Sokolů z Mor, Pivovarská 43

Obchvat Loun očima geologa

a archeologa

červenec-srpen 1999

Batika a keramika

září-říjen 1999

110 let muzea v Lounech

říjen-listopad 1999

Pivovarská 189

Tkaní

říjen-listopad 1999

Velké prádlo

červenec-září 1999

Ze života moře – výstava v Muzeu města Ústí nad Labem (23.1.1999 – 29.5.1999)

V Muzeu města Ústí nad Labem byla od února až do konce května 1999 přístupná výstava "Ze života moře". Jednalo se o přírodovědnou výstavu preparátů mořských živočichů prakticky ze všech světových oceánů. Několik set exponátů představilo samozřejmě pouze malý zlomek mořské fauny. Zaslouženou pozornost budila na výstavě například "pila" mořského mečouna. Pro představení užitek jednotlivých živočichů v životě přímořských národů byly u vybraných exponátů uváděny pří-

klady využití včetně kuchařských receptů.

Exponáty byly doprovázeny kolekcí podmořských fotografií ústeckého cestovatele Miroslava Habra, většina vystavených preparátů byla zapůjčena z několika soukromých sbírek a od firmy Obchod Přírodniny s.r.o. z Ústí nad Labem. Ta také dodala část svého zboží, které si návštěvníci mohli v ústeckém muzeu na místě zakoupit.

Václav Houfek

Výzva právě pro vás! - PROJEKT „TITANIC“

Od 21. 12. 1998 byl projekt "TITANIC" vystavován v Národním technickém muzeu v Praze, a to s velkým úspěchem (velmi zvýšená návštěvnost, zápisy v pamětní knize, prodej doprovodných produktů atd.).

Produkce, trvající 17 minut, popisuje hlasem Miroslava Moravce za synchronního fungování 1500 diod, umístěných v modelu (délka 1884 mm), příběh dávné tragédie a její vliv na 20. století a tedy i na současnost. Je zobrazen morální žebříček hodnot, poselství dávné tragédie a stále nepoučitelné lidstvo.

Pokračování tohoto projektu spočívá ve velikém turné po celém území ČR, přičemž vždy poslední týden v každém měsíci bude projekt předváděn v muzeích velkých měst. Předcházející týdny v každém měsíci bude projekt předváděn na trase. Za tímto účelem byl získán autobus Karosa, který je účelově upravován. Tato pojezdna expozice přiblíží poselství a odkaz Titanicu i těm, kteří si jen stěží mohou dovolit cestovat za tímto příběhem do některého z muzeí na území ČR. Značná hodnota mo-

delu legendární lodi představuje jeho komerční využití při realizaci výstav, reklamních a společenských akcí, neboť sedmnáctiminutový zážitek pravdy přivedl do Národního technického muzea v Praze tisíce návštěvníků, kteří přijížděli i z dalekých končin ČR. Těšíme se spolu s Titanicem právě na kontakt s Vámi a jsme s pozdravem

*Autoři: Stanby a scénáře
Petr Sedláček*

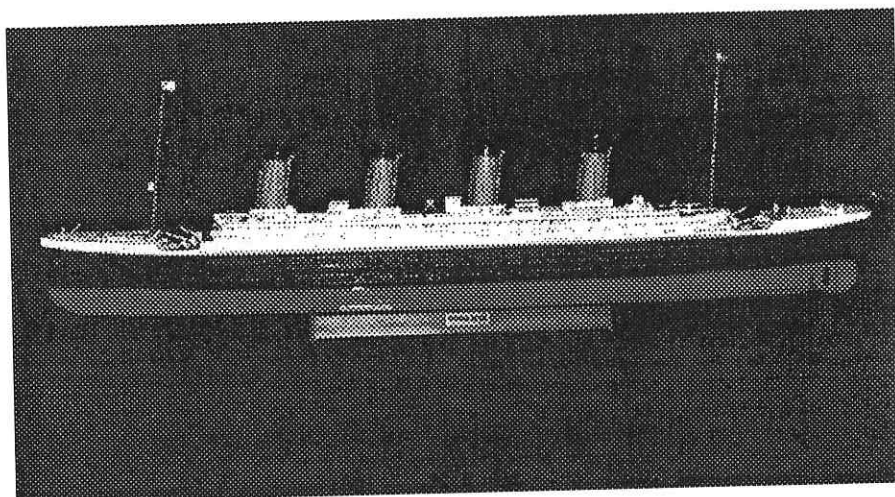
*Miroslav Moravec
Autoři: mluveného slova*

Sdělte:

- 1) požadovaný termín
- 2) podmínky expozice
- 4) finanční vyrovnání

Kontakt:

P. Sedláček, Makovského 1222,
163 00 Praha 6 - Řepy 2,
tel.: 0603/975 827

Kouzlo starých lahví v Muzeu města Ústí nad Labem

(26. listopadu 1998-16. ledna 1999)

V Muzeu města Ústí nad Labem se ve výše uvedených dnech uskutečnila ojedinělá výstava historických lahví za soukromých sbírek ústeckých sběratelů Pavla Lidmily a Vlasty Rosolové. Výstava se uskutečnila za finanční podpory akciové společnosti Stavební geologie Geotechnika Praha. Vystaveno bylo přibližně 600 exponátů lahví různých typů a

různého stáří. K výstavě byla vydána doprovodná publikace.

Ze sbírky Pavla Lidmily byly vystaveny kolekce lahví na likéry a destiláty, soubor pivních lahví se zaměřením na Ústecko, různé typy plochých kapesních lahví, lahve na víno a ojedinělá kolekce punčových lahví. Ze sbírek Vlasty Rosolové pocházela část výstavy věnovaná „lahvičkám“, ať se jednalo o lahvičky lékárenské, lahvičky a flakóny na kosmetiku, inkoust a nebo používané v domácnosti například na různé koření. Zájem vzbudily také atraktivní figurální lahvičky, ať se již jednalo o tvary různých postav, zvířat a ovoce, nebo například autíčko, motocyklistu nebo revolver.

Výstava Kouzlo starých lahví byla průřezem mnohaleté sběratelské činnosti. Tématu normálních lahví a lahviček jako obalového materiálu nebývá jinak věnována přílišná pozornost. Přitom se jednalo o významnou součást každodenního života. Vystavené lahve a lahvičky spolu s ukázkami katalogů skláren dokumentovaly bohatství tvarů a barev v obalovém skle před nástupem automatizace. Návštěvníky výstavy tak mohly také zaujmout různé nepřesnosti a nestejnorodost materiálu, které dokladovaly kvalitu ručičné práce.

Václav Houfek

Švédská iniciativa za Prahu bez graffiti

Dle ustanovení § 10-14, zákona č. 20/87 Sb. o státní památkové péči v platném znění jsou majitelé nemovitostí povinni odstraňovat tzv. graffiti. Tyto sprayové nástřiky na fasádách, mostech, železničních vagoncích i vozech metra jsou problémem mezinárodním.

Firma CORRO SWEDEN proto připravila projekt „Švédská iniciativa za Prahu bez graffiti“. Švédský inženýr chemie Kjell Billstam vynalezl materiál a technologii, která je dnes ve spolupráci s různými firmami používána na celém světě. Firma CORRO SWEDEN již mnoho let pracuje s technologií a materiálem Ing. Billstama ve Švédsku a CORRO BOHEMIA PRAHA nyní zavádí tento materiál a technologii i do Prahy.

Dne 19. května 1999 se v Praze konala prezentace firmy CORRO BOHEMIA PRAHA, kde byla představena švédská technologie aplikace transparentní membrány na fasádu domu. Tato transparentní membrána má jedinečnou vlastnost: bude-li postříkána sprayovými barvami, je velmi jednoduché plochu očistit.

Firma CORRO BOHEMIA PRAHA ráda poskytne informace na adrese:
CORRO BOHEMIA, spol. s r. o.
Švábky 8, 180 00 Praha 8
tel.: 02/663 101 95
fax: 02/ 683 11 55
a podá reference na očištěné fasády v mnoha hlavních městech světa.

Luže

Hradní muzeum Košumberk

Lužsko-košumberské hrátky

červenec-srpen 1999

Košumberský jarmark

počátek srpna 1999

Ukázky sokolnického výcviku

červen-září 1999

Manětín

Zámek Manětín

Židovské památky západních Čech

červenec-srpen 1999

Mariánská Týnice

- Kralovice

Muzeum a galerie severního

Plzeňska

Severní Plzeňsko ve středověku

srpen-září 1999

Od kolébky po rakev

12.7.1999 - 29.8.1999

Hasiči

1.9.1999 - 3.10.1999

Vladimír Hadomský - obrazy

6.10.1999 - 14.11.1999

Mělník

Okresní muzeum

Světový ptačí festival

říjen 1999

Mladá Boleslav

Okresní muzeum

Lidové umění Indie a Nepálu

15.7.1999 - 12.9.1999

Staročeský jarmark

4.9.1999

Umění knižní vazby

16.9.1999 - 31.10.1999

Římské nálezy z Dieburgu

16.9.1999 - 7.11.1999

Škoda Auto Muzeum

Kulturní akce

v průběhu roku 1999

Dny otevřených dveří

12.9.1999 - 13.9.1999

Mnichovo Hradiště

Městské muzeum

Výstava ilustrací dětské knihy,

výstava loutek

květen-září 1999

Pohádkový svět ilustrací Ludka

Maňaska a loutek Františka Pešana

29.4.1999 - do září 1999

Modřice

Muzeum města Modřic

Výstava k příležitosti zářijových

svatováclavských hodů

26.9.1999 - 3.10.1999

Mohelnice

Vlastivědné muzeum

Vladimír Komárek - obrazy a grafika

červenec-srpen 1999

Náchod

Okresní muzeum

Výstavní síň muzea,

roh Tyršovy a Zámecké ul.

Fotografie 1999

září 1999

Jan Kousala - 50 let krajinomalby

říjen 1999

Nelahozeves

**NM - Muzeum české hudby -
Památník Antonína Dvořáka**
XLVIII. Dvořákova Nelahozeves
od 5.9.1999

Nová Paka

Městské muzeum
Suchardův dům

Mikoláš Aleš (1852 - 1913) - Kresby
a ilustrace
2.7.1999 - 29.8.1999

Nové Město na Moravě

Horácké muzeum

Karel Němec - ex libris
červenec-říjen 1999
Čarování ze skla
4.6.1999 - 31.8.1999

Nové Strašecí

Městské muzeum

Umělecké předměty z litiny
do 27.8.1999

Nový Hrozenkov

Památník Antonína Strnadla

Salašnictví, výstava obrazů
1.6.1999 - 30.9.1999

Budova ZŠ a Hasičského domu

Oslavy 350 let založení obce
10.7.1999 - 22.8.1999

Olomouc

Vlastivědné muzeum v Olomouci

Země pyramid a faraonů
26.5.1999 - 15.8.1999
Evropa ve škole - 46. ročník literární a
výtvarné soutěže
5.6.1999 - 31.8.1999
100 let tramvajové dopravy v Olomouci
od 24.8.1999
II. salon výtvarných prací tělesně
postížených
31.8.1999 - 3.10.1999

Opava

Slezské zemské muzeum

Výstavní budova, sady U muzea 1, Opava

Výtvarná kultura Moravy a Slezska
1400-1550

září 1999-únor 2000

Výstavní síň, Ostrožná 42

Z domácností našich babiček -

Jak se vařilo a peklo
červen-září 1999

Rodinná loutková divadla

říjen 1999-únor 2000

Orlová

Výstavní síň Muzea Těšínska

Archeologické výzkumy na Těšínském

Slezsku

květen-říjen 1999

Ostrava

Galerie výtvarného umění v Ostravě

Dům umění, Jurečkova 9

Expozice českého umění 20. století

12.1.1999 - 31.12.1999

Zrození velkoměsta (pracovní název)

21.9.1999 - 24.10.1999

Nová síň, Opavská 6038, Ostrava-Poruba

Stanislav Libenský

26.10.1999 - 5.12.1999

Semináře a konference

NOSTALGIA - EXPO

Odborný veletrh ochrany

a společenského uplatnění kulturního dědictví

Organizátorem veletrhu je D&D Studio Bratislava pod záštitou Ministra kultury SR. Akci garantuje Ministerstvo kultury SR. Odbornými guaranty jsou Slovenské národní muzeum - Slovenská národní galéria - Pamiatkový ústav.

Veletrh se koná 1.-4. prosince 1999 v Domě umění na Náměstí SNP v Bratislavě.

Posláním veletrhu je prezentace kulturního dědictví - hodnot obsažených v muzejních a umělecko-historických sbírkách, památkách a starožitnostech; představení záměrů a výsledků záchrany, ochrany a obnovy památek; propagace kulturního dědictví jako prostředku poznávání, kultivace společnosti, reprezentace země a kulturního turismu.

Cílem NOSTALGIA - EXPO je vytvořit příznivé podmínky pro výměnu odborných informací z oblastí péče a využívání kulturního dědictví (představit technologie a výsledky zpracování, využívání a ochrany památek a sbírek, prezentační a komunikační technologie, metody, materiály a techniky restaurování); zabezpečit bezprostřední komunikaci odborníků z různých oblastí zaměřených na kulturní dědictví (navazování odborných a obchodních kontaktů, vzájemné poznání); propagovat kulturní dědictví směrem k veřejnosti se zaměřením na cestovní ruch (dostat památky, muzea a galerie do pozornosti domácí i zahraniční veřejnosti, upozornit organizace cestovního ruchu na kulturní bohatství Slovenska); pomoci kulturním institucím v získávání zdrojů potřebných k ochraně, obnově a využití kulturního dědictví; zmapovat a zpřehlednit novou situaci v oblasti ochrany a využívání kulturního dědictví (pomoci k orientaci odborným organizacím, obci starožitníků a sběratelské veřejnosti)

Na veletrhu budou zastoupeny tyto obory:

Muzea

Za desetiletí shromažďování, výzkumu, odborného zpracování, konzervátorské a restaurátorské péče, se v muzeích vytvořily rozsáhlé sbírkové fondy hmotných dokladů o vývoji přírody a společnosti, které jsou nenahraditelnou součástí kulturního bohatství Slovenska.

(Muzejní sbírky jako výsledek odborné činnosti; elektronické zpracování a

evidence sbírek, využití nových komunikačních technologií v práci muzeí; nové přístupy a moderní technika v oblasti muzejní prezentace, prostředky zvyšování atraktivnosti výstav a expozic; problematika ochrany sbírek; restaurování, konzervování a depozitární péče o sbírky; muzejní expozice, stálé výstavy a programy pro veřejnost).

Galerie

Činnost galerií se zaměřuje na sbírání, výzkum, záchranu a prezentaci kulturního dědictví ve všech výtvarných disciplínách: malířství, sochařství, kresbě a grafice, uživatelském umění i průmyslovém výtvarnictví. K nim v posledních letech jako předmět sběratelství i odborného zpracování přibýly nové oblasti: architektura, fotografie a nová média. (Sbírkové fondy a moderní metody jejich zpracování - elektronické zpracování centrální databáze sbírek - a ochrany; výsledky restaurátorských a konzervátorských prací; stálé expozice výtvarného umění na Slovensku; současný - živý vývoj výtvarného umění a jeho proměny; síť soukromých galerií a jejich propagace; soukromé sběratelství jako ušlechtilá činnost).

Ochrana památek

Kulturní památky tvoří významnou součást kulturního dědictví Slovenské republiky. Zhmotňují a zpřístupňují historický vývoj společnosti, způsob života a vývoj prostředí od nejstarších dob do současnosti. Některé z nich přesahují svým významem rámec SR a jsou příspěvkem do světové pokladnice kulturního dědictví.

(Národní kulturní památky - péče a jejich využití; městské památkové rezervace a rezervace lidové architektury; kulturní památky v novém funkčním využití a v kontextu pro kulturní turismus; nejnovější výsledky a objevy v oblasti výzkumu a obnovy kulturních památek a urbanistických celků; památkový výzkum, projektování obnovy a rekonstrukce kulturních památek, inženýrsko-investorská činnost).

Restaurování

Specifická výtvarná a umělecko-řemeslná činnost zaměřená na zachování hmotné podstaty a výtvarně-estetické hodnoty artefaktů. Je neza-

stupitelným prostředkem zabezpečení další existence kulturních památek, sbírkových předmětů a uměleckých děl.

(Stavovská sdružení a spolky; restaurátoři a restaurátorské firmy; výsledky restaurování; nové technologie, materiály, technika; služby v oblasti restaurování).

Starožitnosti

V současnosti jsou to především starožitníci, kteří objevují předměty dokládající historii, jejich prostřednictvím se uskutečňuje kulturní trh. Jeho sortimentem není jen sentimentální sběratelský artikl, ale i reálie, které jsou nositelem umělecko-historické a historicko-dokumentační hodnoty.

(Současná síť starožitnictví na Slovensku; prezentace rozsahu a kvality nabídky; znalectví a specializace; prodej starožitností; sběratelství).

Věda, odborná literatura a školství

Tak, jako je kulturní dědictví pro vědu pramenem informací, je věda tvůrcem poznatků pro jeho záchranu, ochranu i další využití. Výsledky vědeckého výzkumu v této oblasti jsou publikované v periodické a knižní literatuře, jejíž odborná úroveň je srovnatelná s produkcí vyspělých kulturních oblastí, a sehrává důležitou úlohu při šíření nových poznatků i při výchově odborníků.

(Výzkumné projekty a výsledky výzkumu; odborné, popularizační časopisy a tisky; knižní literatura; střední školství).

Služby na záchranu, ochranu a využití kulturního dědictví.

(Zařízení pro vědecký výzkum, laboratorní technika; foto, video, obrazově-dokumentační technika; software pro výzkum, dokumentaci, zpracování, projektování; restaurátorské, výtvarnické, konzervátorské a preparátorské materiály, zařízení a technologie; depozitární, archivní a úložné zařízení; klimatizační technika, hygiena a životní prostředí; bezpečnostní zařízení a služby; projektová příprava památkové obnovy; stavební, asanační a rekonstrukční práce; materiály,

technologie a zařízení pro restaurování a památkovou obnovu; kopie, repliky historických předmětů a upomínkové předměty; publikace, časopisy; public relations a reklama; ediční a tiskářské služby; výstavní fundus a realizace výstav; osvětlovací a ozvučovací technika; komunikační a výpočetní technika; prezentační technika; pojišťování; transportní technika a služby; cestovní ruch).

Doprovodné programy

Semináře a přednášky v těchto oborech:

Oblast muzejnictví a galerijní práce: Akvizice, sběratelství a starožitnictví - Muzea, galerie a informační revoluce - Místo soukromých galerií v současném uměleckém sběratelství

Památková péče: Národní kulturní památka a jejich společenské využití - Restaurování a konzervování movitých památek - Nové technologie v oblasti obnovy památek

Kulturní dědictví a cestovní ruch: Nové formy prezentace národního kulturního dědictví v cestovním ruchu

Aukce výtvarných děl a uměleckých předmětů SOGA.

Prezentace projektů: Lux i Tenebris – audiovizuální show o historii Bojnického zámku; Osobnosti slovenských dějin – multimediální publikace z produkce SNM; Moderní muzeum na Slovensku – publikace; Restaurování plastik – dokumentace a představení postupu; Muzea na Internetu – prezentace stránek slovenských a zahraničních muzeí; DVD a jeho uplatnění v muzejní dokumentaci a prezentaci; Kulturní dědictví v díle ALEF.

Soutěže: Nejvyhledávanější expozice - Nabídka pro cestovní ruch - Prodej starožitností - Udělení stipendia

Bližší informace:

D&D Studio, spol. s r. o.
Súkenická 8, 821 09 Bratislava,
e-mail: d-dcofax@internet.sk,
<http://www.nostalgiaexpo.sk>.

- připravila redakce -

Hornické muzeum OKD Ostrava

Ostravské hornické slavnosti
4.9.1999

Ostravské muzeum

Acháty - oblíbené drahé kameny
11.5.1999 - 25.8.1999

Henry Lejeune - belgický surrealista
28.6.1999 - 30.8.1999

Folklor bez hranic - Ostrava '99
16.8.1999 - 20.8.1999

Společnost Karla Teigehe - Skupina 1742
18.8.1999 - 28.9.1999

Lacoste - surrealistická společnost
3.9.1999 - 29.9.1999

Květena chráněných území Ostravska
14.9.1999 - 28.11.1999

Houby - 1. mykologické dny v Ostravě
30.9.1999 - 3.10.1999

Pacov

Městské muzeum Antonína Sovy

Zámecký kostel sv. Václava

Obrazy a plastiky Ivana a Tomáše Šmilauerových
červenec-září 1999

Pardubice

Východočeská galerie

Věroslav Škrabánek - obrazy a kresby
říjen-listopad 1999

David a Tomáš Medkovi
srpen-září 1999

Východočeské muzeum

Život pod hladinou

6.5.1999 - 29.8.1999

Výsledky archeologického výzkumu ve Slepoticích
29.6.1999 - 12.9.1999

125 let Velké pardubické steeplechase
23.9.1999 - 24.10.1999

Tak jsme žili

21.10.1999 - 31.12.1999

Písek

Prácheňské muzeum v Písku

Granáty - mineralogie

říjen-listopad 1999

Turecko

srpen-září 1999

Bohuslav Lamač

říjen 1999

Bienále kresleného humoru
září 1999

Kristian Kodet

srpen 1999

Jiří Voves - kresby, obrazy, ilustrace
7.7.1999 - 5.8.1999

Jiří Kolář, Běla Kolářová
8.7.1999 - 1.8.1999

Hotel Amerika, ul. Richarda Weinerja 2375, Písek

Václav Rožánek - obrazy a monotypy
2.6.1999 - 31.8.1999

Kestřany, terén u řeky

Rýžování zlata na Otavě
první sobota v srpnu 1999

Plzeň

Pivovarské muzeum

Komorní koncerty v průběhu roku (dechovka, divadlo, folklor)
v odpoledních hodinách

Západočeské muzeum v Plzni

Sv. Václav a jeho odkaz v dějinách
5.5.1999 - 26.9.1999

CONSERVING THE PAINTED PAST

Vývoj přístupů ke konzervaci nástěnných maleb

Londýn, Velká Británie
2. - 4. prosinec 1999

Z mezinárodního hlediska jsou anglické nástěnné malby velice rozmanité, ať se to týká jejich historie a vzniku, nebo spojení s evropskou uměleckou tradicí - od fresek v troskách římských vil k více dekorativní-

mu a figurativnímu schématu v kostelech, katedrálách a v profánních stavbách. Tato zranitelná umělecká díla nyní trpí nejen změnami prostředí, ale také dobře míněnými, avšak často nереverzibilními zásahy z minulosti.

Mezinárodní konference si klade za cíl zmapovat situaci v moder-

Národopisné muzeum, nám. Republiky 13,
Historické sklo - sklo ze sbírek Západo-
českého muzea v Plzni -

Národopisného muzea
13.5.1999 - 26.9.1999

Život a práce lidu Plzeňska -
stálá expozice

18.5.1999 - celoročně
Plzeň včera a dnes (výstava)
22.10.1999 - 31.12.1999

Police nad Metují

Muzeum města Police nad Metují

Mladá fotografie

červen-srpen 1999

Stará polická škola

Stará polická škola - dějiny školství
v Polici nad Metují a historie

textilní výroby

červen-září 1999

Polná

Detašovaná expozice Polná

Stará Polná ve fotografii

červenec-září 1999

Praha 1

České muzeum výtvarných umění

Karel Boháček - dílo

srpen-září 1999

60. léta českého výtvarného umění

říjen-listopad 1999

České muzeum výtvarných umění -

Dům u Černé Matky Boží

Romulo Romano

23.6.1999 - 30.9.1999

Anna Szapocznikow

23.6.1999 - 30.9.1999

60. léta českého výtvarného umění

říjen-listopad 1999

Galerie Křižovníků - Klášter Rytíř-

ského řádu křižovníků s červenou

hvězdou

Zbyněk Drozda -

Obrazy NAD ÚVAZEK

21.7.1999 - 15.8.1999

Muzeum hlavního města Prahy -

expoziční budova

Války, živelné pohromy a morové rány
v Praze

12.2.1999 - 5.9.1999

Pražský porcelán

19.3.1999 - 24.10.1999

Národní galerie v Praze

Jízdárna Pražského hradu

Julius Mařák a jeho škola

říjen 1999-9.1.2000

Klášter sv. Anežky České, Staré Město

Ignác František Platzer (1717-1787)

14.4.1999 - 30.10.1999

Klášter sv. Jiří, Jiřské nám. 33, Praha 1

Mistr litoměřického oltáře a dílna -

Obrazy z legendy o sv. Kateřině

26.10.1999 - 31.1.2000

Šternberský palác, Hradčanské nám. 15,

Siena - Praha

říjen-prosinec 1999

Pocta dr. Josefu Hoserovi

10.1.1997 - 31.12.1999

Raphonův oltář po 500 letech. Němec-

ká gotika ze sbírek rodiny Kolowratů

3.8.1999 - 28.11.1999

Veletržní palác, Dukelských hrdinů 47,

Inner City Pressure

září-listopad 1999

ním výzkumu na tomto poli a nalézt cestu standardů a postupů pro nové tisíciletí. Je určena profesní a technické veřejnosti - konzervátorům nástěnných maleb, architektům, historikům umění a vědcům, odpovědným za péči o tato podivuhodná umělecká díla. Téma však může zaujmout i další pracovníky místní památkové péče, studenty a ostatní, kteří se převážně věnují péči o nástěnné malířství obecně.

Pro třetí den konference jsou připraveny exkurze na místa s mezinárodně významnými nástěnnými malbami, kde v současnosti probíhá výzkum (např. Chapter House ve Westminsterském opatství nebo románský farní kostel sv. Botulfa v Hardhamu v Západním Sussexu).

Konference se zúčastní i významní hosté z USA, Itálie a Německa, včetně představitelů ICCROM (International Centre for the Study of the Preservation and Restoration of Cultural Property), the Getty Conservation Institute, the Courtauld Institu-

te of Art a Opificio delle Pietre Dure ve Florencii.

Čtyři tématické části konference jsou zaměřeny na historii a techniku anglického nástěnného malířství, vývoj dokumentace a záznamových metod, standardy v analýze a rizikový odhad; diskusi o trendech v konzervování a managementu.

Jednacím jazykem konference je angličtina.

Registrační poplatek činí 135 £ (pro registrované do 15. září, na 3 dny), 150 £ (pozdější registrace, na 3 dny) nebo 90 £ (jednodenní registrace). Poplatek zahrnuje obědy, kávu, večerní recepci, exkurzi a sborník, který vyjde po konferenci.

Registrační formuláře obdržíte na adrese:

Amanda Holgate, Conference Administrator

English Heritage

23 Savile Row

Room 227

London W1X 1AB

England, UK

Cín roku 2000 v regionu střední Evropy

Nadace Georgia Agricoli, region Slavkovský les a Český báňský úřad Praha, Geomont, spol. s r. o. Příbram, Hornicko-geologická fakulta Vysoké školy báňské - Technické univerzity v Ostravě, Město Sokolov, Okresní muzeum a knihovna Sokolov, Rudné doly Příbram, s. p., Sokolovská uhelná, a. s. pořádají mezinárodní konferenci **Cín roku 2000 v regionu střední Evropy (minulost, současnost, budoucnost)**, která se uskuteční ve dnech **3. - 9. září 2000 v Sokolově**, v sálech Městského kulturního domu a příp. dalších zasedacích sálech v centru města.

V celoevropském měřítku mělo v historii významné postavení hornictví cínu v Anglii, Německu, Španělsku, Čechách, atd. Výjimečnými revíry v Čechách byla pak oblast Slavkovského lesa a Krušných hor. Konference je příležitostí zhodnotit v rámci útlumu hornických aktivit v Evropě historický význam hornictví cínu pro lidskou společnost na rozhraní 2. a 3. tisíciletí v oborech historicko-montánním, geologie, těžby, úpravy, ekologie, unikátních hornických památek a staveb a diskutovat o využití evropských cínových ložisek v budoucnu.

Tematické okruhy:

Geologie - primární ložiska cínových rud, geologický průzkum, zásoby, prognózy (garantem je Hornicko-geologická fakulta VŠ báňské - Technické univerzity v Ostravě).

Hornictví - dějiny dobývání, těžba, úprava a využití cínu, útlum rudného hornictví, podmínky jeho budoucí perspektivy (garantem je Hornicko-geologická fakulta VŠ báňské - Technické univerzity v Ostravě).

Ekologie - dopady těžby ložisek cínových rud na životní prostředí, likvidace pozůstatků po těžbě, unikátní báňské stavby a díla, technické památky a jejich využití, muzea, skanzeny (garantem jsou Rudné doly Příbram, s.p.)

Exkurze: Součástí konference je dvoudenní exkurze po lokalitách ve Slavkovském lese a v české a německé části Krušných hor se zaměřením na geologii primárních cínových ložisek a hornictví cínu - unikátní báňská díla a stavby.

Geologická exkurze:

1. den: Slavkovský les, hornická muzea Sokolov a Krásno.

2. den: oblast západních Krušných hor (podle zájmu příhraniční lokality v Německu)

Hornická exkurze:

1. den: muzeum Sokolov a Krásno, Slavkovský les, západní Krušné hory.
2. den: Zinnwald, Altenberg, Pöhla.

Jednací jazyk:

Hlavním jednacím jazykem konference je čeština. Podle počtu přihlášených a zájmu o konferenci ze strany zahraničních účastníků bude zajištěn simultánní překlad do němčiny nebo případně do angličtiny.

Účastníci, kteří chtějí přednést referát nebo se zúčastnit panelové diskuse, zašlou abstrakta svých přednášek do 30. listopadu 1999. Kompletní přednášku v rozsahu do 8 stran standardního formátu A4 nutno zaslat do 1. března 2000. Abstrakta i příspěvky mohou zájemci zasílat v češtině, němčině a angličtině na níže uvedenou kontaktní adresu. Organizační výbor si vyhrazuje právo na výběr příspěvků. Podle zájmu účastníků bude sestaven sborník pro každý tematický okruh zvlášť včetně celkového sborníku abstrakt. Ve sborníku budou uvedeny přednášky v jazykové mutaci předané autorem.

Program konference bude upřesněn ve 2. cirkuláři podle zájmu předběžně přihlášených účastníků. V průběhu konference budou promítnuty videokazety o hornictví v Čechách, instalovaná ložiskově-mineralogická sbírka cínu, wolframové formace Slavkovského lesa a v minulosti těžných rudných ložisek ČR. Pro doprovod i účastníky bude zajištěna možnost fakultativních výletů do lázní Karlovy Vary, Mariánských Lázní, Chebský hrad, hrad Loket (historie hradu, výstava porcelánu), hrad Bečov (relikviáře, historické interiéry a exteriéry), Chlum sv. Maří (barokní klášter). Možnost zajištění technických exkurzí do některých zajímavých provozů typicky regionálního charakteru.

Ubytování a stravování:

Ubytování a stravování si budou hradit účastníci sami. Ubytování je možné zajistit v hotelích v různých cenových kategoriích přímo v Sokolově, případně podle zájmu

v Karlových Varech, v Lokti nebo v Mariánských Lázních. Po dobu konference lze využít stravovací kapacity v restauračních zařízeních v Sokolově.

Cena:

Částky za vložné a exkurzi budou uvedeny ve 2. cirkuláři podle předběžného počtu účastníků, doplnění sponzorů a dalších ekonomických aktivit.

Reklamy, prezentace společností:

Organizátoři umožní zařízení reklamy, prezentací společností a loga ve vydaných materiálech. Reklamy, prezentace a loga budou realizovány za úplaty.

Důležitá data a údaje:

30. listopad 1999	2. cirkulář
1. březen 2000	uzávěrka přenáše
1. duben 2000	3. cirkulář
3. – 6. září 2000	registrace účastníků
4. – 6. září 2000	jednání konference
7. – 8. září 2000	exkurze
9. září 2000	slavnostní zakončení

Kontaktní adresa:

Ing. Pavel Beran
Okresní muzeum a knihovna Sokolov
Zámecká ulice č. 1, 356 00 Sokolov
tel.: 0168/62 39 30, 0168/21 171, 0168/21 986
fax: 0168/22 217
e-mail: okmsokolov@mbox.vol.cz
(platí do 31. 7. 1999, změna e-mailové adresy bude uvedena ve 2. cirkuláři)

Návratka

Symposium o managementu sbírek 6. září 1999, NTM Praha

Instituce:

Adresa:

Tel:

Fax:

E- mail:

Jméno a příjmení, titul:

Funkce:

Závazně se přihlašuji na jednodenní sympozium o sbírkovém managementu.

V

dne

Podpis:

- Milan Grygar - Retrospektiva*
30.4.1999 - 5.9.1999
Lukáš Rittstein - Kuchyně etc.
14.5.1999 - 29.8.1999
Carlo Carra - metafyzická malba
3.6.1999 - 29.8.1999
Ivan Vosecký
5.8.1999 - 10.10.1999
Jindřich Prucha
16.9.1999 - 12.12.1999
Josef Čapek
7.10.1999 - 2.1.2000
Zámek Zbraslav, Praha 5
Hiroshi Ohnari - Sign of the Win
17.6.1999 - 5.9.1999
Koberec a jeho kontext
7.10.1999 - do ledna 2000

Národní muzeum

- Barrandův odkaz světové paleontologii*
červen-září 1999
Historie lidských nemocí a jejich léčení
září 1999-únor 2000
Století českého olympismu
18.5.1999 - 31.8.1999

NM - Historické muzeum - Historická expozice - Lobkovický palác

- Paměti minulosti*
18.6.1999 - 29.8.1999
Mexické dobrodružství
8.7.1999 - 31.10.1999

NM - Muzeum české hudby - Muzeum Bedřicha Smetany

- Z jabkenické myslivny*
3.5.1999 - 1.4.2000

NM - Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur

- Mexické umění z českých sbírek*
24.3.1999 - 22.8.1999
Pojedete na dovolenou lodí?
18.8.1999 - 14.11.1999
Myšlenky a představy Žluté země
15.9.1999 - 9.1.2000

Památník národního písemnictví

- František Ladislav Čelakovský*
květen-srpen 1999
Bohumil Hrabal
září-listopad 1999

Správa Pražského hradu

- Cisařská konírna Pražského hradu*
Alfred Kubin - 40. výročí úmrtí
10.6.1999 - 8.8.1999
Královská zahrada Pražského hradu
Vladimír Novák - Muž ve větru
29.6.1999 - 25.8.1999

Uměleckoprůmyslové muzeum

- Signum Design - Český design 1980 - 1999*
30.6.1999 - 31.10.1999
Galerie Josefa Sudka, Úvoz 24, Praha 1
Josef Sudek / Otto Rothmayer
13.5.1999 - 5.9.1999
Obecní dům, Praha
Cesta na jih - inspirace českého umění
19. a 20. století
5.5.1999 - 30.9.1999

Vojenské historické muzeum

- HÚ AČR**
Mučníci nástroje
duben-říjen 1999

Židovské muzeum v Praze
Španělská synagoga - Modlitebna
 Vražda v Polné - 100. výročí procesu
 s Leopoldem Hilsnerem
 do října 1999

Španělská synagoga - Zimní synagoga,
Věžeňská 1, Praha 1
 Nálezy z geníz
 květen-srpen 1999

Praha 2

Hrdličkovo muzeum člověka UK
Humpolec, Praha

IVth International Congress of Aleš Hrdlička
 "World Anthropology on the Turn
 of the Centuries"
 31.8.1999 - 4.9.1999

Muzeum Policie ČR

BVJ, Brno

VZT '99

21.9.1999 - 3.10.1999

Výstaviště Praha - Křížkovy pavilony

Lovecké a sportovní zbraně '99

21.10.1999 - 25.10.1999

Praha 3

Armádní muzeum HÚ AČR

Československé palné zbraně

červen-prosinec 1999

Praha 5

Památník W. A. Mozarta a manželů

Duškových, Bertramka

Mozartiana luventus

1.9.1999 - 30.9.1999

Praha 6 - Bubeneč

Ekotechnické muzeum - Stará kana-
lizační čistírna, technická památka

Weekend pod parou

4.9.1999 - 6.9.1999

Praha 7

Národní technické muzeum

Průmyslový návrh 1965 - 1989

11.3.1999 - 30.10.1999

Osobnosti české vědy a techniky

11.5.1999 - 31.12.1999

Tři století páry

červen-listopad 1999

Motocykly Jawa 1929 - 1999

1.6.1999 - 30.9.1999

80. let vojenské zeměpisné - topogra-
 fické služby
 od 3.8.1999

Vojtěch Aubrecht (Holandsko) - foto-
grafie

5.8.1999 - srpen 1999

Zatmění Slunce na Internetu

od 11.8.1999

Pravidelné setkání Asociace designeů

od 12.8.1999

80. let SKF -

továrna na kuličková ložiska

od 17.8.1999

Pavel Herínek

září 1999

André Novák PEPSI, SONY & ADIDAS

GO EAST

říjen 1999

Hydroelektrárnský komplex v Sydney

říjen-listopad 1999

Galerie hl. m. Prahy - Trojský zámek

Obrazy a móda 19. století

29.4.1999 - 31.10.1999

Symposium o managementu sbírek

Asociace muzeí a galerií pořádá dne 6. září 1999 v kinosále Národního technického muzea v Praze (Kostelní 42, 170 00 Praha 7) od 10.00 do 16.00 hod. jednodenní symposium na téma „**Praktické zkušenosti s managementem sbírek v České republice a Nizozemí**“.

Symposium je uspořádáno v rámci holandsko-české spolupráce v projektu MATRA s podporou Open Society Fund Praha.

Hlavní referáty přednesou Marie Christine van der Sman, ředitelka Muzea knihy / Meermann Westreeianum v Haagu; Frank Bergevoet, specialista a konzultant holandského Institutu pro kulturní dědictví v Amsterdamu; Dagmar Šefčíková z Ministerstva kultury ČR, Eduard Šimek z Národního muzea v Praze a Jan A. Buijse, ředitel Královského nizozemského muzea armády a zbraní v Delftu.

Přednášky budou zaměřeny na praktické dopady sbírkové politi-

ky, užití a důsledky sbírkového plánu v praxi, význam funkce registrátora, problémy a řešení při tvorbě nových depozitárních prostor v památkových objektech, zkušenosti s Delta-plánem v Holandsku.

Symposium je určeno vedoucím pracovníkům zodpovědným za sbírky v muzeích a galeriích. Během dne bude dostatek času na diskusi a výměnu zkušeností s holandskými kolegy. Přednášky budou tlumočeny z angličtiny.

Nebudeme vyžadovat účastnický poplatek, nicméně prosíme o vyplnění návratky a zaslání na Sekretariát AMG do 20. srpna 1999. Kapacita sálu omezena na cca 90 účastníků. Navíc pro vás chceme připravit dostatek studijních materiálů.

Upřesněný program naleznete v průběhu srpna na webových stránkách (<http://www.cz-museums.cz>).

Přípravný výbor

PhDr. Markéta Hallová

Ing. arch. Petr Krajčí

PhDr. Helena Koenigsmarková

Pocta Josefu Probošovi

Třebechovické muzeum betlémů, Muzeum Východních Čech Hradec Králové a Asociace českých a moravskoslezských muzeí a galerií pořádají v rámci oslav 150. výročí narození Josefa Probošta, tvůrce Třebechovického betlému etnografickou konferenci „**Pocta Josefu Probošovi - betlemářské osobnosti v muzejních sbírkách**“ v Třebechovicích pod Orebem ve dnech **23. - 25. listopadu 1999.**

PROGRAM KONFERENCE
úterý 23. listopad 1999

- 12.00 prezenze (v budově muzea), informace, ubytování
- 15.00 zahájení konference
1. blok přednášek a referátů - diskuse
- 18.00 večeře a přátelské posezení účastníků

středa 24. listopad 1999

- 9.00 2. blok přednášek a referátů - diskuse
- 12.00 oběd
- 13.00 3. blok přednášek a referátů - diskuse
- 15.30 odjezd do Městského muzea v Dobrušce na výstavu Podorlické betlémy
- 17.30 odjezd z Dobrušky zpět do Třebechovic pod Orebem
- 18.30 večeře

- 19.30 Divadélko na štaflích - scénická montáž „Betlém“ z autorské dílny PhDr. Zdeňka Zahradníka
- 20.30 společenský večer a setkání se starostou města

čtvrtek 25. listopad 1999

- 9.00 závěrečný blok přednášek a referátů - diskuse
- 12.30 oběd
- 14.00 slavnostní odhalení pamětní desky na rodném domě Josefa Probošta a vernisáž expozice „Pocta Josefu Probošovi“

Text příspěvků pro publikování ve sborníku, odevzdejte na disketě nejpozději při prezenci.

Účastnický poplatek 300,- Kč (zahrnuje dopravu do Dobrušky, kávu a občerstvení, sborník) bude vybírán při prezenci.

Náklady na cestovné, ubytování a stravování si hradí účastník konference sám (vysílající organizace).

Informace o konferenci získáte na adrese:

Třebechovické muzeum betlémů,
 Zita Zemanová,
 Masarykovo nám. 24,
 503 46 Třebechovice pod Orebem,
 tel.: 049/55 92 053,
 fax: 049/55 92 677,
 e-mail: mutrebechovice@hk.ex.cz

Z výstavních sálů Nové stálé expozice

Nová expozice muzea v Kožlanech

Dne 29. května byla slavnostně otevřena nová expozice Městského muzea v Kožlanech. Touto událostí se začala psát nová kapitola v historii místního muzea, které zde bylo zřízeno v roce 1946. Jeho expozice mapovala kožlanskou historii včetně osobnosti E. Beneše, kvůli níž musela být v minulém období pozmeněna. Nakonec muzeum postupně zaniklo integrací s okresním muzeem Plzeň – sever. Po roce 1989 byla učiněna dohoda mezi Městským úřadem v Kožlanech a okresním muzeem o obnovení kožlanské expozice. Městským úřadem byla renovována budova muzea – stará škola z doby před rokem 1850 a během jarních měsíců letošního roku byla pracovníky Muzea a galerie severního Plzeňska v šesti sálech nainstalována nová expozice. Při jejím řešení bylo přihlédnuto k významným mezníkům kožlanské historie a každá místnost tvoří uzavřený celek přibližující část kožlanské minulosti.

Úvod je věnován obecné historii a především památkám Kožlan a

jejich okolí. Druhá část návštěvníky seznamuje s kožlanskou kulturou a významnými rodáky a osobnostmi města. Třetí sál přináší profil nejvýznamnějšího kožlanského rodáka – prezidenta dr. Edvarda Beneše. Následující prostora, která je stavebně zachována ve své původní podobě, slouží jako ukázka školní třídy a historie škol a vzdělávání v celém regionu. Závěr expozice náleží nejvýznamnějšímu kožlanskému řemeslu – hrnčířství a seznamuje návštěvníky jak s jednotlivými výrobky, tak s technologickými postupy.

Časově je celá expozice zařazena do 2. poloviny 19. a 1. poloviny 20. století, kdy v Kožlanech došlo k největšímu kulturnímu i řemeslnému rozkvětu.

Muzeum je pro veřejnost otevřeno denně mimo pondělí od 9.00 do 16.00 hodin.

Mgr. Jiří Fák
vedoucí historického oddělení
Muzea a galerie severního Plzeňska

Pozvánka na výstavu

Konopě na gatě a len na košule...

Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně
12. červen – 29. srpen 1999

Výstava představuje tradiční postupy při podomáckém pěstování a zpracování lnu a konopí na příkladu Luhačovického Zálesí. Výstava je členěna na 14 oddílů. V jednotlivých oddílech předvádí pracovní náčiní, materiál a výsledný polotovár různých fází postupu při rukodělném zpracování textilního vlákna. Návštěvník tak má možnost se zde seznámit s tímto složitým a dnes už málem zapomenutým pracovním procesem od setí semene až po tkaní plátna včetně různých způsobů jeho úpravy.

Vystavené předměty pochází všechny ze sbírek Muzea jihovýchodní Moravy ve Zlíně (především ze sběrů Muzejní společnosti v Luhačovicích, iniciovaných ve 20. a 30. letech). Trojrozměrný materiál je bohatě doplněn archivními fotografiemi a kresbami. Pro přehlednost jsou jednotlivé oddíly expozice označeny symboly, které by měly především dětským návštěvníkům pomoci zorientovat se lépe v tomto procesu.

Zpracování tkanin z přírodních textilních vláken zahrnuje přípravu materiálu, spřádání vláken do podoby příze, přípravné tkalcovské práce, vlastní tkaní a úpravu zhotovených tkanin. Tak tomu bylo po celou dobu trvání rukodělného zpracování textilního vlákna od starší doby kamenné. Venkovská pospolitosť musela být v textilních výrobcích dlouho soběstačná a provozovala je podomácku a pro vlastní spotřebu. Až po druhé polovině 19. století začínají postupně tyto podomácké výroby zanikat. Na Luhačovickém Zálesí se udržely až do začátku našeho století.

Součástí expozice je program pro školy. Jsou připraveny pracovní listy, na kterých budou mít děti možnost ověřit si svoje postřehy a poznatky z výstavy. Formou doplňovaček a luštěnek například mohou zjistit, co všechno už o výrobě textilu znají z pohádek, nebo jak se říkalo některým pro ně záhadným předmětům, vystaveným ve vitrínách.

- dle zaslaných materiálů -

Praha 9

Letecké muzeum HÚ AČR

Letecká symbolika
září-říjen 1999

Prachatice

Prachatické muzeum

Secese - užitě umění
8.6.1999 - 5.9.1999
Boty, botky, botičky
14.9.1999 - 28.11.1999

Prostějov

Muzeum Prostějovska v Prostějově

Jiří Holý - obrazy a plastiky
1.7.1999 - 29.8.1999

Předklášteří

Podhorácké muzeum

Jaroslav Svoboda - Sklo
16.5.1999 - 22.8.1999

Přerov

Muzeum Komenského v Přerově

Milan Dobeš - Grafika
22.7.1999 - 15.9.1999
Stanislav Krátky - obrazy
září-říjen 1999

Obratlovci města Přerova
září-listopad 1999

Příbor

Muzeum

Humor a psychoanalýza - kresby Vladimíra Jiráčka
28.4.1999 - 26.9.1999

Příbram

Okresní muzeum Příbram -

Hornické muzeum

Jede, jede mašinka... - 100. výročí železnice Březnice - Rožmitál p. Tř.
10.6.1999 - 12.9.1999

Galerie Zámeček, Příbram

150. výročí založení Báňské akademie v Příbrami

1.6.1999 - 3.10.1999

Příbram na historických pohlednicích

10.6.1999 - 12.9.1999

Rakovník

Okresní muzeum

Petrovcova výstavní síň

Jaroslava Spěváčková - Obrazy

1.7.1999 - 1.8.1999

Jarmila Jettebová -

Přebásněné skutečnosti

2.8.1999 - 29.8.1999

Rokycany

Muzeum dr. Bohuslava Horáka

Bohuslav Čapka - Obrazy architektury
17.6.1999 - 29.8.1999

Otisky času - 200. výročí narození

Joachima Barranda

2.9.1999 - 31.10.1999

Roztoky u Prahy

Středočeské muzeum

Lidový nábytek v českých zemích (ve spolupráci s Národopisným oddělením HM NM v Praze)

1.4.1999 - 31.10.1999

Vlaky, vláčky, železnice

1.4.1999 - 8.8.1999

Obrazy filmového režiséra Jaroslava

Papouška

29.7.1999 - 29.8.1999

Oldřich Tomek - obrazy

1.9.1999 - 26.9.1999

Špýchary a sýpky

3.9.1999 - 31.10.1999

Ateliér oděvního výtvarnictví VŠUP

30.9.1999 - 31.10.1999

Ateliér kovu a šperku VŠUP

30.9.1999 - 31.10.1999

Rožnov pod Radhoštěm

Valašské muzeum v přírodě, národní

kulturní památka

V potu tváře chléb svůj dobývej...

16.5.1999 - 30.9.1999

Dřevěné městečko

Tradiční jarmark

14.8.1999 - 15.8.1999

Valašská dědina

Už náš staříček...

18.9.1999

Rudice

Muzeum "Větrný mlýn"

Vehicle Cup Rudice - 3. ročník

25.9.1999

Rudické propadání, Větrný mlýn

Speleohrátky - 2. ročník

18.9.1999

Rumburk

Okresní muzeum Děčín - pobočka

Rumburk

Výstava pohlednic z muzejních sbírek -

obce Šluknovského výběžku v minulosti

srpen - září 1999

Výstava fotografií J. Stejskala a květi-

nových stromků Marcely Ulmannové

září-říjen 1999

Výstava tvorby Ivany Novotné

říjen - listopad 1999

Rychnov nad Kněžnou

Okresní muzeum Orlických hor

Art protis - Jitka Tláskalová

květen-srpen 1999

Zámek

Obrázky z nespočetných cest -

10. výročí úmrtí Josefa Korejze

Blatinského

1.6.1999 - 31.10.1999

Krajky Evy Fialové

2.7.1999 - 31.10.1999

Paličkovaná krajka Marie Vaňkové -

Kuchynkové

2.7.1999 - 31.10.1999

Rýmařov

Městské muzeum v Rýmařově

Letadla čs. pilotů 1918-1999

3.8.1999 - 26.9.1999

Grafička Václava Bláhy

3.8.1999 - 29.8.1999

Miloš Koutecký - malba

3.9.1999 - 26.9.1999

Luděk Adámek a Miroslav Sedlář -

kresba, plastika

2.10.1999 - 31.10.1999

Říčany

Městské vlastivědné Mudruňkovo

muzeum v Říčanech

Křehká historie

7.6.1999 - 31.8.1999

Alfons Mucha – fotografie

Muzeum v Ivančicích,

9. červenec – 3. říjen 1999

Od roku 1995 pořádá ivančické muzeum (součást Okresního muzea Brno – venkov) téměř každoročně v letních měsících výstavu z tvorby Alfonse Muchy. Protože umělecká tvorba tohoto ivančického rodáka je velmi bohatá a rozmanitá, snažíme se veřejnosti představit vždy jednu z jejích oblastí. V letošním roce, kdy si připomínáme 60. výročí úmrtí Alfonse Muchy, jsme ve spolupráci s městem Ivančice připravili výstavu, na které se návštěvníci mohou seznámit s méně známou, ale zajímavou oblastí Muchovy tvorby, a to s jeho fotografiemi, které Muchovi sloužily jako předloha pro jeho výtvarná díla.

Výstava soustřeďuje téměř 70 fotografií z let 1886 – 1937, přičemž většinu tvoří fotografie modelek pořízených v Muchově ateliéru v Paříži,

New Yorku a také na Zbirohu. Zvláštní místo zaujímají ty fotografie, na kterých je modelem nebo jedním z modelů sám Alfons Mucha, např. A. Mucha jako model pro postavu Jana Husa k obrazu "Kázání Mistra Jana Husa v kapli Betlémské" z cyklu Slovanská epopěj nebo A. Mucha s dcerou Jaroslavou jako model pro plakát k prvnímu zvukovému filmu promítanému v Praze v Biu Adria.

Kromě těchto fotografií jsou na výstavě prezentované také ty, které je možno nazvat dokumentárními, např. série fotografií z Moskvy, kde v roce 1913 sbíral Alfons Mucha materiál pro svůj obraz "Zrušení nevolnictví na Rusi" z cyklu Slovanská epopěj. Nechybí zde ani fotografie Muchovy rodiny.

- dle zaslaných materiálů -

Dřevěné hračky

Okresní vlastivědné muzeum Český Krumlov

29. květen – 3. říjen 1999

Jak se vyvíjí a mění svět kolem nás, tak se vyvíjí i typy hraček, jejich materiálové zpracování, ale také způsob dětského hraní.

V době antiky převažovaly figurky a zvířata vyráběná z hlíny, kamene, dřeva či bronzu. Později se objevuje i olovo. Vzhledem k použitému materiálu a k tehdejší možnosti jeho zpracování šlo vesměs o hračky dosti bytelné a tvarově poměrně jednoduché. Tento typ se udržel prakticky přes celý středověk.

Teprve v 17., ale především v 18. století došlo k masovější výrobě hraček. Zatímco ve starších dobách převládaly hračky tzv. individuální nebo příležitostné, které si vyráběly děti samy nebo jejich příbuzní, začíná se od 17. století více uplatňovat hračka profesionální určená k prodeji. V této produkci mění hračky svou dosavadní funkci a stávají se miniaturizovanými, přesnými modely skutečnosti. Objevují se i nové materiály - cín, stříbro, papír a vosk. Hračky jsou spojovány v rozsáhlé komplexy, začíná výroba celých domů, byteček pro panenky a přesných kopií dopravních prostředků.

V 19. století se nabídka obohatila ještě o rozmanité typy mechanických hraček. Centry hračkářské výroby se v té době stávají Německo a Holandsko a později se připojují i významná střediska ve Švýcarsku, Rakousku, Francii a v Čechách. Zlatou dobou hraček byla nazývána doba kolem roku 1900, kdy tovární výroba umožnila uspokojit v různé po-

době hračkou snad každé dítě, i to z nejhudších vrstev.

V českých zemích se výrobou hraček zabývalo především sdružení umělců Artěl, založené roku 1908 a Hořické hračkářské družstvo. Všichni se snažili navrhovat hračky s národní tematikou, jako stavebnice vesnic, husitské vojsko a podobně. Ve dvacátých letech se hračkou zabývala i Škola uměleckého průmyslu v Brně. Poválečný vývoj se vedle tradičních plyšových hraček (Hamiro) soustředil na hračku dřevěnou. V této době se objevují i hračky vzešlé z produkce výrobního družstva JAS ze Stráže nad Nežárkou, které navázalo na místní lidové tradice. Po prvotních problémech z výrobními prostory se úspěšně rozběhla hračkářská výroba, ve které pokračuje družstvo až do současné doby.

Na tradice hračkářské výroby v regionu navazují i místní výrobci. Mezi nejvýraznější tvůrce patří Luděk Fiala, rodák z Jindřichova Hradce, který vyrábí hračky na základě vlastních návrhů. Svou tvorbu představil autor veřejnosti poprvé na sklonku roku 1996 na výstavě v Jindřichově Hradci. Další samostatné výstavy byly uskutečněny v Městském muzeu a galerii v Dačicích a Muzeu jihovýchodní Moravy ve Zlíně. Hračky Luděka Fialy jsou vesměs polytechnického charakteru tvořené z nebarevného dřeva. Základní charakteristika hraček spočívá v polostavebnicovém systému, umožňujícím dítěti v přirozené spolupráci s dospělým

vytvořit tvarově konkrétní řadu odvozených variant ze základního vzoru jedné hračky.

Na výstavě, kterou máte možnost navštívit do 3. října t. r., si můžete prohlédnout a pohrát nejen s hračkami výrobního družstva JAS a současného jindřichohradeckého tvůrce Ludka Fialy, ale i seznámit se

s nejstaršími hračkami z druhé poloviny 19. a počátku 20. století ze sbírek Okresního muzea v Jindřichově Hradci, které tuto zajímavou výstavu připravilo.

Mgr. Alena Zvonařová
autorka výstavy a odborná
pracovnice Okresního muzea
v Jindřichově Hradci

(nejen) Ženy (nejen) barevné Jiřího Šlitra

Městské muzeum Králíky
29. červen – 28. srpen 1999

Pro letošní turistickou sezónu připravilo Městské muzeum Králíky výstavu z tvorby všestranného a nesmírně čínorodého umělce, spoluzakladatele Divadla Semafor – Jiřího Šlitra.

Miloval život, jeho tep a různorodost, zajímal se především o lidskou postavu, o člověka v různých situacích a prostředích: tančárnách, šantánech, bistrech, bufetech, restauracích, kavárnách, zákulisí divadel, ale i na ulicích měst, v parcích, zahradách, na plážích i ve volné přírodě.

Všude zachytil okamžik, který jej dráždil, okouzloval, vábil, aby na něm mohl demonstrovat, kolik krásy, vůně, lidskosti, pohody a potěšení je kolem nás v ne zrovna poklidném světě. Vždy, každý den, jen když se umíme dívat, správný okamžik najít, zastavit se a umět se z něho těšit.

Z celé této škály námětů a ná-

padů vybralo Městské muzeum Králíky ten, který prolíná celou tvorbu Jiřího Šlitra, který je vlastně drtivě většinou umělců (a přiznejme si i drtivě většinou mužů), a který jaksi k létu patří – motiv ŽENY. Výstava nabízí ty nejhezčí, nejzajímavější, barevné i černobílé, zachycené různými technikami...

Dívejte se pozorně pro potěchu oka i duše, pro krásný zážitek i radost, pro pohodu i inspiraci a pro touhu nalézt tisíce takových okamžiků sami v běžném životě.

P.S.: V jednom rozhovoru, na otázku jaký je Šlitřův ženský ideál, odpověděl: „K ženskému ideálu bych rád řekl, že ženská by neměla být moc hloupá... Pohledná slepice ne... Ale je fajn, že jsou na světě hezký ženský, který ten jinak pitomej svět ozdobou.“

- dle zaslaných materiálů -

Poslední host – Johannes Urzidil

Rodný domek Adalberta Stiftera v Horní Plané
13. červen – říjen 1999

Pražský německý básník, překladatel, publicista a spisovatel Johannes Urzidil (* 3. 2. 1896 Praha, + 2. 11. 1970 Řím) pobýval v Josefově Dole, části obce Zvonková, už od konce 90. let. S každoroční pravidelností pak vždy po celé léto od roku 1933 až do roku 1938. Těmito šumavskými pobyty jsou inspirovány tři povídky a jedna novela. V češtině z nich dosud vyšly pouze dvě: U hranic a Kde končí údolí. Povídka Poslední host a stiftertovská novela Černopláštník zatím vydány nebyly a tak vznikla myšlenka jejich souborného vydání a malé výstavy, které by takto pobyty J. Urzidila v našem kraji připomněly.

Součástí výstavy jsou jednak reprodukce dobových fotografií a pohlednic různých míst, na kterých lze dobře dokumentovat autenticitu spisovatelových inspirací a srovnat je s jejich dnešní podobou. Dále několik autentických fotografií J. Urzidila z Josefova Dolu, návštěvní kniha bývalého Šumavského muzea v Horní Plané a Urzidilovy knihy povídek s autorským věnováním přátelům z "nezapomenutelného Josef dolu". Výstavu doplňuje soubor kreseb a obrazů českobudějovické malířky Evy Prokopové, které vznikaly jako výtvarný doprovod připravovaného knižního vydání.

Miloš Minařík, Horní Planá

Secese – užité umění

Prachatické muzeum, 8. červen – 5. září 1999

Secese – užité umění je hlavní výstavou sezóny v Prachatickém muzeu.

Návštěvník má možnost shlédnout reprezentativní výběr předmětů užitého umění z období secese.

Nemalý prostor je věnován sklu, které se vyrábělo zejména na Šumavě (Kl. Mlýn, Lenora, Annín), ale i na severu Čech (Harrachov). Cín je zastoupen nejrozmanitějšími předměty. Jsou to mísy, misky, korbele, konvi-

Lugs

12.9.1999 - 10.10.1999

Abecedárium

18.10.1999 - 21.11.1999

Slavkov u Brna

Historické muzeum

VII. Napoleonský den
srpen 1999

Sokolov

Okresní muzeum a knihovna

Sokolov

Obrazy Jany Hruškové

červenec-srpen 1999

Střední odborné učiliště keramické

v Karlových Varech

září-říjen 1999

Grafický design

září-říjen 1999

Stará Huť

Památník Karla Čapka - Strž

Čapkovo divadelní léto

květen-srpen 1999

Staré Hradky u Libáně

Muzeum

Výstavy, koncerty, recitační pořady,

besedy

duben-říjen 1999

Strakonice

Muzeum středního Pootaví

Keramika - Tomáš Prohl

červenec-srpen 1999

František Ladislav Čelakovský

- život a dílo

do 30.10.1999

Reinstalace stálé expozice

České zbrojovky

sezóna 1999

"V zimě hřeje, v létě chladí" - 350. výro-

čí založení strakonického pivovaru

30.7.1999 - 31.10.1999

Obrazy - Václav Švejcar

8.8.1999 - 19.9.1999

Obrazy - Jiří Rejžek, Lucie Rejžková

21.9.1999 - 31.10.1999

Dřevěné plastiky - Martin Gregora

září-říjen 1999

Jelenka strakonického hradu

Poselství mystiky - obrazy Václava

Švejcara

3.8.1999 - 19.9.1999

Zámecká galerie - strakonický zámek

Varvara Divišová Samcová - obrazy,

Michal Špora - keramika

29.6.1999 - 15.8.1999

Strážnice

Městské muzeum

Fotografie Zdeňka Kučery

červenec-srpen 1999

Obrazy Františka Pavlici

6.9.1999 - 11.10.1999

Obrazy Jaroslava Vratislavského

15.10.1999 - 10.11.1999

Sušice

Muzeum Šumavy v Sušici

Skleníky našich babiček a prababiček

červenec-srpen 1999

Kupecký krám

2.7.1999 - 31.8.1999

Petr Wiesner - výtvarné práce

2.7.1999 - 29.8.1999

Opevněná hranice

září-říjen 1999

Seminář "Sklo bez hranic"

září 1999

Jablko nepadá daleko od stromu...

září-říjen 1999

Lidová architektura - seminář

říjen 1999

Svitavy

Městské muzeum a galerie

Z historie šicí techniky

květen-prosinec 1999

Jiří Škopek - obrazy, M. Škopková - keramika

červen-srpen 1999

Karel Franta - ilustrace, kresby

září-říjen 1999

Přehlídka '98

říjen-listopad 1999

Šlapanice

Muzeum Šlapanice

Období popelnicových polí

a doba halštatská

28.9.1999 - 30.9.1999

Šumperk

Okresní vlastivědné muzeum

Zbraně

červenec-srpen 1999

SALON 99 - umělecká skupina Nyska

Grupa Artystyczna

1.7.1999 - 13.9.1999

Když pivečko pění, v světě nad ně není

říjen-prosinec 1999

Tachov

Okresní muzeum

České a zahraniční hračky

červen-srpen 1999

Dny evropského kulturního dědictví

11.9.1999

Sklárny v Českém lese

září-prosinec 1999

Telč

Muzeum Telč

Dům pečovatelské služby Telč

Staré město v historických dokumen-

tech a vyobrazeních

srpen 1999

Státní zámek Telč

Telč v proměnách staletí

září 1999

Teplice

Regionální muzeum

Region kdysi a dnes

12.8.1999 - 17.10.1999

Jízdárna teplického zámku

Letem českým světem 1898/1998

do 8. 8. 1999

Terezín

Památník Terezín, národní kulturní

památky

Malé pevnost

Jiřina Adamcová Milénium, pocta

k Dürerově Apokalypse

8.4.1999 - do října 1999

Kresby vězňů

19.8.1999 - do listopadu 1999

Nepřežil bych, kdyby nebylo

kamarádství

duben - listopad 1999

ce, svícny, přibory, kalamáře a mnoho dalších drobností. Najdete zde i grafiku, obraz, fotoalbum, či secesní příborník. Figurínu mladé dámy ve

svatebních šatech z pražského salonu Elišky Chválové ocení jistě nejen dámská část návštěvníků muzea.

- dle zaslaných materiálů -

Historie a současnost českého loutkového divadla

Městské muzeum a galerie v Dačicích

8. červen - 31. srpen 1999

Na letošní letní sezónu připravilo Městské muzeum a galerie v Dačicích ve spolupráci s Muzeem loutkářských kultur v Chrudimi pro návštěvníky rozsáhlou výstavu historických i současných loutek. Výstava představuje soubor z cyklu putovních výstav chrudimského muzea pod názvem „České loutkové divadlo“ (historie a současnost). Tyto putovní výstavy v Chrudimi se těší ve všech místech republiky velkému zájmu. Chrudimští muzejníci mají totiž z čeho vybírat. Vždyť samotných loutek mají kolem 6000 a další dese-

titisíce doprovodného materiálu, jako jsou kulisy, dekorace, plakáty.

Na dačické výstavě jsou k vidění především tradiční marionety českých lidových loutkářů, tedy loutky voděné shora na drátkách nebo provázkách, dále maňásky a manekýny, které vodí herci přímo. Nechybí ani zajímavé „javajky“ – loutky voděné na tyčkách zespodu.

Na výstavě je možné zakoupit kromě loutek i pohledy a plakáty s loutkářskou tematikou.

- dle zaslaných materiálů -

Německé malířství 19. století

Oblastní galerie v Liberci

24. červen - 26. září 1999

Liberecká sbírka německého malířství 19. století je ojedinělou kolekcí v rámci českých a moravských sbírek. Její závažnost spočívá nejen v počtu a významu zastoupených umělců, ale hlavně v převážně vysoké kvalitě děl, jimiž jsou autoři reprezentováni. Základ souboru pochází z odkazu libereckého průmyslníka, sběratele a mecenáše umění Heinricha Liebiega. Sběrka, kterou v roce 1904 věnoval liberecké veřejnosti, obsahovala mimo malby německých umělců také kolekci rakouského malířství a francouzské krajinomalby 19. století. Během století se Liebiegův dar podařilo uvážlivými nákupy

podstatně rozšířit o další významná díla.

V současnosti tato sbírka obsahuje práce významných autorů, jakyými jsou Franz von Defregger, Wilhelm Leibl, Walter Leistikow, Franz Lenbach, Gabriel Max, Adolf Menzel, Carl Spitzweg, Heinrich Zügel a zajímavé obrazy řady dalších malířů.

Celou obrazovou kolekci německého malířství publikovala galerie spolu se souborem rakouského malířství 19. století ve sbírkovém katalogu, vydaném v české a německé verzi roku 1997.

- dle zaslaných materiálů -

30 let Chráněné krajinné oblasti Jeseníky

Vlastivědné muzeum Jesenicka

11. květen - 30. září 1999

V letošním roce si připomínáme v regionu, ČR i v Evropě celou řadu významných výročí. Mezi ně bezesporu patří 30. výročí vyhlášení Chráněné krajinné oblasti Jeseníky a Evropský den parků, který vyhlásila 25 let po svém založení FEDERACE EUROPARC. U této příležitosti pořádá Správa CHKOL celou řadu zajímavých akcí, směřující především k poznání a ochraně přírody.

Hlavní a stěžejní akce zaměřená pro širokou veřejnost je výstava k 30. výročí vyhlášení CHKO Jeseníky, která byla ve spolupráci s Vlastivědným muzeem Jesenicka zahájena vernisáží 11. května a potrvá do 30. září tohoto roku.

Výstava dokumentuje vývoj ochrany přírody od jejího počátku až po současnou dobu, včetně jejího výhledu do dalšího období. Všichni návštěvníci mohou pomocí testů, map, grafů, schémat, fotografií i ukázkou biotopů vníknout do problematiky i dokonalé krásy jesenické přírody. Děti, mládež i dospělí si mohou pak získané vědomosti ověřit zajímavým testem.

Základním systémem výstavy však je seznámit veřejnost s obecnou i odbornou problematikou ochrany základních složek přírodního prostředí, půdy, vody a ovzduší i s problematikou ochrany geologických jevů, rostlinného krytu a živoči-

chů, jež nás obklopují. Návštěvníci výstavy mohou poznat, jak bohatý je v tomto smyslu region a jak složitá byla cesta k tomuto bohatství a kolik ještě nevyřešených problémů před ní stojí. Poznává, že je třeba stále se učit, aby toto bohatství nebylo zbytečně ničeno. Seznamuje se s celou řadou chráněných území, dozvídá se o vzácných a chráněných rostlinách i živočišných a nádheře nerostů. A to je velice důležité! Neboť nikoliv pouze zákony, zákazy a příkazy, ale přede-

vším znalostí, nadšení a poctivá práce dokáže nemožné.

Bohatá tradice ochrany přírody a jejího výzkumu v CHKO Jeseníky všechny zavazuje, aby v ní intenzivně pokračovali. Zavazuje k tomu i značné přírodní bohatství celého jeseníckého regionu, v neposlední řadě i předpokládaný rozvoj cestovního ruchu. Je nutno udělat proto co nejvíce pro její zachování.

Mgr. František Lemon

Divadelní soubor Tyl Dačice –

115. let výročí trvání

Městské muzeum a galerie v Dačicích

Soubor dačických ochotníků v letošním roce oslaví již 115 let svého trvání. Toto úctyhodné výročí připomíná návštěvníkům dačického muzea a galerie výstava v I. poschodí, která přináší pohled do historie i současnosti souboru založeného jako

vzdělávací a ochotnický soubor Tyl v roce 1884. Dobové fotografie, plakáty, pozvánky, programy představení a další materiál dokládá úspěšnou cestu dačických divadelníků až do současnosti.

- dle zaslaných materiálů -

Stolování a hodování v renesanci

Mělnická brána, Muzeum města Brna

17. červen – 29. srpen 1999

Výstava, připravená Památkovým ústavem v Olomouci, představuje veřejnosti poprvé výběr z archeologických nálezů a informací, které se týkají kultury stolování. Výstavní materiál představuje osm moravských měst, jejichž výběr je dán jejich dobovým hospodářským a politickým postavením, rozsahem archeologických výzkumů a v neposlední řadě samotnými objektivně danými možnostmi dochování neporušeného terénu v centrech měst, kde po následující staletí většinou probíhala čilá stavební činnost. Doslova zlatým dolem jsou v tomto směru pro archeologii odpadní jámy, které se hloubily v týlu městských parcel a plnily domovním odpadem. To, co dnes vynášíme do popelnic, se odhazovalo do jámy, jejíž obsah byl po naplnění jednoduše vyvezen někam za město nebo se jámka zasypala a dokud bylo dost volného prostoru, vznikla v její blízkosti další. Jejich výzkumem pak získáváme nejen předměty denní potřeby, ale i organické zbytky jako jsou např. zvířecí kosti, ovocné pecky či semínka různých rostlin. Doplnujeme tak průběžně svojí představu o dosud méně známých všedních oblastech lidského života, které se nepromítanou v jiných pramenech, jako např. v archivních či uměnovědných.

Výstava seznamuje právě s takto získanými předměty, které byly výstavou společensky lépe postavených renesančních domácností. Hostiny byly jednou z oblíbených kra-

tochvílí v tomto prostředí a složení jídelníčku rozhodně nebylo omezováno racionální výživou. Zkrátka jedlo se i pilo hodně a dobře. V masité stravě převažovalo hovězí nad skopovým a obé pak nad vepřovým. Vzrůstala obliba drůbeže, především hus a zdomácněla konzumace „indiánských slepic a kohoutů“ – krocánů. Oblíbenou pochoutkou bylo též drobné zpěvné ptactvo, zvěřina a samozřejmě ryby. Jakým způsobem se připravovaly třeba „paznehty medvědí, veveřice či kyselice z kapřích šupin“ se mohou zvědaví milovníci dobrých jídel dočíst v dobových receptech, kterými je výstava doplněna. Po objevení Ameriky se jídelníček obohatil nejen ve stravě masité, ale i o dýně, artyčoky, různé druhy koření a chmel. Běžně se konzumovalo také ovoce – jablka, hrušky, slívy, švestky, broskve, třešně, višně i lesní plodiny se často zužitkovávaly i k vaření chutných kaší.

Jedlo se nejčastěji z nádobí keramického, jehož odolnost proti vlhkosti a pachům z potravin se zvyšovala použitím vnitřní železité polevy. Zdobných efektů se dosahovalo rytím, malbou (hlinkami na tmavém a bílém podkladu), plastickými otisky i kombinacemi různobarevných glazur. S vysokou kulturou renesančního stolování se objevují nové tvary keramických nádob, určených pro tabuli: talíře a mísy, drobné nádobky na ocet, ohřívadla pokrmů, speciální nádoby na mytí rukou u stolu nebo tva-

Předšálí kina Muzea ghetta
Susan Cooper - Ztracené synagogy
srpen - říjen 1999
Židovský hřbitov v Terezíně
Tryzna Kever avot
5.9.1999 - od 11.00 hod.

Třebechovice pod Orebem

Třebechovické muzeum betlémů

Dřevěné hračky Ludka Fialy

24.7.1999 - 28.10.1999

Třebíč

Střední odborné učiliště zemědělské - muzeum zemědělských strojů

České Budějovice

Výstava Země živitelka

konec srpna 1999

Západomoravské muzeum v Třebíči

Sкульптура

červenec-srpen 1999

Le JEUNE

září-říjen 1999

Indonésie

1.7.1999 - 29.8.1999

Umělecká knižní vazba

2.9.1999 - 28.10.1999

IV. ročník třebíčského kouření

30.10.1999

Třešť

Muzeum Třešť

Výstava třešťských výtvarníků

červen-srpen 1999

Turnov

Okresní muzeum Českého ráje

Trosky

duben-říjen 1999

Symposium '99

červenec-srpen 1999

Co skrývají depozitáře

září-říjen 1999

20 let fotoklubu Safír

říjen-listopad 1999

Dolánky, Dlaskův statek

Staročeské posvícení

25.9.1999

Týn nad Bečvou

Hrad Helfštýn

Historické chladné zbraně

1.4.1999 - 31.10.1999

Kovářské fórum

21.8.1999 - 27.8.1999

Hefaiston - 18. roč. mezinárodního

setkání uměleckých kovářů

28.8.1999 - 29.8.1999

Helfštýnský hodokvas

18.9.1999

Týn nad Vltavou

Městské muzeum

Výstava erbů

září-říjen 1999

Uherské Hradiště

Slovácké muzeum

Kabelky

27.5.1999 - 22.8.1999

Povodeň 1997 ve fotografiích

Ladislava Chvalkovského

15.7.1999 - 3.10.1999

Atlantida na dosah

9.9.1999 - 7.11.1999

Galerie Slovákého muzea

Radim Hanke - výběr z tvorby

10.6.1999 - 12.9.1999

Zdena Höhmová - obrazy

10.6.1999 - 12.9.1999

Výtvarné umění a film

24.7.1999 - 12.9.1999

Pavel Opočenský - sochy

24.7.1999 - 12.9.1999

Celostátní výstava bonsaí

18.9.1999 - 19.9.1999

Návraty II

14.10.1999 - 2.1.2000

Uherský Brod

Muzeum Jana Amose Komenského

Jubilejní výstava 100 let muzea

J. A. K. v Uh. Brodě

4.9.1998 - 4.9.1999

Otmar Oliva - sochy

15.1.1999 - 4.9.1999

Úsov

Lovecko-lesnické muzeum

10 let po rekonstrukci zámku Úsov

srpen-září 1999

Ústí nad Labem

Muzeum města Ústí n. Labem

Ústecké starožitnosti - u příležitosti oslav 750. výročí první písemné zmínky o královském městě

červenec - říjen 1999

100 let městské hromadné dopravy v

Ústí nad Labem

červenec - říjen 1999

Valašské Meziříčí

Okresní vlastivědné muzeum Vsetín - pobočka Valašské Meziříčí

Modely lodí

13.6.1999 - 22.8.1999

Lovecké motivy

5.9.1999 - 5.12.1999

Velké Losiny

Ruční papírna - Muzeum papíru

Ars Papirium '99

srpen-listopad 1999

Čerpání ručního papíru

1.7.1999 - 31.8.1999

Velké Meziříčí

Muzeum silnic a dálnic ČR

90. let od císařských manévru

září 1999

Veselí nad Moravou

Městské muzeum

Veselí nad Moravou

Martin Zeman - sběratel

19.7.1999 - 31.10.1999

Vlašim

Muzeum okresu Benešov

Lumír Čmerda a Irena Štěpánová -

obrazy

říjen 1999

Lenka Novotná - obrazy

září 1999

Doteky módy 19. a 20. století

10.6.1999 - 29.8.1999

Vrchlabí

Krkonošské muzeum

Ambit kláštera augustiniánů

Mapy, plány, veduty

25.5.1999 - 31.8.1999

ry, určené na květinovou výzdobu. Podoba většiny z nich vycházela z tvarů kovových nádob. Mezi speciální hrnčířské výrobky patřily kamnové kachle. K servírování a pití vína a piva sloužily skleněné číše, poháry, holby, lahve, džbánky a konvičky různých tvarů a výzdoby. Podle písemných zpráv se na Moravu sklo dováželo z Benátek, tyrolských a německých hutí a ze Slezska, a domácí půdě se sklářství rozvíjelo v souvislosti s rozmachem hospodářského podnikání na šlechtických velkostatkách. Povrch domácího skla s četnými bublinkami a většinou nazelenalého zbarvení se často zušlechťoval malbou emailovou barvami. Oblíbené byly výjevy s biblickými, svatebními a žánrovými motivy nebo tzv. erbovní číše. Na stolech nesměly chybět skleněné mucholapky, které měly hosty zbavit obtížného hmyzu. Jedním z přínosů renesance ke kultuře stolování je používání příborů. Dříve byli stolující vybaveni pouze lžícemi, případně noži a vlastními prsty, které si utírali do ubrusů na stolech.

Zvláštní kapitolu v dějinách moravské renesance představují novokřtenci. Na jižní Moravě žili v letech 1526 – 1622 po příchodu z alpských zemí a jižního Německa, odkud se museli vystěhovat z náboženských důvodů. Bydleli ve společných sídlech, kde se věnovali řemeslné výrobě a zemědělství. Vynikli zvláště v soukenictví, nožířství, hodinářství, lékárenství i lazebnictví a keramické výrobě. Od 90. let 16. století začali produkovat fajánse, které po stránce technologické i výtvarné patřily k vrcholům keramické tvorby v soudobé Evropě. V protikladu ke zboží, určenému na prodej, vystupuje výroba prostého užitkového nádobí, používaného v kuchyních a jídelnách novokřtěnských domů.

Výstava zdaleka nevyčerpává všechny možnosti, dané jak samotným tématem, tak archeologickými, archivními a historickými fondy, ale snaží se naznačit cestu, kterou se může interdisciplinární vyhodnocení raně novověkých materiálů ubírat.

- dle zaslaných materiálů -

650 let Benátek nad Jizerou

Muzeum v Benátkách nad Jizerou

16. červen – 31. říjen 1999

V muzeu na zámku v Benátkách nad Jizerou byla ve středu 16. června zahájena rozsáhlá výstava, která připomíná kulaté výročí pořízení první datované listiny v dějinách města. Návštěvníkům zde jsou prezentovány nejvýznamnější písemné a obrazové dokumenty ze sbírek řady archivů a muzeí, ale také sbírkové předměty, knihy a další materiály, přibližující bohatou, a to dávnou i novější, historii města, rozkládajícího se na obou březích Jizery. Ve dnech 16. až 26. června zde navíc byly vystaveny originály nejstarších a nejceněnějších listin (včetně listiny Jana z Dražic z roku 1349, kterou založil v Nových Benátkách klášter cyriaků a od níž se uvedené oslavy odvíjejí), které jsou nyní nahrazeny kopie-

Výstava potrvá až do konce října, zájemci tedy budou mít dostatek času na její prohlídku. Poznatky které na výstavě načerpají, si navíc mohou rozšířit díky dvěma publikacím, které je možno si na výstavě zakoupit a jejichž vydavatelem je město Benátky nad Jizerou ve spolupráci s Okresním muzeem Mladá Boleslav. Publikace „Benátky od pravěku po dnešek“ zevrubně popisuje dějiny města od nejstarších stop osídlení a po žhavou současnost. Obrazová publikace „Benátky nad Jizerou. historie v obrazech“ je souborem reprodukcí významných listin, ikonografických materiálů, pohlednic a fotografií které přibližují významné úseky dějiny města a zároveň ukazují jeho dřívější, dnes již zaniklou, podobu.

PhDr. Luděk Beneš

Od gotiky k renesanci - Výtvarná kultura Moravy a Slezska 1400 - 1550

Mimořádně významný projekt, zaměřený na umění a hmotnou kulturu v pozdní gotice a rané renesanci zaplní od poloviny října 1999 do února 2000 výstavní sítě tří našich předních institucí - Moravské galerie v Brně, Muzea umění v Olomouci a Slezského zemského muzea v Opavě.

Záštitu nad výstavou převzal prezident republiky Václav Havel a projekt podpořilo grantem Ministerstvo kultury ČR. Na přípravě výstavy

se po čtyři roky podílel pracovní tým sestavený z našich předních odborníků - specialistů na historii, archeologii, architekturu, sochařství, malbu (nástěnnou, deskovou, knižní), umlecké řemeslo (zlatnictví, textil, nábytek, knižní vazby, numismatiku, sfragistiku, militária), atd. Nejvýznamnější exponáty z uvedeného období budou prezentovány v rámci součas instalovaných výstav v Brně, Olomouci a Opavě, vzhledem k jejich

ritoriální a historické příslušnosti. Některé z nich budou po nezbytném restaurování veřejnosti představeny vůbec poprvé. Souborné katalogy k této příležitosti obsahují nejen odborné texty k vystaveným exponátům, ale také k mnohým dalším a zahrnují rovněž poměrně velmi komplexní zpracování výtvarné kultury pozdní gotiky a rané renesance na Moravě a ve Slezsku.

První větší výstavu gotického umění na Moravě organizoval Albert Kutal v třicátých letech v Moravském zemském muzeu v Brně („Výstava gotického umění na Moravě a ve Slezsku“, 27.10.1935 - 15.1.1936).

Další výstavu inicioval koncem šedesátých a počátkem sedmdesátých let, vzhledem k politické situaci minulého režimu se jí však nepodařilo uskutečnit a ideový odkaz Alberta Kutala se tak naplňuje až v této době.

Výstava Od gotiky k renesanci - Výtvarná kultura Moravy a Slezska 1400 - 1550 navazuje na podobný projekt Gotika v západních Čechách (Plzeň - Praha, 1995-1996). Zároveň však také poprvé nabízí ucelenější přehled, jelikož akademické Dějiny českého výtvarného umění - od počátku do konce středověku I. (Praha 1984) postihují především problematiku českého prostředí a tvorba na Moravě a ve Slezsku je zde zastoupena v menším měřítku. Z podobných výstav v zahraničí lze připomenout „Die Kunst der Donauschule 1490 - 1540“, St. Florian - Linz 1965, „Gotik in Österreich“ - Krems an den Donau 1967. Muzeum v Trentu v severní Itálii v současné době připravuje rozsáhlou výstavu gotického umění v Alpách.

Mgr. Zdena Jeřábková
Muzeum Vyškovska ve Vyškově

200 let kameniny ve Vranově nad Dyjí

Státní zámek Vranov nad Dyjí

29. červen - 10. říjen 1999

Kamenina, druh zjemnělé bělavé keramiky, která ve stupnici technologie své výroby stojí nejbližší jejímu vrcholu - porcelánu, se stala projevem hmotné kultury počátku průmyslové revoluce. Při její výrobě se již uplatňovala moderní racionalizace, částečně i mechanizace, ale vysoké nároky na estetickou hodnotu, které jsou vlastní všem rukodělným výrobkům předchozích období, zůstaly ještě plně zachovány. Od poloviny 18. století začala být vyráběna v Anglii, následně potom ve Francii a na přelomu 18. a v první polovině 19. století se kamenina rozšířila po celé Evropě. Před dvěma stoletími započala její výroba také na jihu Moravy, ve Vranově nad Dyjí.

Továrna na kameninu a porcelán ve Vranově nad Dyjí patřila k významným manufakturám Moravy a její produkce se zařadila svými ušlechtilými výrobky mezi nejvýznamnější evropské keramické závody devatenáctého století.

Charakteristickou výrobou se stala produkce wedgwoodů, napodobující světově proslulou anglickou kameninu. K výraznému úspěchu továrny ve třicátých letech přispělo doplnění klíčových zaměstnanců o italské a francouzské malíře a modeléry. V této době se zde vyráběl široký sortiment zboží, zahrnující nejen jídelní, toaletní, psací a kuřácké soupravy, ale i vázy, žardiniéry, kávostroje a ohříváče. Vedle běžné produkce tvořila menší část též luxusní kamenina, určená pro šlechtické interiéry. Výroba výrobků byla ovlivněna vkusem dobového romantismu.

Výstava si klade za cíl prezentovat široký profil produkce továrny. Exponáty, vynikající svoji jedinečností, jsou představeny tak, aby divák mohl v detailu sledovat technologické zpracování i dekor. Součástí výstavy budou i ukázky technologických postupů včetně výrobních nástrojů a pomůcek.

Výstava je situována do nově zrekonstruovaného objektu zámecké kočárovny, která je nedílnou součástí zámeckého komplexu ve Vranově nad Dyjí. Také v jeho interiérech je možno se setkat s celou řadou unikátních výrobků vranovské manufaktury na kameninu. Doplňují klasickou zámeckou instalaci představující veřejnosti způsob bydlení šlechty ve druhé polovině 18. a na počátku 19. století. Velkoplošný vzhled vranovského zámku umístěného na strmé skále završuje architektonickým řešením ojedinělá stavba Sálu předků a zámecké kaple. Autorem těchto vynikajících barokních staveb byl Johann Bernhard Fischer z Erlachu.

Pořadatelé výstavy vydávají obsáhlou publikaci o historii vranovské továrny s bohatým obrazovým doprovodem dokumentujícím celou šíři vranovské produkce kameniny. Na závěr výstavy se na vranovském zámku uskuteční za účasti předních i zahraničních odborníků seminář na téma Vranovská kamenina a její význam v kontextu středoevropské keramické produkce 19. století.

Výstavu uspořádali Jihomoravské muzeum ve Znojmě, Památkový ústav v Brně a Moravská galerie v Brně. - dle zaslaných materiálů -

Vsetín

Okresní vlastivědné muzeum

Jan Kobzář - Valašský umělec
20.6.1999 - 12.9.1999

Ryby a rybáři - 50 let rybářství
na Vsetínsku
26.9.1999 - 31.10.1999

Zámecká galerie

Igor Kitzberger - Kovová plastika
25.7.1999 - 29.8.1999

Joannis Tsolakidis - Dřevořezba
12.9.1999 - 14.11.1999

Vysoká u Příbrami

Památník Antonína Dvořáka

Hudební léto 1999

červen-září 1999

Vysoké Mýto

Okresní muzeum

Václav Ignác Stratílek - Sto let výroby
hasičské techniky
20.6.1999 - 15.9.1999

Chleba a bačkůrky - výtvarná skupina
z Brna

srpen - září 1999

Běž koničku - Rudolf Popler a jezdecký
sport v regionu

30.9.1999 - 31.10.1999

Aleš Lamr

září-říjen 1999

Litomyšlská brána

Hrady, zámky a památná místa v Čechách a na Moravě - grafická a kreslená veduta 18. a 19. století
3.7.1999 - 15.8.1999

Vysoké nad Jizerou

Vlastivědné museum

Výstava z depozitáře muzea
březen-listopad 1999

Obrazy a plastiky ze sbírek muzea

září-říjen 1999

Výstava neprofesionálního výtvarníka

Karla Haase

červenec-srpen 1999

Vyškov

Muzeum Vyškovska

Stolečku, prostří se
září-listopad 1999

Dýmky

září-říjen 1999

Moravské vltavíny

1.7.1999 - 29.8.1999

Muzejní pavilon Vyškov-Dědice

Děla v průběhu staletí

16.5.1999 - 17.10.1999

Zábřeh

Vlastivědné muzeum

Miloslava Prokůpková

září-říjen 1999

František Tichý - grafika a obrazy

7.7.1999 - 13.9.1999

Zbiroh

Městské vlastivědné muzeum

Výstava lepených modelů letadel a lodí
září-říjen 1999

Keramika Aleše a Valiny Strakových
srpen - září 1999

Výstava grafik a obrazů Josefa Kozlíka
červenec - srpen 1999

Výstava zbraní z depozitáře
zbirožského muzea
červenec - srpen 1999
Západočeské hrady v grafickém díle
F. A. Hebera
14.7.1999 - 9.9.1999

Zdechovice u Přelouče

Muzeum českého venkova

Od voła k traktoru
(předvádění techniky)
12.6.1999

Zlín

Muzeum jihovýchodní Moravy

ve Zlíně

Konopje na gatě a len na košule
12.6.1999 - 29.8.1999

Obnovená krása - ukázky konzervá-
torských a restaurátorských prací
17.6.1999 - 29.8.1999

Šperky (výstava převzatá z Muzea
Těšína v Českém Těšíně)
9.9.1999 - 31.10.1999

Hrad Malenovice

Od "Smrti na hrušce" k "Psímu srdci"
takže 30 let Malé scény - 11. přehlíd-
ka inscenací
6.6.1999 - 30.9.1999

Státní galerie ve Zlíně

II. roční Nového zlínského salónu
4.5.1999 - 12.9.1999

Znojmo

Jihomoravské muzeum ve Znojmě

Historické mapy
červen-srpen 1999

Nezbytné drobnosti
1.5.1999 - 31.8.1999

Příroda národního parku Podyjí
ve fotografii
srpen-listopad 1999

Kopečky u Únanova
9.9.1999 - 31.10.1999

Dům umění, nám. T.G.M. 11
Hommage á Casanova -
skupina "Strip up"
10.6.1999 - 26.8.1999

Procházka stoletím kavalírů -
Casanova
10.6.1999 - 26.8.1999

Jan Exnar - Skleněná plastika
září-říjen 1999

Státní zámek Vranov nad Dyjí
200 let kameniny
ve Vranově nad Dyjí
29.6.1999 - 10.10.1999

Žamberk

Městské muzeum

Kde se pivo pije, tam se dobře žije
září-listopad 1999

Erwin Kukuczka - koláže
13.7.1999 - 8.8.1999

Plavání v listí - obrazy a keramika
Marie Šmokové
14.8.1999 - 8.9.1999

Žatec

Regionální muzeum K. A. Polánka

Jak náprstek o práci přišel
13.6.1999 - 31.10.1999

Vzkříšení 1999

6. srpna - 10. září 1999

Muzeum Jana Amose Komenského v Uherském Brodě

Metropolitan Museum of Art New York, Robert Fulghum, ateliér japonského sochaře Tochio Adateho v New Yorku, Cyril Bouda, spolek Hollar, spolek Mánes, čeští grafikové "František Kupka" - to všechno jsou názvy slavných institucí, měst, osobností, umělců a spolků, které mají významnou souvislost se 7 umělci, jejichž práce bude od 6. srpna do 10. září 1999 hostit Sloupový sál Muzea J. A. Komenského v Uherském Brodě.

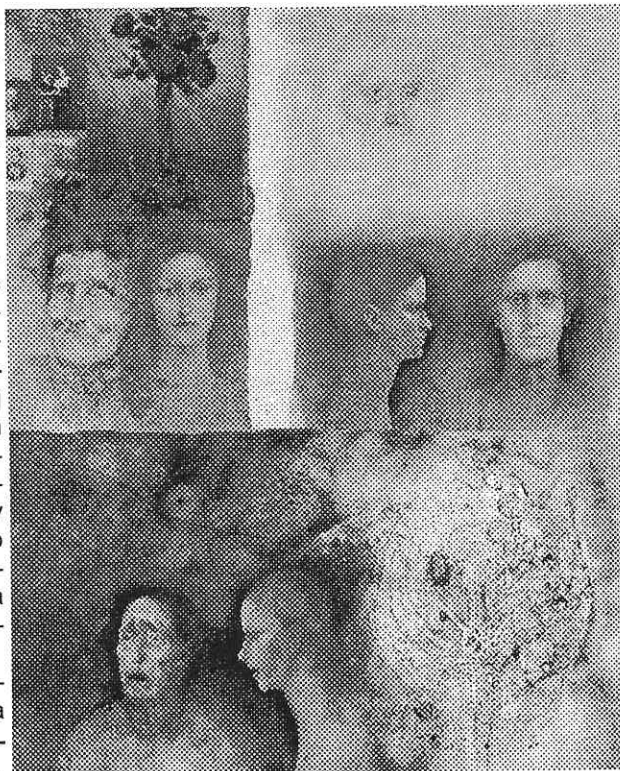
Jde o malíře a grafika **Jiřího Anderleho** (Praha), který má své práce zastoupené ve sbírkách nejen v Metropolitan Museum of Art New York, ale také například v Galerii Uffizi ve Florencii nebo v Centre Georges Pompidou v Paříži. Kromě zastoupení ve významných světových galeriích získal také řadu významných mezinárodních cen a ocenění. Dále jde o malíře **Zdeňka Hajného** (Praha), který v roce 1994 spolu s americkým spisovatelem a pastorem Robertem Fulghumem otevřel duchovně orientovanou galerii Cesty ke světlu, v jejichž prostorách poprvé představil unikátní projekt celostně působící syntézy obrazů, světelných objektů z krystalů, hudby a vůní s terapeutickými účinky. Dalším výtvarníkem je sochař **Miroslav Hudeček** (Říčany u Prahy), který během ročního stipendijního pobytu v New Yorku (1966-67) pracoval v ateliéru japonského sochaře Tochio Adateho. Zajímavostí je, že jeho rodinné pouto s Uherským Brodem je doplněno i poutem uměleckým: jeho profesorem na Akademii výtvarných umění v Praze byl autor sochy J. A. Komenského před muzeem - totiž Vincenc Makovský. Jeho manželka, sochařka-keramička **Olga Hudečková** rozvíjela svůj talent pod vedením českého malíře a grafika Cyrila Boudy. V roce 1991 si její exponáty v keramice odváželi do své vlasti - finský prezident Maunu Koivisto a švédský král Carl Gustav XVI.

Pátým výtvarníkem výstavy je malíř a grafik **Vladimír Komárek** (Slaná u Semil). Ke svému členství

ve spolku Hollar říká: "Když staří členové viděli mé suché jehly, prohlásili, že takové prase, co tiskne grafiku na kladívkové čtvrtky, nemůže být členem spolku Hollar. Malíř Ota Janeček na to prohlásil, že právě jedno takový čuně by tam mělo být a byl jsem přijat". Vystavoval ve všech státech Evropy.

František Ronovský (Praha), člen spolku Mánes, je dalším malířem výstavy, pro nějž platí slova, že "malíř maluje od začátku až do konce jediný obraz". Jeho díla se vyznačují jistotou kresby se smyslem pro krásu barevné skladby. Sedmým výtvarníkem výstavy je **Cyrl Urban** (Břeclav), člen českých grafiků "František Kupka". V minulém roce mu byla udělena cena Masarykovy akademie umění za uměleckou tvůrčí činnost. Někdy se nám zdá, že ve svých obrazech "čaruje se zvukem a tvarem", takže máme pocit, že před sebou máme "zpívané obrazy".

Muzeum J. A. Komenského je druhým místem, reprízou této výstavy, jež byla slavnostně otevřena v románských sálech starého paláce kláštera premonstrátů v Praze na Strahově již 1. července 1999 (na vernisáži účinkovali např. Josef Suk, Petr Haničinec, Petr Štěpánek, Marta Kubišová). Dění výstavy (účinkují mj. Radoslav Brzobohatý, Miluška Voborníková, Petr Spálený) proběhne 28. července tamtéž. Výstava bude

Jiří Anderle: obraz z cyklu *Appassionata Humana*

pak deinstalována a v následujících dnech převezena do Uherského Brodu. Počátkem srpna bude instalována a její vernisáž proběhne v barokním sloupovém sále muzea v pátek 6. srpna v 17.00 hodin.

Výstavu zde uvede PhDr. Pavel Popelka, CSc. ředitel Muzea J. A. Komenského. K výstavě promluví autorka celého projektu "Vzkříšení 1999" Olga Hudečková. Na vernisáži vystoupí Komorní sbor Dvořák s dirigentem Antonínem Veselkou a basovým sólistou Ing. Jiřím Veselým. Na programu vystoupení zazní anonymy italský, staroslověnský a argentinský, dále díla skladatelů Franze Schuberta, Antonia Lottiho, Erlinga Kullberga

a Jacoba Arcadelta.

Součástí výstavy je doprovodný katalog celého projektu s barevnými reprodukcemi výtvarných děl a s texty k jednotlivým umělcům.

Výstava "Vzkříšení 1999" je po letošní výstavě "Otmar Oliva - sochy" (leden - březen) a výstavách "Miloš Sláma - obrazy, kresby, grafika" (1997), "Milivoj Husák - obrazy, Pavel Hřebíček - sochy" (1995) a výstavě "Řezbář a sochař Štěpán Zálešák" (1994) další výstavou od znovuotevření muzea v r. 1992 přibližující duchovní tvorbu významných výtvarných umělců v naší vlasti.

- Asc -

Galerie a muzea na ulici

výstava Nová muzea ve Francii 1990-2000

20. srpna – 3. října 1999

třída Dukelských hrdinů, Praha 7

Veletřní palác v Praze letos v létě využívá poprvé od své existence pěších prostor před budovou k prezentaci výstavního projektu a ke komunikaci s veřejností.

Přímě před budovou paláce, na ulici Dukelských hrdinů, se od 20. srpna do 3. října 1999 chodci i návštěvníci moderní sbírky setkají s výstavou **Nová muzea ve Francii 1990 - 2000**, kterou pořádá Sbirka moderního a současného umění Národní galerie v Praze. Výstava vznikla ve spolupráci s Francouzským kulturním institutem v Praze a probíhá pod záštitou Obce architektů. Tato putovní přehlídka k nám přicestuje z Budapešti na poslední zastávku po Evropě, než zamíří přes oceán do Jižní Ameriky.

Čím se výstava zabývá? Představí architekturu a koncepci francouzských muzeí, které vznikly nebo byly dostaveny během posledního desetiletí.

Jednotlivé muzejní projekty jsou k vidění v novém městském mobiliáři

firmy JCDcaux, který doposud není, až na Madrid, ještě využíván v žádné z evropských metropolí. Elegantní mobiliáři z ateliéru designéra Martina Szekelyho a prezentace vitrín na ulici dává výstavě muzeí navíc novou letní dimenzi. Návštěvníci můžou využít volného pohybu po prostranství před Veletřním palácem a prohlédnout si výstavu i v nočních hodinách.

Před ukončením výstavy proběhne v pátek 1. října 1999 od 10 hodin v auditoriu Veletřního paláce kolokvium na téma: **Stane se muzeum nového tisíciletí polyfunkčním kulturním centrem uvnitř města?** Setkání odborníků a zájemců o problematiku dnešních muzeí se zúčastní také dva přizvaní francouzští hosté. Debata s veřejností, na niž jste srdečně zváni, si klade za cíl ozřejmit roli a poslání muzea v současné společnosti.

Andrea Nečasová

1000 let Ostrovského kláštera u Davle

Regionální muzeum Jílové u Prahy

19. červen – 10. říjen 1999

Před tisíci lety založil kníže Boleslav II. na Ostrově u Davle klášter sv. Jana Křtitele, kam pozval benediktiny z bavorského Dolního Altai-chu. Byl to třetí klášter na území Čech a ve své době, od 10. do 15. století, byl střediskem kultury a vzdělanosti. Jeho význam je pro tehdejší vývoj našeho státu natolik důležitý, že se muzeum na oslavy milénia připravovalo s velkým předstihem a veřejnost s ním seznamuje prostřednictvím publikace „Ostrov, tisíciletá historie zmařeného kláštera“, kterou napsal na základě dlouhodobého bádá-

ní v archivech, muzeích a dalších institucích Dr. Zdeněk Boháč, a výstavou „1000 let Ostrovského kláštera u Davle“. Výstava byla pro veřejnost zpřístupněna 19. června vernisáží, na kterou navázal koncert Štěpána Raka a Alfréda Strejčka „Ze starých letopisů“. Současně byla dána do prodeje i výše uvedená publikace, kterou si zájemci mohli nechat v muzeu podepsat autorem.

Publikace vypovídá velice podrobně o historii kláštera a je doplněna kopiemi dokumentů, obrázky a mapami. Z těchto historických pod-

Stejné obrazy, stejná slova / Gleiche bilder, gleiche worte

Okresní muzeum
v Českém Krumlově

3. červenec – 31. srpen 1999

V roce 1997 připravil Spolek Adalberta Stiftera v Mnichově výstavu s výše uvedeným názvem a s podtitulem „Němci, Rakušané a Češi v karikatuře 1848 – 1948“.

Na přípravě výstavy spolupracovali Němci, Rakušané a Češi. Rovněž rozsáhlý katalog obsahuje texty německých, rakouských a českých autorů. Premiéra výstavy se konala na sklonku roku 1997 v Mnichově. Po několika reprízách (mj. v Praze a Frankfurtu nad Mohanem) se uskutečnil v Českém Krumlově a v Brně.

Výstava ukazuje stoletý vývoj karikatury a snaží se najít, které hlavní motivy a atributy přiřazování a distance hrály v německo-rakousko-českých vztazích zvláštní roli. V popředí snah autorů výstavy Petera Bechera a Jozu Džamba nestálo osvětlení příslušného speciálního historického pozadí, nýbrž zdůraznění typických znaků karikatury jako samostatného žánru.

Mgr. Petr Jelínek

Plana, Plan, Ober Plan, Horní Planá – 650 let městských práv

Památník – Rodný domek A. Stiftera v Horní Plané, pobočka OM Český Krumlov

10. červenec – říjen 1999

Dne 11. července Léta Páně 1349, ve třetím roce svého panování, vydal v Bonnu římský a český král Karel listinu, ve které dává opatovi a konventu kláštera Svatá Koruna „*právo a moc v obci kláštera, která se jmenuje Plan, zřídit tržiště a na tomto trhu připustit všechny prodejné věci podle váhy, počtu a míry v sobotu každý týden, poněvadž určujeme, že výše uvedené městečko Plan požívá všechny práva, cla, občanské právo, práva milosti a privilegia svobody a výhody, o která se právě ostatní města království českého...*“.

Listina byla opatřena majestátní pečeti panovníka, který se později zapsal do našich a evropských dějin jako římský král Karel IV.

Pro malou obec, ležící na našem okraji pohraničních hvozdů a hor, avšak ve výhodné poloze nedaleko rakouských a bavorských sídlišť a obchodních cest, znamenala tato listina začátek dalšího rozvoje.

Původní osada, poprvé písemně
(Pokračování na stránce 34)

(Pokračování ze stránky 33)

připomínaná v roce 1332, se zřejmě rozkládala kolem kostela a měla zhruba dvě desítky domů.

Zřízení tržiště, dnešního náměstí, vedlo k rozšiřování zástavby tak, až vznikl obdélníkový uzavřený tvar městečka, z něhož podél užívaných cest vybíhala další zástavba, např. čtvrt Ansbach podél cesty na Černou v Pošumaví. Rychle se zvýšil počet domů i obyvatel.

Horní Planá se stala čilým obchodním centrem. Městečko mělo časem kromě týdenních trhů i výroční trhy. Velký význam hrál obchod s bavorskou solí na tzv. Klafferské cestě z Pasova do Horní Plané, bohužel provozovaný na základě falšovaného dodatku k listině Karla IV.

Horní Planá se povýšením na městečko stala i správním střediskem. Dostala soudní pravomoc a stala se sídlem rychtářství.

Za 650 let od vydání vzpomínané listiny se v Horní Plané událo mnohé, co stojí za připomenutí. Proto vznikla dokumentační výstava, která v chronologické zkratce přináší výběr toho nejdůležitějšího v dosavadní historii obce, ovšem pouze do začátku 20. století. Posledních sto let bude totiž vyžadovat samostatné zpracování, neboť událostí i dochovaných dokumentů je velmi mnoho.

Výběr dokumentů pro výstavu laskavě umožnily oba českokrumlovské archivy – státní oblastní i státní okresní. Další dokumentace je ze sbírek muzea a z Horní Plané.

Mgr. Petr Jelínek

**Okresní Vlastivědné muzeum Vsetín, Horní nám. 2,
755 01 Vsetín -
e-mail: muzeum@vs.inext.cz,
nabízí:**

**Téma židle, 1. vydání, 1996, rozsah
brož., 79 stran, fotografie.**

Cena: 85,- Kč

Sborník materiálů ze symposia, pořádaného u příležitosti 200. výročí narození Michaela Thoneta, pořádaného ve dnech 17. – 18. října 1996 v OVM Vsetín.

**Téma židle, 1. vydání, 1996, rozsah
brož., 77 stran, fotografie.**

Cena: 60,- Kč

Katalog sbírky ohýbaného nábytku OVM Vsetín

**ZPRAVODAJ OVM Vsetín – přírodovědné číslo, 1. vydání, 1997. Rozsah:
brož., 80 stran, fotografie, kresby,
tabulky**

Cena: 25,- Kč

kladů vychází výstava, která čerpá i z archeologických průzkumů, kterých bylo v uplynulých sto letech na Ostrově provedeno několik. Na archeologické části výstavy spolupracoval s muzeem člověk nejpovolnější, Dr. Miroslav Richter, který vedl zatím poslední archeologický průzkum Ostrova v letech 1975 – 1984.

Texty, mapy, fotografie a další dokumenty na výstavě doplňují trojrozměrné exponáty, převážně z archeologických nálezů. Velmi zajímavým exponátem je ozvučnice, která ještě s dalšími třemi ozvučnicemi upravovala zvuk v klášterním kostele. Její umístění ve zdivu i funkce je náznorně na výstavě předvedena a popsána. Zájem návštěvníků vzbudí zcela určitě i model kláštera, který ukazuje, jak asi klášter vypadal v době svého největšího rozkvětu.

Obsahová bohatost výstavy mohla být realizována také proto, že exponáty, kopie dokumentů a další materiály muzeu ochotně poskytly tyto instituce: Archeologický ústav

ČSAV, Národní muzeum v Praze, Národní knihovna ČR, Státní ústřední archiv Praha, Státní oblastní archiv Praha, Státní okresní archiv Praha – západ a Státní oblastní archiv Třeboň. Všem, kteří materiál poskytli, muzeum děkuje.

Současně připomínáme, že Národní muzeum, ve kterém je uložena převážná část archeologických výkopávek ze všech průzkumů Ostrova, představuje ve své stálé expozici v Lapidáriu NM, Výstaviště 422, Praha 7, soubor fragmentů středověké architektury, plastik, dlaždic a 9 gotických náhrobků ostrovských opatů a příznivců. Fotografie náhrobků lze shlédnout i na výstavě v Jílovém u Prahy, která končí 10. 10. 1999.

Oslavy milénia pokračovaly celý následující týden přímo na Ostrově. Jsou prvním pořadem akce Praha 2 000 – evropské město kultury a konají se pod záštitou Kanceláře prezidenta republiky.

Bohuslava Dostálová

Muzejním knihovnám

Ad Jen dál v muzeologické bibliografii

Když jsem v loňském roce psal svou reakci na poslední tři vydané svazky bibliografie muzeologické literatury doufal jsem, že se tím zahájí odborná diskuse, která pomůže zpracovatelům tohoto úkolu v jejich práci. Rozhodně jsem nechtěl drze a zlovlně poškozovat Národní muzeum, ani jsem neměl v úmyslu zesměšňovat nebo znevažovat poctivou práci kolegyň a kolegů z Národního muzea. Pokud snad můj text v někom takový pocit vyvolal, tak se mu za tento nezamýšlený dojem omlouvám.

Ve věstníku muzejní asociace č. 2-3 reagoval na můj příspěvek pan generální ředitel Národního muzea Doc. RNDr. Milan Stloukal DrSc. I když mi přisuzuje ostrou mysl, pronikavý hled a dovedný rozum, tak musím konstatovat, že si takovéto hodnocení nejspíše nezasloužím, neboť já jeho textu ne zcela rozumím. Například mi není jasné, proč by regionální muzea měla být odpovědná za absenci příslušných bibliografických citací. Kdo věci alespoň trochu rozumí, tak na první pohled zjistí, že nikde u muzeologických bibliografií za léta 1992 až 1994 není zmíněno, že se jedná pouze o výběrové bibliografie z fondu Knihovny Národního muzea. Ostatně v době, kdy stačí pár kliknutí u počítače a můžete vstoupit například do databází Národní knihovny a plně je využívat pro svou práci, mi připadá omezovat se pouze na fond jediné instituce za nepřilíš vhodné.

Na tomto místě mi také není jasné, zda se zde uváděný názor pana generálního ředitele Doc. RNDr. Milana Stloukala DrSc. vztahuje též na samotné Národní muzeum. Pak by totiž absence řady periodik a publikací vydávaných Národním muzeem byla jednoduše důsledkem toho, že nejsou ve fondu Knihovny Národního muzea. I když je to podivné, tak jiné vysvětlení dosud nikdo nenabídl.

Pokud jde o příklad ústeckého muzea, uvedl jsem, že bibliografie Muzea města Ústí nad Labem za rok 1994 byla publikována ve výroční zprávě muzea za rok 1994. Tuto výroční zprávu ústecké muzeum poslalo do Knihovny Národního muzea, tak jako ji odeslalo do řady dalších institucí. Proto jsem také mohl uvést ústecké muzeum jako konkrétní příklad. Nevím tedy, jakým dalším způsobem by regionální muzeum dle pana generálního ředitele Doc. RNDr. Milana Stloukala DrSc. mělo Národní muzeum o své činnosti informovat. Ostatně si myslím, že úroveň 50 až 100 citací ročně je dnes průměrem každého většího regionálního muzea. S tím by se mělo při zpracování muzeologické bibliografie počítat.

Ať mi pan generální ředitel Doc. RNDr. Milan Stloukal DrSc. odpustí, ale „opravdu nezaviděná situace Mgr. Aleny Skwarlové“ při práci na muzeologických bibliografiích mi můj názor o asi smutném svědectví stavu dnešního

Národního muzea nijak nevyvrací. Zvláště, pokud se Národnímu muzeu skutečně nepodařilo získat k aktivnější spolupráci na celostátní oborové bibliografii muzejní asociaci ani žádné externí spolupracovníky. Já sám jsem myslím dal dostatečným způsobem najevo, že jsem ochoten spolupracovat na tématu, které pro naše muzejnictví pokládám za důležité. Faktem ale je, že jsem v uplynulých letech například ani ve věstníku muzejní asociace, ani v Časopise společnosti přátel starožitností/Muzejní a vlastivědné práci nezaznamenal žádnou výzvu ke spolupráci nebo alespoň informaci o chystaném projektu.

Spíše než poznámky o zlovolnosti a drzosti je myslím na místě konkrétní diskuse o základním zadání bibliografie muzeologické literatury. K té by se měla snad vyslovit především autorka uvedených bibliografií, která by vysvětlila svůj názor na daný problém. Nad konkrétními názory autora pak lze vést kvalifikovanou diskusi. Možná například, že generálnímu řediteli Doc. RNDr. Milanu Stloukalovi DrSc. opravdu nepřipadá vhodné, aby muzeologická bibliogra-

fie registrovala vědecké publikace odborných pracovníků Národního muzea a ostatních muzeí. Já jsem v tomto případě spíše na straně Mgr. Aleny Skwarlové, která do všech svých bibliografií zařadila oddíl věnovaný vědeckovýzkumné činnosti muzeí. A navrhol bych jej rozšířit tak, aby bylo zřejmé, jak velký podíl na české vědě naše muzejnictví představuje.

Nevím ale, zda je ze strany Národního muzea vůbec o nějakou diskusi k muzeologické bibliografii zájem. Pan generální ředitel Doc. RNDr. Milan Stloukal DrSc. se poměrně zřetelně vyjádřil, že všechny chyby si v Národním muzeu dobře uvědomují a mnohé budou i bez mého zásahu někdy opraveny. Tím mi asi chce naznačit, abych se dále v publikacích Národního muzea nešťoural, že oni sami vědí nejlépe, kde je bota tlačí. Což mi připadá jako poněkud svérázný názor na kritickou diskusi v odborném tisku. To je ale pouze můj osobní dojem, který rozhodně nevztahuji na celé Národní muzeum.

Václav Houfek

(Pokračování ze stránky 34)

Josef Sousedík. 1. vydání, 1996. Rozsah: Brož., 40 stran, barevné fotografie.

Cena: 95,- Kč

Soubor vzpomínek a obrazová dokumentace k 100. výročí narození a 50. výročí úmrtí vsetínského rodáka.

Kubeša, A, Polášek, J. N.: Zbojnické písně. 1. vydání, 1993. Rozsah: brož., 99 stran.

Cena: 40,- Kč

Písně z doby roboty, zbojnické a vojenské.

Lidová výroba – její dokumentace a prezentace. 1. vydání, 1995. Rozsah: brož., 35 stran, fotografie.

Cena: 25,- Kč

Sborník příspěvků z odborného semináře k životnímu jubileu etnografky Evy Urbachové, pořádaného dne 2. září 1994 v OVM Vsetín.

VALAŠSKO – vlastivědná revue. 1. vydání 1998, 1. vydání 1999. Barevné fotografie.

Cena: 30,- Kč

Kapesní encyklopedie Nakladatelství Titanic MUZEA A GALERIE V ČESKÉ REPUBLICE

Příhodně uprostřed turistické sezóny vydalo pražské nakladatelství Titanic praktickou brožovanou minien-cyklopedií (224 stran, 200 barevných fotografií, formát 115 x 163 mm, cena 250 Kč). Zeptali jsme se redaktorky Yvonne Fričové, jak knížka vznikala:

V roce 1997 jsme zpracovali na objednávku České centrály cestovního ruchu brožurku, která měla zahraničním návštěvníkům představit možnosti našeho muzejnictví v návaznosti na turistický potenciál širších regionů. Vybrat podle tohoto kritéria pouhých asi šedesát institucí, reprezentujících různé typy a specializace muzeí, bylo tvrdým oříškem i pro představitele AMG. Uvědomili jsme si tehdy, že na knihkupeckých pultech chybí aktuální kompletní přehled muzeí a galerií a že by kulturní veřejnost měla mít možnost udělat si vlastní výběr podle svých preferencí.

Chci poděkovat touto cestou vedení a sekretariátu ASOCIACE ČESKÝCH A MORAVSKO-SLEZSKÝCH MUZEÍ A GALERIÍ, která nám poskytla cenné základní údaje podle své členské databáze a řadu odborných konzultací. Zvolili jsme formu stručných, ale pro širokou veřejnost maximálně užitečných a praktických

encyklopedických hesel o zaměření a činnosti muzeí a galerií, které mají stále expozice a jsou otevřené v pravidelných časech. Hesla jsou řazena místopisně podle abecedy a mají křížové odkazy. Zařazení do publikace bylo samozřejmě bezplatné, jinak bychom se nikdy nedobrali k objektivitě, naše knížka není žádný reklamní ka-

MUZEA & GALERIE

V ČESKÉ REPUBLICE

Kapesní encyklopedie / NAKLADATELSTVÍ TITANIC

**Památkový ústav
v Ústí nad Labem,
Hrnčířská 10,
400 21 Ústí nad Labem
nabízí:**

Gotické sochařství a malířství v severozápadních Čechách

Rozsah: 180 stran, 33 fotografií

Cena: 180,- Kč + poštovné (cca 30,- Kč)

Sborník z kolokvia Gotické malířství a sochařství v severozápadních Čechách konaného v květnu 1998.

**Regionální muzeum
v Jílovém u Prahy,
Masarykovo nám. 16,
PSČ: 254 80,
nabízí:**

Boháč, Zdeněk: Ostrov, tisíciletá historie zmařeného kláštera. Regionální muzeum Jílové u Prahy, 1999

Publikace vypovídá velice podrobně o historii kláštera a je doplněna kopiemi dokumentů, obrázky a mapami. Tyto historické podklady se staly i základem výstavy 1000 let Ostrovského kláštera u Davle v Regionálním muzeu v Jílovém u Prahy.

**Muzeum Dr. Bohuslava
Horáka Rokycany,
nám. J. Urbana 141/I,
337 01 Rokycany nabízí:**

Koutná, Jana - Jindřich, Karel: Sborník Muzea Dr. B. Horáka, Rokycany - Suppl. Historie 7/1999, 1. vydání, 1999, rozsah 64 stran. ISSN 0862-5387.

Utrpení k vítězství. Svědectví o Kolvínu a Mirošovu – pracovním, pracovní – výchovným a koncentračním táborem.

Z materiálů, dokladů a vzpomínek pamětníků, které získala Jana Koutná v letech 1989 – 1991, sestavil Karel Jindřich.

Hofman, Karel - Jindřich, Karel - Hučka, Jan - Čejka, Miloslav - Ustohal, Vladimír: Sborník Muzea Dr. B. Horáka, Rokycany 11/1999, 1. vydání, 1999, rozsah 48 stran. ISSN 0862-5387. Cena: 25,- Kč

Rokycanští studenti v letech 1877 – 1911. Cestovatel Josef Wunsch – objevitel Kurdů a Kurdistanu. Ing. František Holec – poslední ředitel Železáren města Rokycan. Archeomagnetická měření. Recenzní posudek příspěvku M. Čejky s názvem Archeomagnetická měření.

**Regionální muzeum v Mikulově,
Zámek 1, 692 15 Mikulov přijme:**

historika

Požadavky: vzdělání VŠ,
znalost německého jazyka

Nástup: 1. 9. 1999
Písemné nabídky
doplněné životopisem zasílejte
na výše uvedenou adresu.

**Věstník Asociace
českých a moravskoslezských
muzeí a galerií
4/1999**

**Vydává AMG s finanční podporou
Ministerstva kultury ČR.**

Vychází 15. srpna 1999
Náklad 850 ks.

Adresa redakce:

Kostelní 42, 170 00 Praha 7
Tel./fax: 02/203 99 201
e-mail: vestnik@cz-museums.cz
Uzávěrka příštího čísla 15.9.1999

**Redaktor: Irena Peková
Grafická úprava: Dagmar Fialová**

Podávání novinových zásilek povolilo
Ředitelství pošt Praha,
čj. NP 1907/1993 dne 6. října 1993.

talog, ačkoliv její propagační dopad pro muzea je nepochybný. Jednotlivá hesla jsme letos na jaře ještě zaslali ke konzultaci ředitelům všem uvedených institucí a dostali jsme řadu užitečných připomínek a oprav. Mile nás překvapilo množství muzejníků, kteří vstřícně reagovali a náš záměr podpořili. Ocenili jsme, že řada regionálních a místních muzeí začala budovat svou pověst na specifických sbírkách a zvlátnostech regionu, že je dokáží vyzdvihnout a tím oživit zájem návštěvníků.

Za náš zvláštní přínos považujeme fotografické ilustrace. Vznikaly v průběhu tří let a jejich autorem (až na dvě reprodukce obrazů) je jediný fotograf, Pavel Frič. Jsou tedy vyrovnané technicky i výtvarným přístupem a vcelku vytvářejí velmi příznivý obraz o stavu našich muzeí. Všechny publikované fotografie

(a řada dalších, které už nebylo možné z finančních důvodů zařadit) jsou samozřejmě použitelné pro další využití při propagaci jednotlivých muzeí – možná by stálo za to vydat např. stolní kalendář pro jubilejní rok 2000 s 52 vybranými objekty...

Věříme, že se naše malá encyklopedie stane nepostradatelnou pomůckou pro stálé i příležitostné návštěvníky, pro učitele, rodiny s dětmi, cestovní a informační kanceláře, ale také pro muzejníky. Děkujeme všem vašim členům za spolupráci!

Kapesní encyklopedii MUZEA A GALERIE V ČESKÉ REPUBLICE je možné objednat (též pro prodej) na adrese

*Nakladatelství Titanic, Plzeňská 222,
150 00 Praha 5, telefon
02/57211257,
e-mail titanic@telecom.cz.*

**Středočeské muzeum v Roztokách u Prahy,
Zámek, 252 63 Roztoky u Prahy nabízí:**

**CD-ROM s katalogem výstavy
„Lidový nábytek v českých zemích“.** Autoři katalogu: **Dr. Ivana Kubečková, Dr. Helena Mevaldová, foto Aleš Hůlka. Cena: 120,- Kč**
Minimální technické nároky na PC: procesor Pentium, Windows 95 a vyšší.

Výstava „Lidový nábytek v českých zemích“ je připravena ve spolupráci s Národopisným oddělením Národního muzea v Praze a probíhá ve Středočeském muzeu

do 31. října 1999.

Katalog obsahuje texty s našim historického vývoje lidového nábytku, funkční typologii a stručnými charakteristikami hlavních regionálních typů malovaného nábytku, především však cca 170 barevných vyobrazení zachycujících jak jednotlivé exponáty i s detaily, tak celkové pohledy do výstavy. Katalog svým bohatým obrazovým vybavením umožňuje orientaci v problematice lidového mobiliáře.

**Prachatické muzeum, Neumannova 13,
383 01 Prachatice, tel.: 0338/31 14 19, fax: 0338/21 652**

**Sborník Prachatického muzea
„Zlatá stezka“, ročník 5., 1998
Cena: 220,- Kč včetně poštovního
a balného.**

Již svým názvem a snad i obsahem se Zlatá stezka uchytila v povědomí kulturní veřejnosti na Prachaticku a své čtenáře má i jinde v Čechách i v přilehlých oblastech Německa. Zaměřením svých příspěvků se sborník pozvolna profiluje kolem dvou témat: výzkumu starých komunikací a výzkumu drobných šlechtických sídel v Pošumaví. K prvnímu tématu pokračuje v tomto ročníku cyklus článků autorské dvojice F. Kubů – P. Zavřel o jednotlivých systémech zachovalých zbytků Zlaté stezky Kubohuťským systémem na vimperské větvi této středověké obchodní cesty. Zámečků se týká seriál F. Kubů o osudech drobných šlechtických sídel v Pošumaví (Skalice u Bohumilic) a ten je tentokrát doplněn statí pražského archiváře J. Úlovce o zaniklé tvrzi a zámku v Dlouhé Vsi u Sušice.

Mezi hlavními články je zastoupen velmi zajímavý příspěvek krumlovského archiváře A. Stejskala o málo známých snahách Rožmberků a prachatických měšťanů o nahrazení solného monopolu pasovských biskupů na Zlaté stezce v druhé polovině 16. století obchodem se solí bavorských vévodů, příspěvek pražského vojenského historika P. Havla o jihočeských vojácích pod vedením maršála Radeckého a materiálový článek V. Starého o obchodu s vínem v předbělhořských Prachaticích.

Žeň autorů z různých oborů a různého zaměření je v jednotlivých pravidelných rubrikách tohoto ročníku pestrá a poměrně bohatá a doufáme, že si každý z čtenářů nalezne nějakou zajímavost, která ho osloví. Upozorňujeme na článek J. Hanzala o vztahu velkého historika J. Pekaře k jižním Čechám, který nám dává nahlédnout do soukromí velkého vědce a velkého člověka na sklonku monarchie a v době 1. republiky.

František Kubů a Petra Krejčířková